

РЕШЕНИЕ

«15» ноябрь 2021 г.

г. Альметьевск

КАРАР

№ 94

Татарстан Республикасы Әлмәт шәһәр Советының «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәренең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре турында» 2009 елның 25 декаберндәге 366 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә

Әлмәт муниципаль районы Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Әлмәт шәһәр Советының «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Әлмәт шәһәренең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре турында» 2009 елның 25 декаберндәге 366 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертүгә:

1) I еләш. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру нигезендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен» яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта);

2) III өләштә. «Шәһәр төзелеше регламентлары»: 13 «Милекне рехсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өләшендә шәһәр төзелешө регламентлары» башлығын яңа редакциядә расларга (2 нче кушымта);

3) I-II класслы зарарлылык (П1) житештерү-коммуналь объектларының территорияль зонасын һәм V класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасын (П4) гамәлдән чыгарырга һәм инженерлык инфраструктурасы объектларының территорияль зонасын билгеләргә (ТР-2):

Гамәлдәге нигезләмә

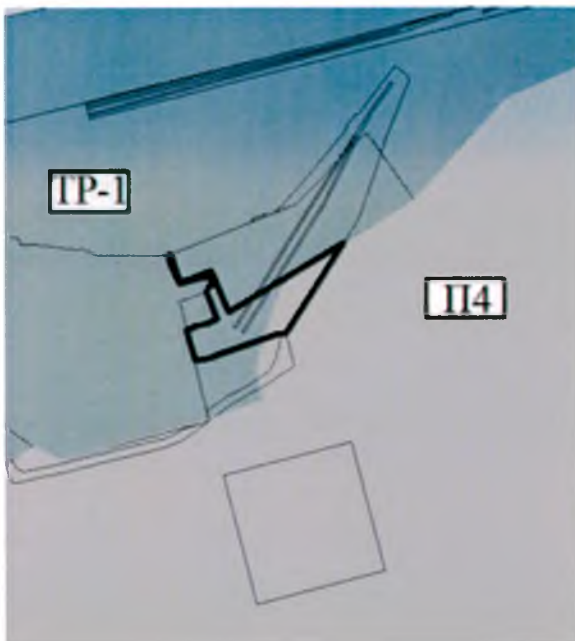

Кертелә торган үзгәрешләр

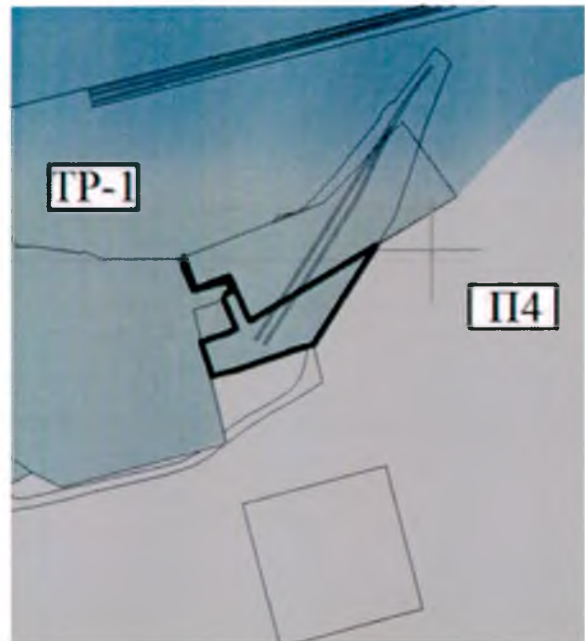

4) V класслы зарарлы житештерү-коммуналь объектлар зонасын киметергә (П-4) һәм транспорт объектларының территорияль зонасын арттырырга (ТР-1):

Гамәлдәге нигезләмә

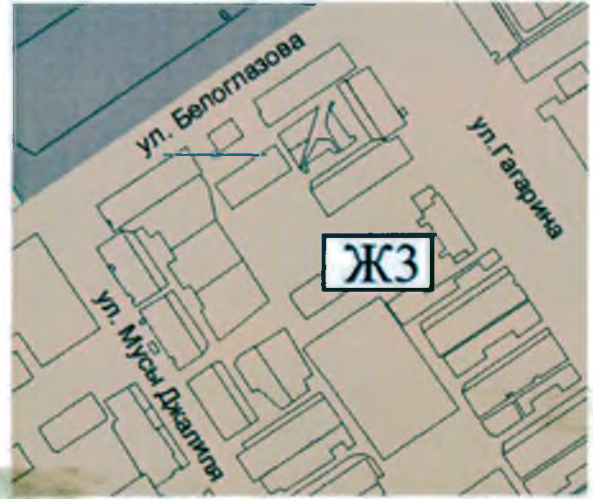
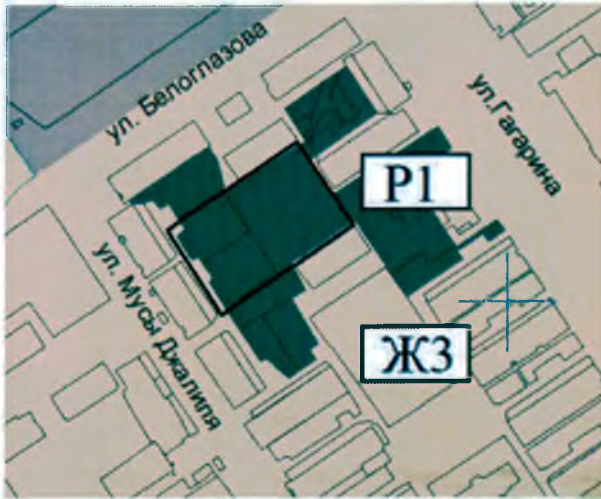
Кертелә торган үзгәрешләр

5) рекреацион - ландшафт территорияләре зонасын (Р-1) юкка чыгарырга һәм 5-9 катлы торак йортлар (т-3)төзүнең территорияль зонасын арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

6) шәхси торак тезелеше зонасын киметергә (Ж-1) һәм торак төзелешенең территорияль зонасын 5-9 катлы (Ж-3) йортлар белән арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

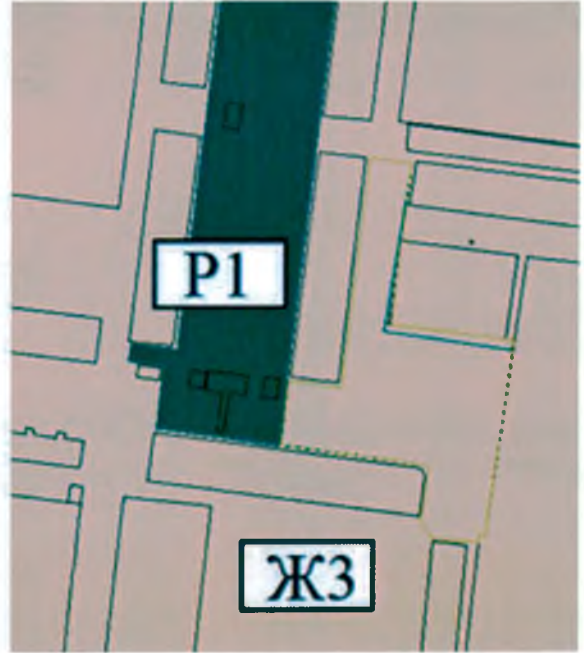
7) рекреацион-ландшафт территорияләре зонасын киметергә (P1) һәм 5-9

катлы торак йортлар төзүнең территориаль зонасын арттырырга (ЖЗ):

Гамәлдәге нигезләмә

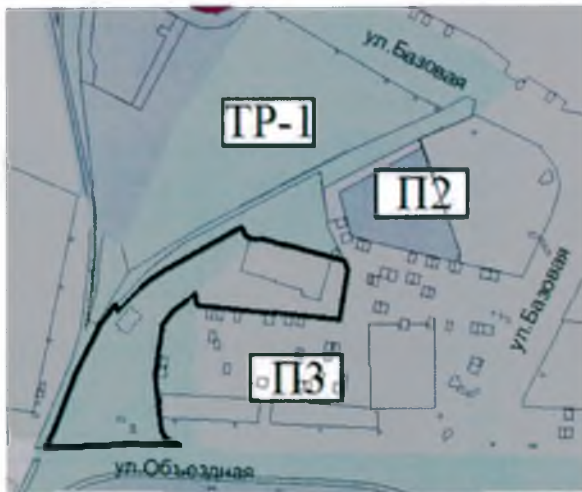

Кертелә торган үзгәрешләр

8) транспорт объектлары зонасын киметергә (ТР-1) һәм IV класслы зарарлы житештерү-коммуналь объектларның территориаль зонасын арттырырга (ПЗ):

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

9) шәхси торак йортлар (Ж1) тезу зонасын киметергә һәм IV класслы зарарлы (П3) житештерү-коммуналь объектларның территориаль зонасын арттырырга:

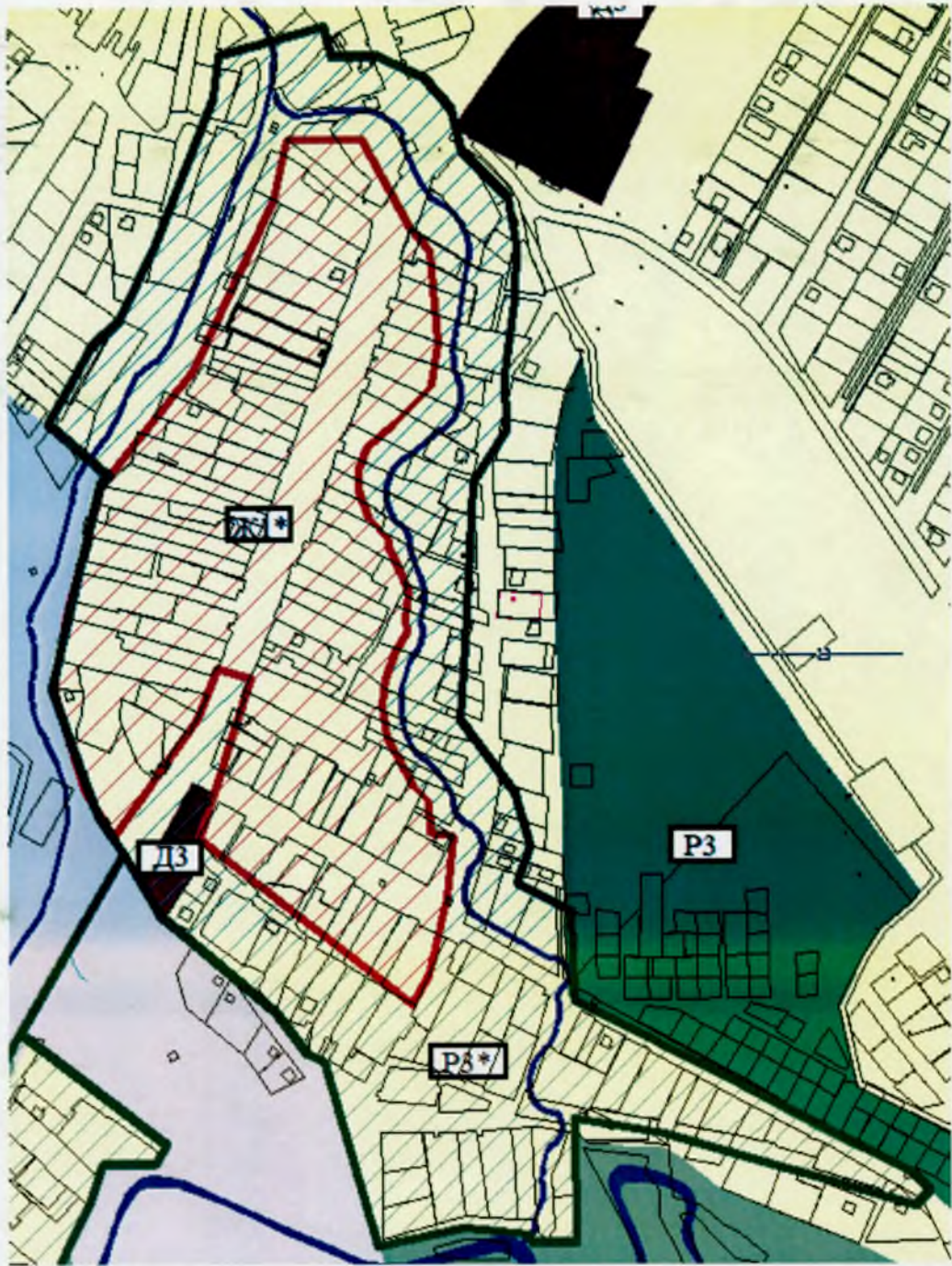
Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

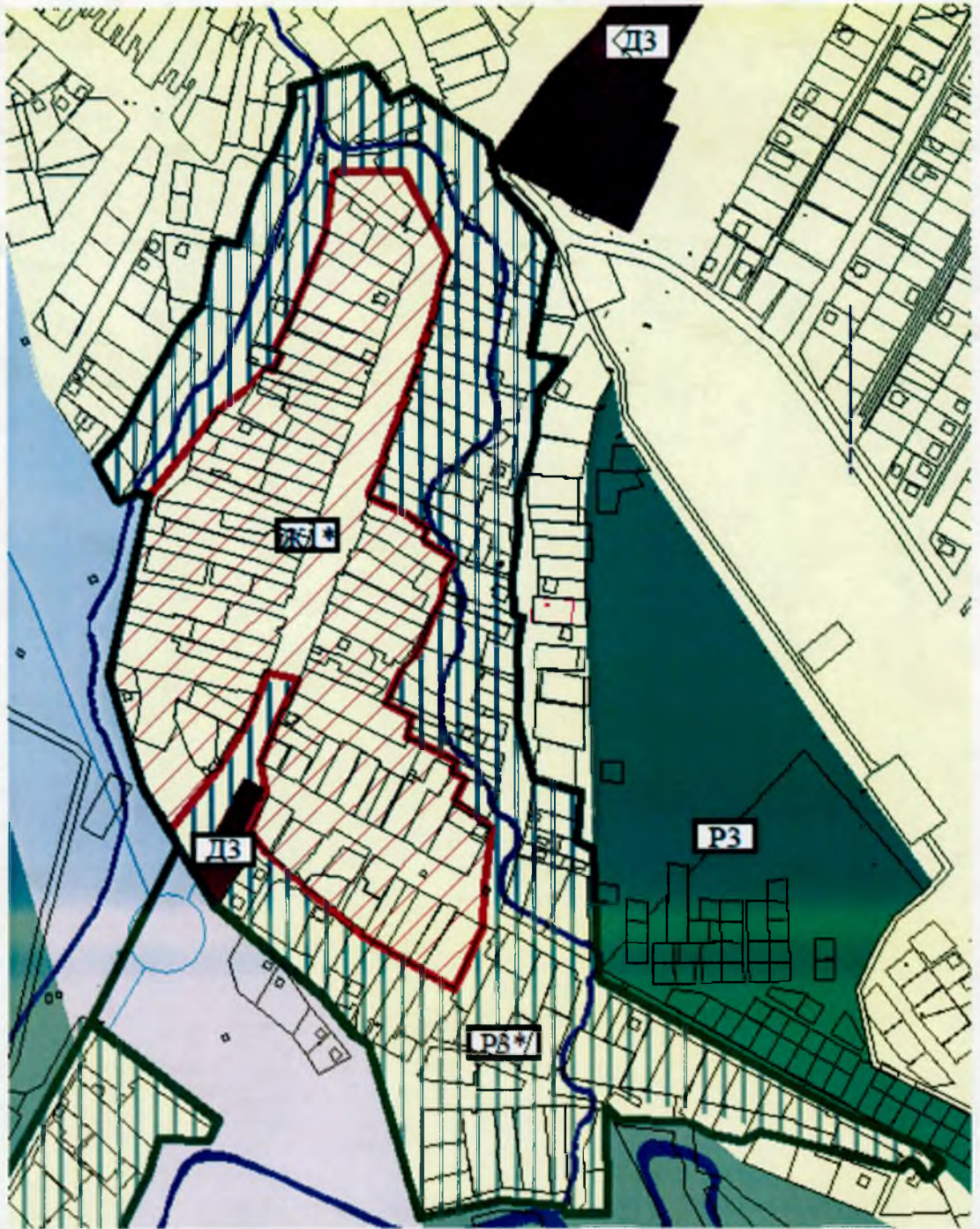

10) түбәндәге зоналарның чикләрен үзгәртәргә: яңа жир кишәрлекләре бүлөп бирү һәм тезу хокукыннан башка бакчачылык һәм яшелчәчеләк (Р-3*); индивидуаль торак йортлар тезелешә (Ж-1); тезелеш ечен яңа жир кишәрлекләре бирү хокукыннан башка индивидуаль торак йортлар тезелешә (Ж1*):

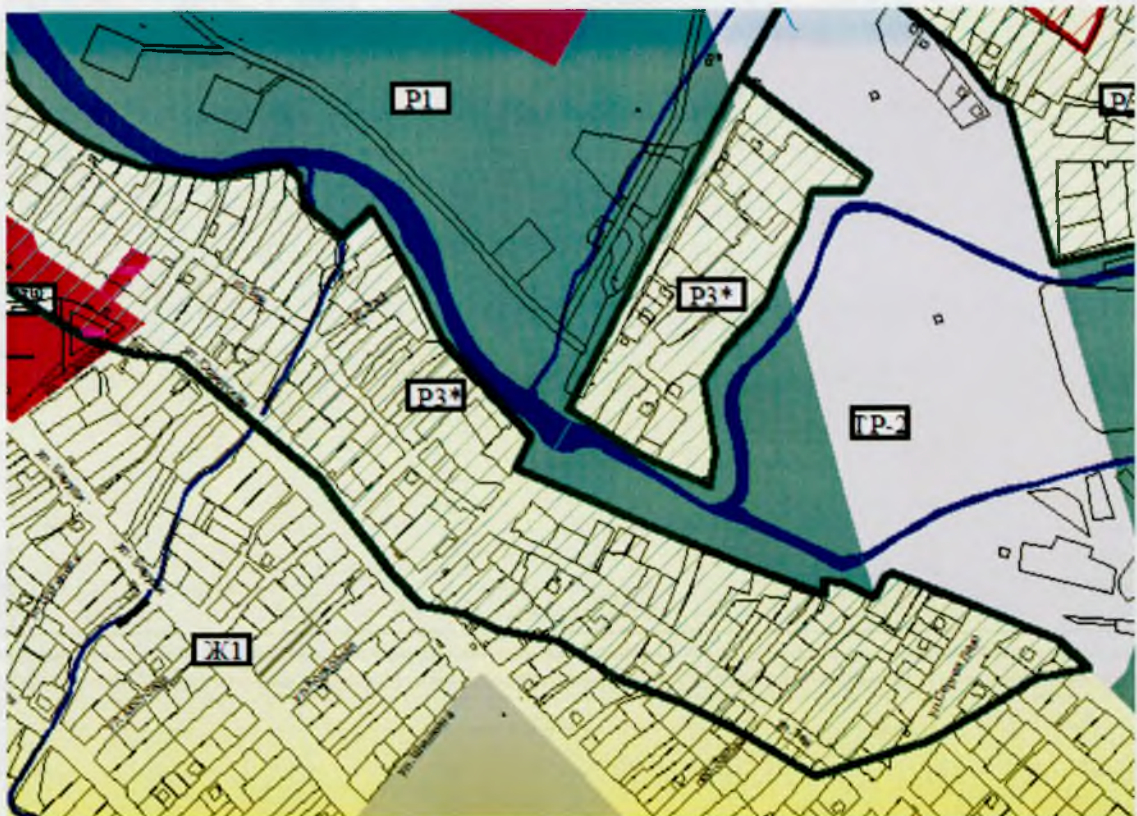
Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

Гамэлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

11) I-II класслы зарарлы (П-1) житештерү-коммуналь объектары зонасын гамәлдән чыгарырга һәм инженерлык инфраструктурасы (ТР-2) объектарының территорияль зонасын арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

12) рекреацион-ландшафт территорияләре зонасын (Р-1), су фонды (ЗВФ) жирләрен киметергә һәм индивидуаль торак йортлар белән тезелешнең (Ж-1) территорияль зонасын арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

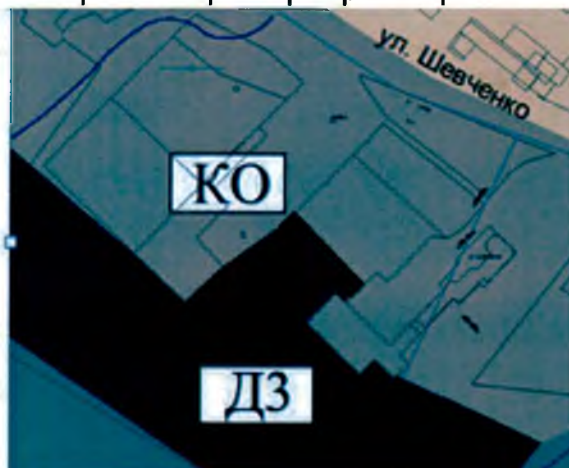

13) коммуналь объектлар (КО) зонасын киметергә һәм житештерү һәм эшқуарлык (ДЗ) эшчәнлеген гамәлгә ашыру ечен кирәкле объектларга хезмәт күрсәтү зонасын арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

14) Рекреацион ландшафт территорияләре (Р-1) зонасын киметергә, ижтимагый тезелешне (Д5) үстерү һәм эшлекле, ижтимагый һәм коммерция билгеләнештәге (Д-1) территорияль зоналарны билгеләргә:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

15) IV класслы зарарлы житештерү-коммуналь объектлар зонасын (П-3), югары һәм урта һенәри белем биру учреждениеләре зонасын (Д4) киметергә һәм 5-9 катлы торак йортлар тезелешенең территориаль зонасын (Ж-3) билгеләргә:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

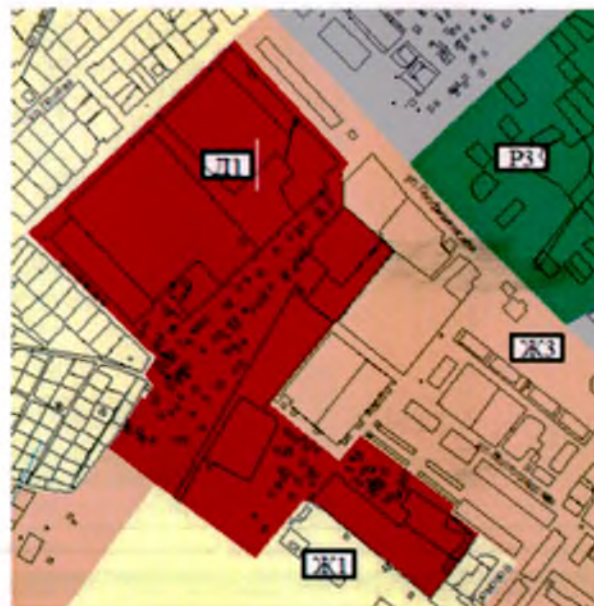

16) V класслы зарарлы житештерү-коммуналь объектлар зонасын (П-4) юкка чыгарырга һәм эшлекле, ижтимагый һәм коммерция билгеләнешендәге зонаны урнаштырырга (Д-1), 5-9 катлы торак йортлар тезу зонасын арттырырга (Ж-3):

Гамәлдәге нигезләмә

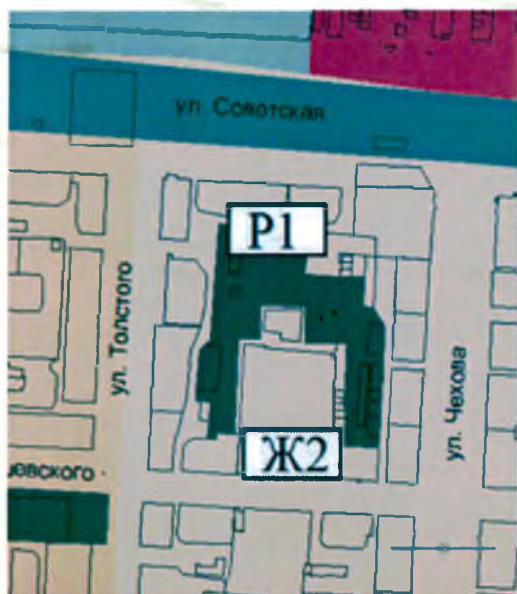

Кертелә торган үзгәрешләр

17) рекреацион-ландшафтлы территорияләр зонасын (P-1) юкка чыгарырга, азкатлы торак йортлар (Т-2) тезелеше зонасын киметергә һәм 5-9 катлы торак йортлар (Ж-3)тезү зонасын урнаштырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

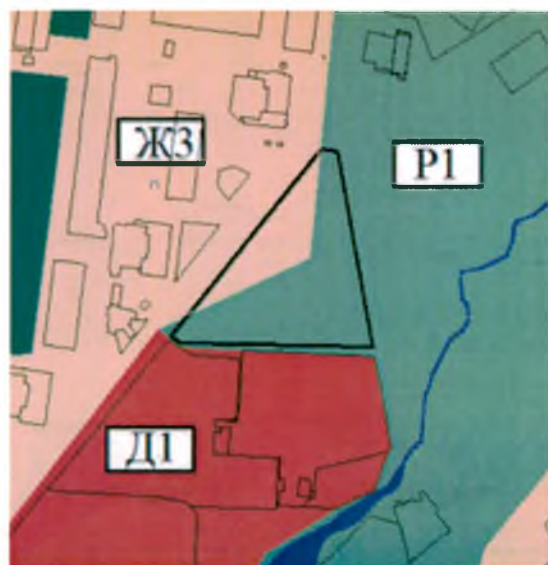

Кертелә торган үзгәрешләр

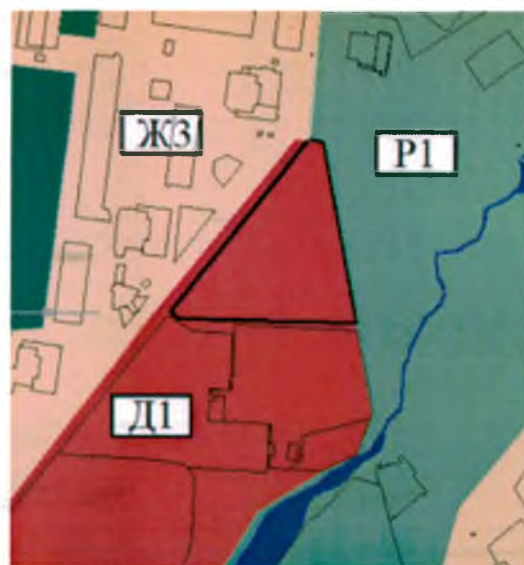

18) рекреацион-ландшафтлы территорияләр зонасын киметергә (P-1), күп катлы торак йортлар тезү зонасын киметергә (Ж-3) һәм эшлекле, ижтимагый һәм коммерция билгеләнешендәге зонаны (Д1) урнаштырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

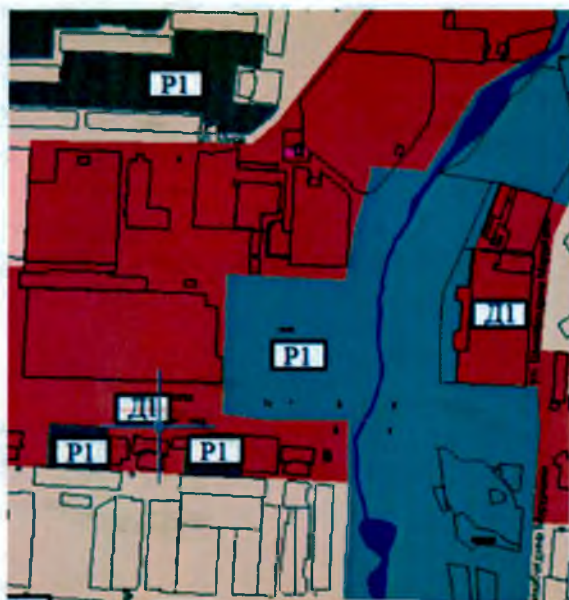

Кертелә торган үзгәрешләр

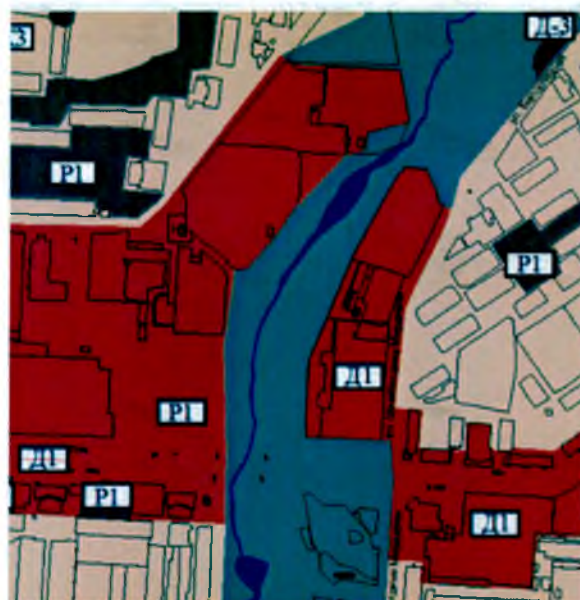

19) рекреацион-ландшафтлы территорияләр зонасын киметергә (P-1) һәм ашлекле, ижтимагый һәм коммерция билгеләнешендөгә зонаны (Д1) арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

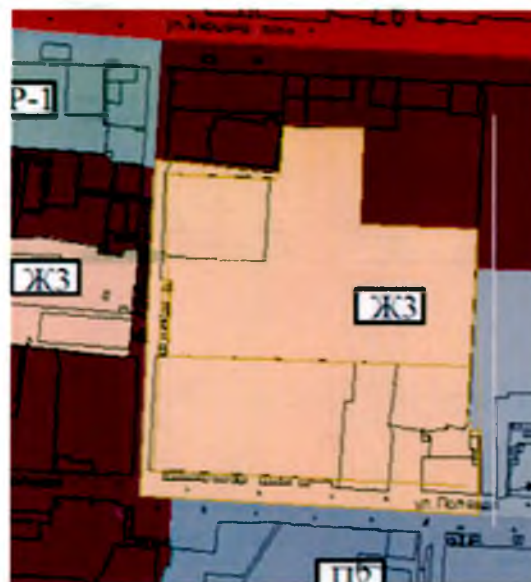

20) 9 каттан югарырак булган күпкатлы торак йортлар тезү зонасын (Т-4) юкка чыгарырга һәм 5-9 катлы торак йортлар (Ж-3) тезү зонасын урнаштырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

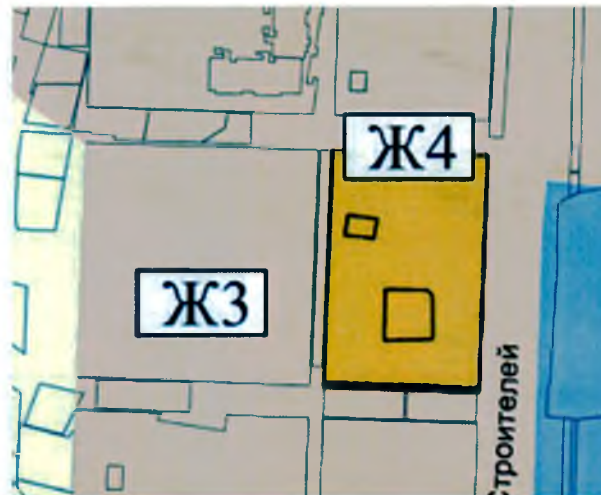
Кертелә торган үзгәрешләр

21) 5-9 катлы торак йортлар тезү зонасын киметергә (Ж-3) һәм 9 каттан югары булган күпкатлы торак йортлар тезүнең территориаль зонасын (Ж-4) урнаштырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

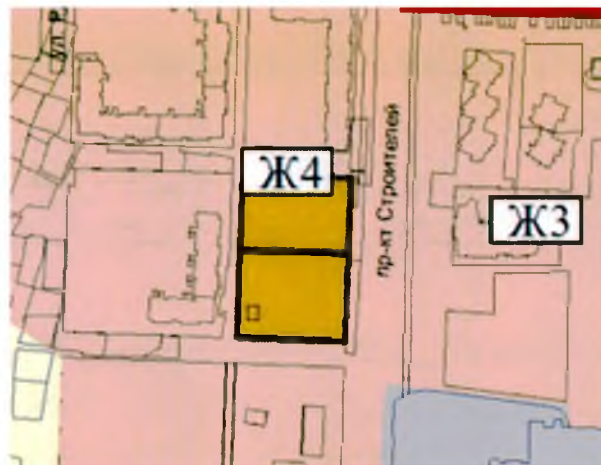
Кертелә торган үзгәрешләр

22) 5-9 катлы торак йортлар тәзү зонасын киметергә (Ж-3) һәм 9 каттан югары булган күпкатлы торак йортлар тәзүнең территориаль зонасын урнаштырырга (Ж-4):

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

23) шәхси торак йортлар (Ж1) тәзү зонасын киметергә һәм 5-9 катлы торак йортлар (Ж3) тәзүнең территориаль зонасын арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

24) индивидуаль торак йортлар (Ж-1) тезу зонасын киметергә һәм 5-9 катлы торак йортлар (Ж-3), 9 каттан югары булган күп катлы торак йортлар (Ж-4), эшлекле, ижтимагый һәм коммерция билгеләнешендөгә (Д1) төзелеш зонасын урнаштырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

25) 5-9 катлы торак йортлар тезү зонасын киметергә (Ж-3) һәм 9 каттан югары булган күп катлы торак йортлар тезү зонасын урнаштырырга (Ж4):

Гамәлдәге нигезләмә

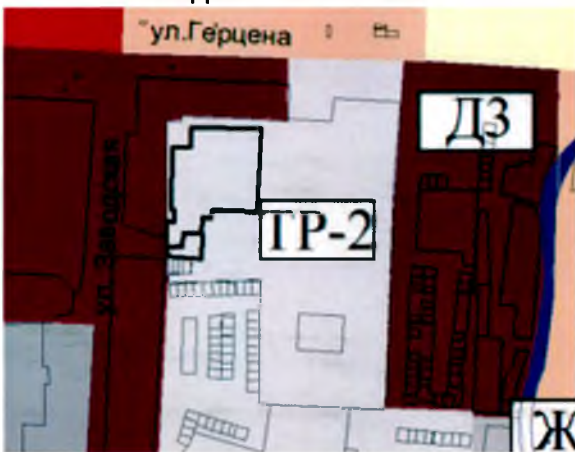

Кертелә торган үзгәрешләр

26) инженерлык инфраструкурасы объектлары зонасын киметергә (ТР-2) һәм житештерү һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле объектларга хезмәт күрсәтүнең территорияль зонасын (Д3) арттырырга:

Гамәлдәге нигезләмә

Кертелә торган үзгәрешләр

2. Башкарма комитетның Хокук идарәсенә (Ханнанова Ә.Б.) әлеге карарны «Альметьевский вестник» газетасында бастырып чыгарырга, «Татарстан Республикасы хокукый мәғлүматының рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге қарар рәсми басылып чыққаннан (халыққа жіткерелгәннен) соң үз кеченә керә.

4. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотуны район Советының икътисади үсеш, торақ-коммуналь хужалық һәм муниципаль милек мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә (Минһажев И.М.).

Муниципаль район
Башлығы

Т.Д. Нагуманов

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль
районы Советы
2021 елның 15 ноябрендәге
94 номерлы карарына
1 нче кушымта

І ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН
ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШНЕ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

ЭЧТӨЛӨК

Кисәкләрнең, бүлекләрнең, статьяларның исемнәре	№ стр.
КЕРЕШ	4
1 ӨЛӨШ. ШӘһӘР ТӨЗЕЛӨШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШНӨ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБӨ	5
1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр	5
1 Статья. Өлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган теп тешенчәләр	5
2 Статья. Кертү нигезләре, билгеләү һәм кагыйдәләр составы	8
3 Статья. Шәһәр төзелешен жайга салу линияләре	9
4 Статья. Шәһәр төзелешә регламентлары һәм аларны куллану	10
4.1 Статья. Жир участокларының һәм капиталъ төзелеш объектларының шәһәр төзелешә Регламентының территориаль зонасына керүен билгеләү.	13
Статья 5. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы	13
6 Статья. Кагыйдәләрне бозган ечен җаваплылык	13
2 бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрдә катнашучылар	14
7 Статья. Шәһәр төзелешә мөнәсәбәтләре объектлары һәм субъектлары	14
8 Статья. Әлмәт шәһәрнең Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча комиссиясе	14
2.1. бүлек. Подготовка документации по планировке территории	15
9 Статья. Территорияне планлаштыру буенча документларның билгеләнеше, төрләре	15
9.1 Статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр	16
9.2 Статья. Территорияне планлаштыру проекты	16
9.3 Статья. Территорияне ызанлау проекты	19
3 бүлек. Кагыйдәләрне гамәлгә керткәнчә барлыкка килгән күчемсез милекне файдалану хокукы	21
10 Статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр	21
11 Статья. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларыннан файдалану һәм төзелеш үзгәрешләре	21
4 бүлек. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт. Капиталъ төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт	21
12 Статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе	21
13 Статья. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе	21
14 Статья. Капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең чикле	24

параметрларыннан читкә тайпылуға, реконструкцияләүгә рөхсәт алу тәртибе	
15 Статья. Ачык тыңлаулар үткөрү	25
5 бүлек. Жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу.	26
16 Статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрен резервлау.	26
17 Статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу.	27
18 Статья. Гавами сервитутларны билгеләү.	27
19 Статья. Шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану.	28
6 бүлек. Архитектура-төзелеш проектлау.	29
20 Статья. Проект документларын әзерләү.	29
7 бүлек. Төзелешкә рөхсәт.	34
21 Статья. Төзелешкә рөхсәт бирү.	34
22 Статья. Шәһси торак төзелеш объектын яисә бакча йортын тезү яисә реконструкцияләү турында хәбәр.	41
23 Статья. Объектны файдалануға кертүгә рөхсәт бирү	44
8 бүлек. Шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасы.	52
24 Статья. Шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасы турында гомуми нигезләмәләр.	52
25 Статья. Шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларын булдыру һәм эксплуатацияләү, шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларын алып бару һәм шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системасы белешмәләре, документлары һәм материаллары бирү.	53
9 бүлек. Территорияне комплекслы үстерү.	55
26 Статья. Территорияне комплекслы үстерү максатлары.	55
27 Статья. Территорияне комплекслы үстерү төрләре.	55
28 Статья. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру тәртибе.	58
29 Статья. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карар.	62
30 Статья. Хокук ияләре инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү.	64
10 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре.	66
31 Статья. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.	66
32 Статья. Кагыйдәләренә гамәлгә кертү турында.	69

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба шулай ук - Кагыйдәләр) - Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегенең Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы (алга таба - Әлмәт муниципаль районы) уставы һәм Әлмәт шәһәре Уставы һәм Әлмәт шәһәренең норматив һәм башка хокукый актлары нигезендә эшләнгән муниципаль хокукый акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы (алга таба - муниципаль берәмлек).

Әлеге Кагыйдәләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләргә куллану тәртибен һәм аларга гамәлдәге законнар, Әлмәт муниципаль районы һәм Әлмәт шәһәре җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Әлмәт шәһәре территориясен планлаштыру, төзү һәм төзекләндерү, торак төзелеше, җитештерү, социаль, инженерлык-транспорт инфраструктурасы программаларын үстерү, табигатьтән сак файдалану, гармонияле яшәү мөхите булдыру максатларында Әлмәт шәһәре территориясеннән рациональ файдалану шартларын тудыралар.

І ӨЛЕШ. ШӘҢҒӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖІРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШНЕ ЖАЙГА САЛУ ТӨРТІБЕ

1бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 Статъя. Өлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп тешенчәләр.

Өлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп тешенчәләр кулланыла:

территорияне төзекләндерү - муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру эшчәнлегенә, ул гражданның яшәү шартларының уңайлылыгын тәэмин итүгә һәм арттыруга, муниципаль берәмлек территориясенең санитар һәм эстетик торышын яхшыртуга, торак пунктлар территорияләрен һәм мондый территорияләрдә урнашкан объектларны, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә, жир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, территорияләренә карап тотуга юнәлдерелгән;

күчемсез мөлкәттән рәхсәт ителгән файдалану төрләре - өлеге Кагыйдәләрдә эшчәнлек төрләрен, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру, законнарда, өлеге Кагыйдәләрдә, норматив-техник актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән таләпләренә мөһбүри үтәү шарты белән, өлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелешне регламентлары составында өлеге эшчәнлек төрләренә һәм объектларның исемнәрен биләү аркасында рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар. Күчемсез файдалануның рәхсәт ителгән төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләрен, файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләрен, рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрен үз эченә ала;

рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре - аерым территориаль зонага (подзонага) карата шәһәр төзелешне регламентының «Рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре» исемлегендә аларның исемнәре аталу нәтижәсендә рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләре - аерым территориаль зонага (подзонага) карата бары тик шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләренә карата естәмә сыйфатында гына рәхсәт ителә һәм алар белән берлектә гамәлгә ашырыла. Шулай ук вакытта өлеге Кагыйдәләрдә тарафыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә күләмнәре һәм башка параметрлары белән чагыштыруда мондый эшчәнлекнең күләме һәм башка параметрлары буенча чикләүләр билгеләнә;

жир кишәрлекләренә дәүләт кадастр исәбенә алуы - жир кишәрлекләренә бердәм дәүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуальләштерү, шуның нәтижәсендә һәр жир кишәрлегенә шундый характеристикалар ала, алар аны башка жир кишәрлекләреннән аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисады бәяләүгә гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә;

шәһәр төзелешне эшчәнлегенә - территорияләренә, шулай ук исәптән шәһәрләренә һәм башка жирлекләренә территориаль планлаштыру, шәһәр төзелешне зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлау, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, реконструкцияләү, реконструкцияләү, реконструкцияләү, капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү, корылмаларны эксплуатацияләү, территорияләренә төзекләндерү рәвешендә гамәлгә ашырыла торган эшчәнлек;

шәһәр төзелешне регламенты - жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә дә нәрсә булуы һәм

аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә, жир кишәрлекләренә иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларының иң чик параметрлары, жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата кулланыла торган территорияләргә карата кулланыла торган чикләүләр, территориянең тиешле коммуналь, транспорт инфраструктурасы объектлары белән тәэмин ителешенә мөмкин булган минимал күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектлар өчен территориаль уңайлыкның максимал күрсәткечләре;

төзүче - үзенә караган жир кишәрлегендә яисә башка хокук иясе (дәүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләренә гамәлгә ашырганда дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары яки жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән очракларда аңа тапшырылган, килешүләр нигезендә, «өлешләр төзүдә катнашучы гражданның хокукларын яклау буенча Халык-хокукый компания турында «2017 елның 29 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә, төзүчеләрнең местәкыйльлегенә (белгәнлеккә төшү) һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» килешүләр нигезендә төзүчеләрнең үз функцияләрен тапшырылган) жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны, сүтүне, шулай ук инженерлык эшләнүләрен башкаруны, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен проект документациясен әзерләүне тәэмин итүче физик яисә юридик зат. Төзүчеләр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнарда, техник заказчыга үз функцияләрен тапшырырга хокуклы;

техник заказчы - төзүчеләр тарафыннан һәм төзүчеләр исеминән вәкаләт бирелгән юридик зат инженерлык тикшеренүләрен башкару, проект документациясен әзерләү, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, сүтү турында килешүләр тең, күрсәтелгән эшләрне башкаруга биремнәр әзерли. проект документациясен әзерләүчеләр һәм (яисә) проект документациясен әзерләүчеләр, төзү, реконструкцияләү, капитал ремонт, төзелеш объектларын жимерүчеләр, күрсәтелгән эшләрне башкару өчен кирәкле материаллар һәм документлар тапшыра, капитал төзелеш объектын кертүгә рөхсәт алу өчен кирәкле документларга кул куя, шәһәр төзелеш һәм техник функцияләре турындагы законнарда каралган башка функцияләрен башкара (алга таба шулай ук - шәһәр төзелеш заказчысы). Техник заказчы функцияләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 47 статьясындагы 2.1 өлешендә, 48 статьясындагы 4.1 өлешендә, 52 статьясындагы 2.1 һәм 2.2 өлешләрендә, 55.31 статьясындагы 5 һәм 6 өлешләрендә каралган очраклардан тыш, инженерлык эшләнүләре, архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын сүтү өлкәсендә үз-үзенә жайга салучы оешма өлгәсасы гына башкара ала;

жир кишәрлегенә - жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәве документларында беркетелгән чикләре, мәйданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган жир өслегенә бер өлеш.

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар - Россия Федерациясе халыкларының саклау, санитар-яклау зоналары, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен), су саклау зоналары, эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

кызыл сызыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр;

сызыкча объектлар - электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

күчемсез мөлкәттән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре - эшчәнлекнең төрләре, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру жир кишәрлекләрендә әлегә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен шәһәр төзелеше регламентлары составындагы шәһәр төзелеше регламентлары составында биләү аркасында тиешле территориаль зоналарга карата рөхсәт ителгән, мондый эшчәнлек төрләрен һәм объектларны сайлау, техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокукчылар тарафыннан гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән сайлау хокукы өстәмә рөхсәтләрдән һәм килешүләрдән башка дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләргә, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләргә кагылмый;

саклау зонасы - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, саклауны, эксплуатацияләүнең нормаль шартларын тәэмин итү һәм әйләнә-тирәдә ул билгеләнә торган объектларны зарарлау мөмкинлеген төшереп калдыру максатларында билгеләнә торган махсус файдалану шартлары булган территория;

күчемсез милекне рөхсәт ителгән файдалану - шәһәр төзелеше регламенты нигезендә күчемсез милекне файдалану, кануннар нигезендә билгеләнгән күчемсез милекне куллануга, шулай ук гавами сервитутлар нигезендә.

санитар-яклау зонасы - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты чыганагы булган объектны, яшәү тирәлеген һәм кешенең торак төзелешеннән, рекреацион һәм башка зоналардан яшәү һәм сәламәтлеген махсус мәгълүмат билгеләре белән билгеләп, файдалануның махсус шартлары булган территория;

хосусый сервитут - чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (сервитут билгеләмичә тәэмин ителә алмаган кирәкле коммуникацияләрне һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү ечен), ул күчемсез мөлкәт объекты милекчәсе белән сервитут билгеләүне таләп итүче зат арасында килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә;

гавами сервитут - чит жир кишәрлегеннән Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасы норматив хокукый акты, Әлмәт муниципаль районының норматив хокукый акты белән билгеләнгән, жир кишәрлеген аерып алмыйча, файдалану хокукы;

территория зонасы - әлегә Кагыйдәләрдә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар;

гомуми файдалану территорияләре - гомуми файдаланудагы территорияләр - чикләnmөгән затлар даирәсе (шул исәптән майданнар, урамнар, проездлар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр

буге полосалары, скверлар, бульварлар) тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр;

торглар - жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары биләү, алардан файдалану, эш итү хокукларын сатып алуга шартнамә тезү ысулы, терле билгеләнештәге капитал төзелеш объектларын тезү хокукы, аукцион яисә конкурс рәвешендә;

шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күчәмсез мөлкәттән файдалану төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлегә Кагыйдәләрдә әлегә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәжбүри үтәү нәтижәсендә, әлегә Кагыйдәләрдә әлегә эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен атау нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар;

урам-юл челтәре - территорияләре, кагыйдә буларак, гомуми файдаланудагы территорияләр булган үзара бәйлә территорияль коммуникация объектлары (мәйданнар, урамнар, машина юллары, яр буйлары, бульварлар) системасы;

территорияләренә тотрыклы үстерү - шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кешенең иминлеген һәм яшәешенең уңай шартларын тәэмин итү, хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын чикләү һәм табигать ресурсларын әлегә һәм киләчәк буыннар мәнфәгатләрендә саклауны һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

2 Статья. Кагыйдәләренә кертү, билгеләү һәм аның составы.

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - территорияль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, әлегә Кагыйдәләренә куллану тәртибе һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Әлегә Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең законнары һәм норматив хокукый актлары нигезендә эшләнгән.

Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

Әлегә Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- кешеләрнең тормышы һәм сәламәтлеге иминлеген тәэмин итү, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын, әйләнә-тирә табигать мохитен һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу максатларында законнар нигезендә билгеләнгән техник регламентлар һәм башка мәжбүри таләпләр;

- шәһәр төзелешен проектлауның региональ һәм җирле нормативлары;
 - җирдән файдалануны һәм тезелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукий актлар белән.

Җирдән файдалануның һәм тезелешнең әлеге кагыйдәләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;

2) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын;

3) шәһәр төзелеше регламентлары.

Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе түбәндәге нигезләмәләренә үз эченә ала:

1) җирле үзидарә органнары җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында;

2) физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында;

3) территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында;

4) җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында;

5) җирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;

6) җирдән файдалануның һәм тезелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дөүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мөһбүри.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә гамәлдә.

3 Статъя. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе.

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре - кызыл линияләр; җир кишәрлекләре чикләре чикләреннән (тезелешне җайга салу линияләрен кертөп) корылмаларның минималь чигенүләрен билгеләүче сызыклар; территория зоналары һәм аларның составындагы ярдәмче зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, аерып алу зоналары чикләре, шул исәптән дөүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны сатып алу, резервлау юлы белән; җир кишәрлекләреннән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналары чикләре.

2. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе территорияләренә планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният ядкарьләренә саклау зоналары проектлары белән билгеләнә.

3. Линии градостроительного регулирования обязательны для исполнения после утверждения в установленном порядке документации по планировке территории.

4 Статъя. Шәһәр тезелеше регламентлары һәм аларны куллану.

1. Шәһәр тезелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

- шәһәр төзелешен проектлауның региональ һәм җирле нормативлары;
 - җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка норматив хокукий актлар белән.

Җирдән файдалануның һәм төзелешнең әлеге кагыйдәләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;

2) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын;

3) шәһәр төзелеше регламентлары.

Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе түбәндәге нигезләмәләренә үз эченә ала:

1) җирле үзидарә органнары җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында;

2) физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында;

3) территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында;

4) җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында;

5) җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында;

6) җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәҗбүри.

Әлеге Кагыйдәләр Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә гамәлдә.

3 Статья. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе.

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре - кызыл линияләр; җир кишәрлекләре чикләре чикләреннән (төзелешне җайга салу линияләрен кертп) корылмаларның минималь чигенүләрен билгеләүче сызыклар; территория зоналары һәм аларның составындагы ярдәмче зоналар чикләре; инженерлык-техник коммуникацияләр буйлап гавами сервитутларның хәрәкәт зоналары чикләре, аерып алу зоналары чикләре, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен, биналарны, корылмаларны, корылмаларны сатып алу, резервлау юлы белән; җир кишәрлекләреннән, биналардан, корылмалардан файдалануны чикләүнең санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналары чикләре.

2. Шәһәр төзелешен җайга салу линиясе территорияләренә планлаштыру һәм ызанлау проектары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектары, тарих һәм мәдәният ядкарьләренең саклау зоналары проектары белән билгеләнә.

3. Линии градостроительного регулирования обязательны для исполнения после утверждения в установленном порядке документации по планировке территории.

4 Статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә кертелмәгән яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яки жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

5. Шәһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану терләре;

2) рәхсәт ителгән куллану параметрлары - жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешенең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү;

4) территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның территориаль яктан халык өчен мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, әгәр шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла.

6. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану терләре үз эченә:

1) рәхсәт ителгән куллануның төп терләре;

2) шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану терләре;

3) рәхсәт ителгән файдалануның төп терләренә карата һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану терләренә карата бары тик өстәмә рәвештә рәхсәт ителгән һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган өстәмә терләре.

Капитал төзелеш объектларының һәм жир участкаларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп терләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәҗбүри булып тора.

Капитал төзелеш объектларының һәм жир участкаларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче терләре местәкыйль рәвештә өстәмә рәхсәт һәм килешүләрсез сайлап алына.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә кагылмый яисә алар ечен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан капитал төзелеш объектларыннан һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

7. Тезекләндерү объектлары, инженерлык-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр, рәхсәт ителгән күчмәсез милекне куллануны тормышка ашыруны тәэмин итә торган объектлар, аларның техник регламентларына (ә билгеләнгән төр типтә алар үз кеченә кәргәнчә, «техник җайга салу турында»

Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган елешендә) туры килгән очракта, һәрвакыт рәхсәт ителгән булып тора.

8. Капиталь төзелеш объектларының бер яки берничә планировка структурасының территориясе чикләрендә функцияләвен һәм нормаль эксплуатацияләүне тәмин итү өчен билгеләнгән инженерлык-техник объектлар, корылмалар, аларның урнашуы, санитар-яклау, башка саклау зоналарын билгеләү белән, аерым жир кишәрлеген таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

9. Дәүләт төркөве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрәндәге боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рәхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә № П/0412, регламентлар составында саналган рәхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту линия объекттын (федераль һәм региональ әһәмияттәге гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыруны һәм эксплуатацияләүне, саклау корылмаларын (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм Геодезия билгеләрен, законнарда башкача билгеләнмәгән булса, урнаштыру аерым күрсәтмәләрдән башка рәхсәт итә. Шул исәптән, күрсәтелгән объектларны урнаштырганда, шартлы рәвештә рәхсәт ителгән барлык территориаль зоналар өчен коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары (код 3.1.2), энергетика (код 6.7), элемент (код 6.8), су транспорты (код 7.3), торбаүткәргеч транспорт (7.5 код), гидротехник корылмалар (код 11.3) булып тора.

10. Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) биналар, корылмалар, корылмалар тезү тыелган биналар, корылмалар, Корылмалар рәхсәт ителгән урнашу урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр;

3) биналарның, корылмаларның иң чик саны яки биеклеге;

4) жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул жир кишәрлегенең бетен мәйданына төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданының чагыштырмасы буларак билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында билгеле бер территориаль зонага карата жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы, һәм (яисә) рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең 2 - 4 пунктларында каралган иң чик параметрлары билгеләнмәгән очракта, турыдан-туры шәһәр төзелеше регламентында әлеге территориаль зонага карата жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел дип күрсәтелә.

Рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары 2 - 4 пунктларында күрсәтелгән күрсәткечләр белән беррәттән, шәһәр төзелеше регламентында капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең башка чик параметрлары да билгеләнергә мөмкин.

Һәр территориаль зонага карата күрсәтелгән үлчәмнәр һәм параметрлар, аларның ярашуы билгеләнә.

Шәһәр тезелеше регламентларының таләпләре Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә барлык шәһәр тезелеше менәсәбәтләрен үтәү өчен мәжбүри.

4.1 Статъя. Шәһәр тезелеше регламентының территориаль зонасына жир кишәрлекләренең һәм капитал тезелеш объектларының керүен билгеләү.

Шәһәр тезелеше регламентларының зоналары картасы масштабын арттырганда, жир кишәрлегенең гомуми мәйданыннан 15 %тан (15 %) артмаган һәм әлеге территориаль зонада файдалану һәм тезелеш ечен мөстәкыйль әһәмияткә ия булмаган, шулай ук Кагыйдәләрнең шәһәр тезелеше регламентлары зоналары картасына үзгәрешләр кертү кирәклегенә китермәгән жир кишәрлегенең бер елешенә кагылышлы ялгышлык рөхсәт ителә.

5 Статъя. Жирдән файдалану һәм тезелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм тезелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы.

1. Әлеге кагыйдәләр, алар составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият һәм идарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр тезелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтәлешен контрольдә тотучы органнар өчен ачык булып тора.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәэмин итә:

- жирле массакуләм мәгълүмат чараларында әлеге Кагыйдәләргә бастырып чыгару, аларны махсус тираж белән бастыру һәм барлык кызыксынучы затларга ачык сату;

- Әлеге Кагыйдәләргә Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру.

3. Гражданныр гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм тезелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Шәһәр тезелеше документациясен раслаганчы гражданныр, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар шәһәр тезелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертәргә һәм карарлар әзерләүдә катнашырга хокуклы.

5. Гражданнырның, аларның берләшмәләренең һәм юридик затларның шәһәр тезелеше эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда катнашу тәртибе Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукий актлары, жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

7. Башкарма комитет үз компетенциясә чикләрендә гражданнырның, аларның берләшмәләренең һәм юридик затларның үз мәнфәгатьләренә кагыла торган жирдән файдалану һәм тезелеш мәсьәләләре буенча гаризаларын һәм башка мөрәжәгатьләрен карый һәм билгеләнгән срокларда аларга нигезле җаваплар бирә.

8. Шәһәр тезелеше эшчәнлегенә аларның мәнфәгатьләренә кагылган яисә бозылган очракларда гражданныр, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар гамәлдәге законнар нигезендә административ яисә суд тәртибендә үз хокукларын яклауны таләп итәргә хокуклы.

6 Статъя. Кагыйдәләргә бозу өчен җаваплылык.

Әлеге кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары, башка норматив хокукий актлар нигезендә җаваплы.

2 бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар.

1. Муниципаль берәмлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып торалар:

- «Әлмәт муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә шәһәр территориясе;

шәһәр территориясе елешендә;

- жир-мөлкәт комплекслары;

- жир;

- капитал төзелеш объектлары.

7 Статья. Объектлар һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары.

1. Муниципаль берәмлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып торалар:

- «Әлмәт муниципаль районы «Әлмәт муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 9-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә шәһәр территориясе;

шәһәр территориясе өлешендә;

- жир-мөлкәт комплекслары;

- жир кишәрлекләре;

- капитал төзелеш объектлары.

2. Муниципаль берәмлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тора.

3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының, Россия Федерациясе законнарының һәм Татарстан Республикасы законнарының алар нигезендә кабул ителгән законлы норматив хокукый актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләр таләпләрен, әлеге Кагыйдәләр таләпләрен үтәргә тиеш.

8 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш комиссиясе.

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Әлмәт шәһәреннән һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының авыл жирлекләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү комиссиясе (алга таба - Комиссия) әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәмин итү, килештерү һәм тикшерү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр карау һәм әзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү максатларында төзелә һәм Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - башкарма комитет житәкчесе) каршында даими эшләүче консультатив орган булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе раслаган Комиссия турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

- гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;

- жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән төренә рехсәт бирү турындагы гаризаны карый;

- рехсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын реконструкциялөүгә рехсәт бирү турындагы гаризаны карый;

- әлеге Кагыйдәләрнең 23 статьясында билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү турында яки үзгәрешләр кертү хақында тәкъдимнәрне кире кагу турында башкарма комитет житәкчесенә тәкъдимнәр әзерли;

- әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыруға һәм куллануға бәйле муниципаль хокукый актлар, башка документлар проектларын әзерләүне оештыра;

- кирәкле мәгълүматны соратып ала;

- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2.1 бүлек. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү.

9 Статья. Территорияне планлаштыру документларын билгеләү, төрләрә.

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын аерып алу, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Капиталъ төзелеш объектн урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләү түбәндәге очрақларда мәжбүри булып тора:

1) федераль, региональ яки жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектн урнаштыруға бәйле рәвештә дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу кирәк;

2) кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару кирәк;

3) жир законнары нигезендә жир кишәрлекләрен төзү территорияне межалау проекты нигезендә генә гамәлгә ашырылса, жир кишәрлекләрен төзү кирәк;

4) капиталъ төзелеш объектн урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капиталъ төзелеш объектн дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капиталъ төзелеш объектн урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);

5) линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линияле объектны дәүләт яки муниципаль милектә булган жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырыла һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлекләре бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми торган очрақлардан тыш). Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган башка очрақлар билгеләнергә мөмкин;

6) Линияле объект булмаган һәм аеруча саклана торган табигать территориясә чикләрендә яки урман фонды жирләре чикләрендә капиталъ төзелеш объектларының эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектн урнаштыру планлаштырыла;

7) территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла.

4. Территорияне комплекслы үстерү күздә тотылмый торган, шулай ук Линияле объектлар урнаштыру планлаштырылмый торган территориягә карата, территорияләрне планлаштыру проектын эзерләмичә, территорияне межалау проектын эзерләү рехсәт ителә.:

1) тезелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең урнашу урынын билгеләү;;

2) капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территорияләр өчен Кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару, шулай ук территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген барлыкка китерү һәм (яки) үзгәртү белән бәйлә Кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен бары тик үзгәртүгә генә китерә.

5. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләре булып тора:

1) территорияне планлаштыру проекты;

2) территорияне межалау проекты.

6. Территорияне планлаштыру проекты, әлеге статьяның 4 өлешендә каралган очрактардан тыш, территорияне межалау проектын эзерләү өчен нигез булып тора. Территорияне межалау проектын эзерләү территорияне планлаштыру проекты составында яисә аерым документ рәвешендә башкарыла.

9.1 Статья. Территорияне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр.

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү территориаль зоналарны жирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләре һәм (яки) муниципаль районнарның территориаль планлаштыру схемалары, функциональ зоналар жирлекләренең генераль планнары белән билгеләнгән территорияләрне планлаштыру структурасының бер яки берничә катнаш элементларына карата планлаштыру проекты тарафыннан бүлеп бирелә торган территорияне планлаштыру проекты тарафыннан гамәлгә ашырыла, аңа карата территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләгәндә, территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен билгеләгәнчегә кадәр, әлеге зоналарның күләме һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган мондый зоналар чикләрендә территорияне куллану буенча чикләүләр исәпкә алына.

3. Территорияне планлаштыру буенча документларның график өлешен эзерләү гамәлгә ашырыла:

1) күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасы нигезендә;

2) цифрлы топографик карталар, санлы топографик планнар кулланып, аларга карата таләпләр башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы тарафыннан билгеләнә.

4. Территорияне планлаштыру буенча бер яки берничә линияле объектны урнаштыруны күздә тоткан документларның составы һәм эчтәлегә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

9.2 Статья. Территорияне планлаштыру проекты.

1. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасының элементларын билгеләү, гомуми файдаланудагы территорияләрнең чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү,

территориянең планлаштырылган үсешенең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру проекты расланьрга тиешле төп елештән һәм аны нигезләү буенча материаллардан тора.

3. Территорияне планлаштыру проектының төп өлеше үз эченә ала:

1) тасвирлана торган территорияне планлаштыру сызымнары яки сызымнары:

а) кызыл линияләр;

б) гамәлдәге һәм планлаштыру структурасының планлаштырылган элементлары чикләре;

в) капитал төзелеш объектларын планлаштырылган урнаштыру зоналары чикләре;

2)) территорияне планлаштырып үстерү характеристикалары турында, шул исәптән территориядә төзелешнең тыгызлыгы һәм параметрлары (шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләрдә), торак, житештерү, ижтимагый-эшлекле һәм башка билгеләнештәге капитал төзелеш объектларының һәм мондый объектларның эшләве өчен һәм гражданның яшәешен тәэмин итү өчен кирәкле коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларының, шул исәптән коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программаларына кертелгән һәм планлаштырыла торган структура элементы чикләрендә территорияне үстерү өчен кирәкле булган объектларның характеристикалары турында нигезләмә. Федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру зоналары өчен мондый нигезләмәгә күрсәтелгән объектларны урнаштыру өчен кирәкле территориядә тезүнең тыгызлыгы һәм параметрлары турында белешмәләр кертелә, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45 статьясындагы 12.7 елеше нигезендә территорияне планлаштыру проекты килештерү максатларында территориаль зоналарга карата саклауны тәэмин итү буенча планлаштырыла торган чаралар турында мәгълүмат, аларда күрсәтелгән объектларны урнаштыру, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең факттагы күрсәткечләрен һәм мондый объектларның халык өчен территориаль уңайлылыгының факттагы күрсәткечләрен урнаштыру планлаштырыла;

3) торак, житештерү, ижтимагый-эшлекле һәм башка билгеләнештәге капитал төзелеш объектларын проектлау, тезү, реконструкцияләү этапларын һәм мондый объектларның эшләве өчен һәм гражданның яшәешен тәэмин итү өчен кирәкле коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларын, шул исәптән коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программаларына кертелгән объектларны тезү, реконструкцияләү этапларын үз эченә алган территорияне планлаштырып үстерү чиратлылыгы турында нигезләмәләр.

4. Территорияне планлаштыру проекты нигезләү буенча материаллар бар:

1) планлаштыру структурасы элементлары чикләрен күрсәтеп, жирлек территорияләренең планлаштыру структурасы картасы (картасының фрагменты);

2) инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, әгәр дә мондый инженерлык эзләнүләрен үтәү, территорияне планлаштыру буенча документация әзерләү өчен, РФ Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә таләп ителә икән, башкаручы тарафыннан эшләнә торган инженерлык эзләнүләре программасында каралган күләмдә, инженерлык эзләнүләре нәтижәләре;

3) капитал төзелеш объектларын планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрен билгеләүне нигезләү;

4) транспорт хәрәкәтен (гомуми файдаланудагы транспортны да кертеп) һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру схемасы, транспорт инфраструктурасы объектларының урнашуын чагылдыра һәм территориядә транспорт белән тәмин итүгә булган һәм фаразланган ихтыяжларны исәпкә ала торган, шулай ук урам-юл челтәрен оештыру схемасы (гомуми файдаланудагы транспортны да кертеп);

5) мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре схемасы;

6) территорияне махсус шартлары булган зоналар чикләре схемасы;

7) төбәк әһәмиятендәге объектларның, жирле әһәмияттәге объектларның планлаштырылган параметрларының, урнашу урыннарының һәм билгеләнешләренә шәһәр төзелеше проектлары нормативларына һәм шәһәр төзелеше регламентлары таләпләренә, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне тәмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләренә һәм халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләренә билгеләнгән территориянең комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган территориягә карата туры килү-килмәүне нигезләү;

8) гамәлдәге капитал төзелеш объектларының, шул исәптән сүтелергә тиешле линияле объектларның, төзелеп бетмәгән төзелеш объектларының урнашуын, шулай ук гомуми кулланылыштагы су объектларына һәм аларның яр бие полюсаларына үтеп керүен чагылдыручы схема;

9) территорияне планлаштыру проекты нигезендә (торак яки ижтимагый-эшлекле зоналарда урнашкан планлаштыру структурасы элементларына карата) территорияләренә планлаштыру һәм (яки) күләмле-пространство чишелешләренә вариантлары;

10) территорияләренә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, шул исәптән янгын куркынычсызлыгын тәмин итү һәм граждандар оборонасы буенча чаралар исемлегә;

11) әйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар исемлегә;

12) территориянең планлаштырылган үсеш чиратын нигезләү;

13) Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән очракларда һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән таләпләргә туры китереп әзерләнгән территорияне вертикаль планлаштыру, инженерлык әзерлегә һәм инженерлык ягыннан яклау схемасы, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән таләпләр нигезе;

14) территорияне планлаштыру буенча нигезләмәләренә нигезләү өчен башка материаллар.

5. Территорияне планлаштыру проекты составына «Россия Федерациясендә юл хәрәкәтен оештыру һәм Россия Федерациясенә аерым

закон актларына үзгөрешләр кертү турында»Федераль закон таләпләре нигезендә эшләнә торган юл хәрәкәтен оештыру проекты кертелергә мөмкин.

9.3 Статъя. Территорияне межаллау проекты.

1. Территорияне межаллау проектын эзерләү планлаштыру структурасының бер яки берничә чиктәш элементлары чикләрендә, территориаль зонадан файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре һәм (яки) муниципаль районның территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә, функциональ зона жирилегенә генераль планы нигезендә, территорияне комплекслы үстерү күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне межаллау проектын эзерләү түбәндәгеләр тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) тезелә һәм үзгәртелә торган жири кишәрлекләренә чикләрен билгеләү;

2) капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территорияләр өчен Кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару, шулай ук территория чикләрендә урнашкан жири кишәрлеген барлыкка китерү һәм (яки) үзгәртү белән бәйлә Кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен бары тик үзгәртүгә генә китерә.

3. Территорияне межаллау проекты расланымга тиешле теп елештән һәм әлегә проектны нигезләү буенча материаллардан тора.

4. Территорияне межаллау проектынның теп елеше текст елешен һәм территорияне межаллау сызымларын үз эченә ала.

5. Территорияне межаллау проектынның текст елеше үз эченә ала:

1) тезелә торган жири кишәрлекләренә мәйданы турында мәгълүматлар һәм исемлек, шул исәптән аларны барлыкка китерүнең мөмкин ысуллары;

2) дәүләт яки муниципаль ихтияжлар өчен резервлау һәм (яки) алу күздә тотыла торган гомуми файдаланудагы территорияләргә яки гомуми файдаланудагы мелкәткә кертеләчәк тезелә торган жири кишәрлекләренә мәйданы турында мәгълүматлар һәм исемлек;

3) РФ Шәһәр тезелеше кодексында каралган очракларда, территорияне планлаштыру проекты нигезендә барлыкка килә торган жири кишәрлекләренән рәхсәт ителгән файдалану тере.

4) урманнарның максатчан билгеләнеше, урман кишәрлегенән рәхсәт ителгән файдалану төре (терләре), урман кишәрлегенә сан ягыннан һәм сыйфатлы характеристикасы, урман кишәрлегенә махсус сакланган урман кишәрлекләре чикләрендә булуы турында белешмәләр (территорияне межаллау проектын эзерләү тезелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган урман кишәрлекләренә чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла).;

5) күчмәсз милекнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында бу чикләргә характерлы нокталары координаторлары исемлеген үз эченә алган межаллау проекты расланган территория чикләре турында белешмәләр. Ызанлау проекты расланган территория чикләренә характерлы нокталары координаталары әлегә кодекс нигезендә территориаль зоналар өчен билгеләнгән чикләргә характерлы нокталарының координаталарын билгеләү төгәллегенә карата таләпләр нигезендә билгеләнә.

6. Территорияне межаллау сызыкларында чагылыш таба:

1) территорияне межаллау проектын эзерләү территорияне планлаштыру проекты составында гамәлгә ашырыла торган очракта) һәм планлаштыру структурасының гамәлдәге элементлары белән планлаштырылган чикләргә;

2) территорияне планлаштыру проекты составында расланган кызыл линияләр яисә әлегә статьяның 2 өлешендәгә 2 пункты нигезендә территорияне межалау проекты тарафыннан үзгәртелә торган кызыл линияләр;

3) биналар, корылмалар, корылмаларның рехсәт ителгән урнашу урыннарын билгеләү максатларында кызыл линияләрдән чигенү линияләре;

4) тезелә торган һәм (яки) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре, тезелә торган жир кишәрлекләренең шартлы номерлары, шул исәптән аларга карата аларны резервлау һәм (яки) дәүләт яки муниципаль ихтыяждар ечен тартып алу күздә тотыла торган жир кишәрлекләренең чикләре;

5) ачык сервитутларның чикләре.

7. Территорияне ызанлау проектын нигезләү буенча материаллар үз эченә ала торган сызымнарны ала:

1) Гамәлдәгә жир кишәрлекләре чикләре;

2) территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре;

3) гамәлдәгә капитал тезелеш объектларының урнашу урыны;

4) аеруча саклана торган табигать территорияләре чикләре;

5) мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре.

8. Территорияне межалау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү ечен мондый инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне межалау проектын эзерләү максатларында әлегә территорияне планлаштыру проектын эзерләү ечен алынган материаллардан һәм инженерлык эзләнүләренең нәтижәләреннән файдалану рехсәт ителә.

9. Территорияне ызанлау проектын эзерләгәндә барлыкка килә торган һәм (яки) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү шәһәр тезелеше регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет терләре ечен жир кишәрлекләре бүлеп бирү нормалары, федераль законнар һәм Россия Федерациясә субъектлары законнары белән билгеләнгән башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр жыелмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Территорияне ызанлау проектын эшләү чикләрендә жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен кадастр планында урнаштыруның расланган схемасы нигезендә жир кишәрлекләре тезү күздә тотылган территориягә карата гамәлгә ашырылса, гамәлдә булу вакыты чыкмаса, жир кишәрлекләре чикләре мондый проектта территорияне межалау урыны әлегә схемада каралган жир кишәрлекләре чикләренең урнашу урынына туры килергә тиеш.

11. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган территорияне планлаштыру элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне межалау проектын эзерләгәндә, аерым документ рәвешендә гавами тыңлаулар үткәрелми, территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген барлыкка китерү, үзгәртү һәм (яки) үзгәртү белән бәйлә Кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару һәм (яисә) территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару ечен территорияне межалау проектын эзерләү очрактарыннан тыш, мондый, Кызыл линияләрне үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә китерә.

3 бүлек. Кагыйдэләр гамәлгә кәргәнче барлыкка килгән күчәмсез милектән файдалану хокуклары.

10 Статъя. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы Гомуми нигезләмәләр.

1. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче кабул ителгән Әлмәт шәһәренең Жирдән файдалану һәм тезелеш мәсьәләләре буенча муниципаль норматив һәм башка хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган еләштә кулланыла.

2. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче, физик һәм юридик затларга бирелгән тезелешкә рехсәтләр гамәлдә була.

3. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче законлы нигезләрдә булган күчәмсез милек объектлары яисә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәнче әлеге объектларга туры килмәгән очракта әлеге кагыйдәләргә туры килми:

1) тиешле территориаль зоналар ечен рехсәт ителгән буларак аталмаган куллану тере (терләре) бар;

2) тиешле территориаль зоналар ечен рехсәт ителгән, әмма санитар-саклау зоналарында, су саклау зоналарында, яр буе яр буе полосалары зоналары чикләрендә урнашкан, тиешле объектларны урнаштыру каралмаган зоналарда кулланыла торган куллану тере (терләре) бар;

3) азрак Параметрларга (жир кишәрлекләренең мәйданы һәм линия күләмнәре, корылмаларның кишәрлек чикләреннән чигеннән чигенә) яки күбрәк (тезелешнең тыгызлыгы - тезелешнең биелеге/катлылыгы, тезелеш проценты, жир участогын куллану коэффициенты) ия.

4. Әлеге статъяның 3 өләшендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 36 статъясындагы 8-10 өләшләре нигезендә әлеге Кагыйдәләрнең 12 статъясы нигезендә билгеләнә.

5. Жир кишәрлекләрен үз белдегең белән шегильләну, үз белдегең белән биләгән жир кишәрлекләрен файдалану, үз белдегең белән тезү, үз белдегең белән тезелмәләрне куллану турындагы менәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

11 Статъя. Кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милек объектларын куллану һәм тезелеш үзгәртү.

1. 10 статъяның 3 өләшендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәннән соң әлеге кагыйдәләргә туры килмәгән күчәмсез милек объектлары аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү вакытын билгеләмичә кулланыла ала.

Бер үк вакытта әлеге кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз кеченә кәргәнче – «техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексына каршы килмәгән өләшендә) капитал тезелеш объектлары (аларның яшәеше һәм сәләмәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары ечен куркыныч) туры килми. Бу объектларга карата, федераль законнар нигезендә, аларны куллануны дөвам итүгә тыю йөкләнергә мөмкин.

2. Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капитал тезелеш объектларының терләрен үзгәртү һәм аларны куллануның интенсивлыгын, тезелеш параметрларын үзгәртү юлы белән башкарыла торган барлык үзгәрешләре аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү юлы белән генә башкарылырга мөмкин.

Әлеге Кагыйдәләрнең 10 статьясындагы 3 елешенең 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капиталъ тезелеш объектларының мәйданын һәм тезелеш күләмен арттырырга рәхсәт ителми. Бу объектларда, кулланыла торган технологияне техник регламентларда билгеләнә торган куркынычсызлык таләпләренә туры китермичә, житештерү эшчәнлеге күләмнәрен һәм интенсивлығын арттыру рәхсәт ителми (ә билгеләнгән тәртиптә «техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр тезелешә кодексина каршы килми торган өлешендә, норматив техник документлар үз кеченә кергәнчә).

Әлеге Кагыйдәләрнең 10 статьясындагы 3 елешендәге 3 пунктында күрсәтелгән, әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капиталъ тезелеш объектлары (норматив узу мемкинлеген кыенлаштыра яки блокый торган, мәйданнан һәм биеклектән рәхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда һ.б.) мондый гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәвә дәрәжәсен арттырмаган очракта хуплана һәм кулланыла. Тезелешкә рәхсәтнамә нигезендә башкарыла торган әлеге объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлдерелергә тиеш.

Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милекне башка тиешле кулланы теренә үзгәртү рәхсәт ителми.

4 бүлек. Жир участогын яки капиталъ тезелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт. Капиталъ тезелеш объектларын тезүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читләштерүгә рәхсәт.

12 Статья. Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану терләрен үзгәртү тәртибе.

1. Капиталъ тезелеш объектларының һәм жир участокларынан рәхсәт ителгән файдалануның бер терен башка тергә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр тезелешә регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларынан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, рәхсәт ителгән файдалануның теп һәм ярдәмчә терләре местәкыйль рәвештә естәмә рәхсәтләр һәм килешүләрсез сайлап алына.

3. Шәһәр тезелешә регламентлары гамәлгә кагылмый яисә алар ечен шәһәр тезелешә регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан капиталъ тезелеш объектларынан һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның бер терен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

4. Территорияне комплексы үстерү турында Карар кабул ителгән көннән һәм территорияне планлаштыру буенча документлар расланган көнгә кадәр, аңа карата аны комплексы үстерү, мондый территория чикләрендә урнашкан жир участокларын һәм (яки) капиталъ тезелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану терен үзгәртү рәхсәт ителми.

13 Статья. Жир участогын яки капиталъ тезелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү тәртибе.

1. Жир кишәрлеген яки капиталъ тезелеш объекттын шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат

(алга таба - шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт) шартлы рехсәт бирү турында гаризаны комиссиягә жибәрә. Шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү турындагы гариза 2011 елның 6 апрелдәге № 63-ФЗ «электрон имза турында» Федераль закон таләпләренә туры китереп, электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында жибәрелергә мөмкин. (алга таба - электрон имза белән имзаланган электрон документ).

2. Шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү турындагы карар проекты, Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда, Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, карап тикшерелергә тиеш.

3. Күчәмсез милек объектларын шартлы рәвештә файдалану тере әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтының мөмкин булган куркынычына дучар булган жир кишәрлекләре һәм капитал тәзелеш объектлары хокуклары ияләре катнашында үткәрелә.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы, әлеге рехсәт белән гомуми чикләре булган жир кишәрлегенә ия булган, әлеге рехсәт сорала торган капитал тәзелеш объектларының хокук ияләренә һәм әлеге рехсәт соратып алына торган жир кишәрлегенә ия булучыларга һәм биналарга ия булучыларга карата шартлы рәвештә рехсәт ителгән жир кишәрлегенән файдалану хокукына рехсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәру турында хәбәр жибәрә., капитал тәзелеш объектының бер елеше булып тора, аңа карата әлеге рехсәт сорала. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү турындагы гаризасы кергән кеннән алып жиде эш кененнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән кеннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәру вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

6. Шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү яки мондый рехсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

7. Әлеге статьяның 8 елешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә Башкарма комитет житәкчесе мондый рекомендацияләр кергән кеннән еч кен эчендә күчәмсез милек объектларыннан шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалануга рехсәт бирү яки мондый рехсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет»челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайты булганда) муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

8. Күчәмсез милек объектларын шартлы рехсәт ителгән куллануга рехсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру белән бәйле

чыгымнарны мондый рехсәтне бирүдә кызыксынган физик яки юридик зат кертә.

9. Капиталь төзелеш объектынның жир участогыннан яисә объектыннан шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалану тере шәһәр төзелеше регламентына, шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалану төренә рехсәт биру белән кызыксынучы физик яки юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү ечен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалану төренә рехсәт биру турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

9.1. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 елешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән тезелгән тезелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кергәннән соң, мондый тезелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалану төренә рехсәт биру рехсәт ителми, яисә мондый корылманы жимергәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерүгә карата, әлеге хәбәрнамәне жирле үзидарә органы тарафыннан карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 елешендә күрсәтелгән һәм аннан әлеге хәбәрнамә алынган очрактардан тыш, әлеге хәбәрнамәне жирле үзидарә органына, дәүләт учреждениесе яисә жирле үзидарә органына яисә жирле үзидарә органына тапшыру, ө үз белдеге белән тезелгән билгеләр каралмый яисә судның үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы кеченә керә.

10. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану төренә рехсәт биру яки мондый рехсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хоуклы.

14 Статья. Рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт алу тәртибе.

1. Күләме шәһәр тезелеше Регламентында билгеләнгән минималь жир кишәрлекләренә минималь күләмнәреннән ким булган йә тезелеш ечен уңайсыз булган конфигурация, инженер-геологик яки башка характеристикалар булган жир кишәрлекләре хужалары рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт сорап мерәжәгать итәргә хоуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренә ия булучылар, әгәр мондый кире кагу рехсәт ителгән тезелеш объектларының бер яки берничә чик параметрларын бер тапкыр үзгәртү, конкрет территориаль зона ечен шәһәр тезелеше Регламенты тарафыннан билгеләнгән капитал тезелеш объектларын реконструкцияләу максатларында ун проценттан да артмаган булса, капитал тезелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт сорап мерәжәгать итәргә хоуклы.

2. Капиталь тезелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рехсәт алу белән кызыксынган зат комиссиягә мондый рехсәт биру турында гариза жибәрә. Рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең рехсәт ителгән чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт биру турындагы

гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мемкин.

3. Капиталь төзелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читләштерүгә рехсәт бирү турындагы карар проекты, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда, әлеге статьяның 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, унбиш эш кене эчендә эзерләнгән һәм карап тикшерелергә тиеш.

4. Капиталь төзелеш объектларын рехсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рехсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рехсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

5. Капиталь төзелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларның яисә ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланганнан соң унбиш эш кене эчендә мондый рехсәт бирү яисә кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рехсәт бирүдән баш тарту турында рекомендацияләр эзерләүне гамәлгә ашыра һәм күрсәтелгән тәкъдимнәрне Башкарма комитет җитәкчесенә жибәрә.

6. Башкарма комитет җитәкчесе әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр кергән кеннән жиде кен эчендә, рехсәт ителгән төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларыннан читкә китүгә рехсәт бирү яисә кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рехсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

7. Жирле үзидарә органына РФ Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән тезелешне ачыклау турында хәбәрнамә кергән кеннән, мондый тезелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата капитал төзелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан аны сүткәнчегә кадәр яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, әлеге хәбәрнамәне жирле үзидарә органы тарафыннан карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимиятенең башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән, алардан әлеге хәбәр алынган, үз белдеге белән тезелгән билгеләрнең булуы каралмаган яисә судның үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы кеченә керүе турында хәбәр жибәрелгән очрактан тыш, рехсәт ителми.

8. Физик яки юридик зат рехсәт ителгән капитал төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларыннан читләштерүгә рехсәт бирү яки мондый рехсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

15 Статья. Ачык тыңлаулар үткөрү.

1. Кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру

проектлары, территорияне межалау проектлары, территорияләрне тезекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капиталъ тезелеш объектын шартлы рәвештә рехсәт ителгән файдалануга рехсәт бирү турындагы карарлар проектларына үзгәрешләр кертү, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты нигезендә һәм Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, моннан тыш, Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш.

2. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне тезекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларында яисә ачык тыңлауларында катнашучылар булып әлеге территорияләр чикләрендә булган жир кишәрлекләренең һәм (яки) аларда урнашкан капиталъ тезелеш объектарының хокуклары ияләре, әлеге проектлар әзерләнгән территориядә даими яшәүче гражданныр, шулай ук әлеге капиталъ тезелеш объектарының бер елеше булган биналарга ия булучылар тора.

3. Жир кишәрлеген яки капиталъ тезелеш объектын шартлы рехсәт ителгән файдалануга рехсәт бирү турындагы карар проектлары, капиталъ тезелеш объектары рехсәт ителгән тезелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рехсәт бирү турындагы карар проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларында яки ачык тыңлауларында катнашучылар булып, территориаль зона чикләрендә (аның чикләрендә жир кишәрлеге яки капиталъ тезелеш объекты урнашкан, аларга карата әлеге проектлар әзерләнгән) даими яшәүче гражданныр а, әлеге территориаль зона чикләрендә булган жир кишәрлекләренең һәм (яки) аларда урнашкан капиталъ тезелеш объектарының хокуклары ияләре, әлеге проектлар әзерләнгән, мондый жир кишәрлекләренә ия булучылар, капиталъ тезелеш объектының бер елеше булган биналарга ия булучылар, аңа карата әлеге проектлар әзерләнгән, ә шуларга карата әлеге проектлар әзерләнгән, ә мондый жир кишәрлекләренә ия булучылар, капиталъ тезелеш объектының бер елеше булып торучы биналар хокукына ия булучылар, Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексының 39 статьясындагы 3 елешендә каралган, шулай ук әлеге проектларны тормышка ашыру нәтижәсендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясау куркынычына дучар булган жир кишәрлекләре һәм капиталъ тезелеш объектары хокукына ия булучылар тор.

Жәмәгать фикер алышуларын үткәрү һәм гавами тыңлаулар үткәрү тәртибе, жәмәгать фикер алышулары һәм ачык тыңлаулар нәтижәләре турында беркетмә һәм бәяләмә әзерләү Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексы нигезендә билгеләнә.

5 бүлек. Жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу.

16 Статья. Муниципаль ихтыяжлар ечен жирләрне резервлау.

1. Жир кишәрлекләре милекчеләренең, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләрнең, жир кишәрлекләрен арендаучыларның муниципаль

ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау белән бәйле хокуклары чикләнергә мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау жир законнарында каралган очрактарда, шулай ук муниципаль милектә булган һәм граждандарга һәм юридик затларга бирелмәгән жирләр, шулай ук инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктура объектларын, оборона һәм куркынычсызлык объектларын урнаштыру, махсус сакланыла торган табигать территорияләрен булдыру, су саклау һәм башка ясалма су объектларын, инфраструктура объектларын, махсус икътисады зонаны тезү белән бәйле очрактарда гамәлгә ашырыла, махсус икътисади зонаны һәм аның янәшәсендәге территорияләрен тезекләндерү һәм тиешле матди-техник яктан тәэмин итү планында каралган. Жирләрне резервлау шулай ук жир асты байлыкларынан файдалану максатлары өчен кирәкле жир кишәрлекләренә карата да башкарылырга мөмкин.

3. Муниципаль ихтыяжлар өчен жирләр еч елдан да артык вакытка резервлана ала. Муниципаль милектә булган һәм юридик затларга диңгез транспорты, эчке су транспорты, Тимер юл транспорты, һава транспорты (шул исәптән һава хәрәкәтен оештыруның бердәм системасы объектлары), транспорт-күчеп утыру төеннәре һәм метрополитен, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын, тебәк әһәмиятендәге, муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларын тезү һәм реконструкцияләү өчен бирелмәгән жирләрне резервлау рөхсәт ителә, дөүләт яисә муниципаль әһәмияттәге башка линияле объектларга егерме елга кадәр срок бирелә.

4. Дөүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жирләрне резервлау тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

17 Статъя. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу.

1. Жирле әһәмияттәге объектларны тезү, үзгәртеп кору максатларында муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен алу, әгәр күрсәтелгән объектлар территориаль планлаштыру документларында һәм территорияне планлаштыру проектлары белән расланган проектларда каралган булса, рөхсәт ителә.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен алына торган жир участкалары өчен түләү күләме, дөүләт яки муниципаль милектә булган һәм шәхси милеккә тапшырыла торган жир кишәрлекләренәң базар бәясе, дөүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлекләре бирелә торган хокукларның базар бәясе, алына торган жир кишәрлекләре урынына алына торган жир кишәрлекләре урынына алына торган хокукларның базар бәясе «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлегә турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, жир законнары белән билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып билгеләнә.

3. Милекчегә түләү яки башка күчемсез мелкәткә алмашу юлы белән жир кишәрлекләрен һәм (яки) аларда урнашкан күчемсез мелкәт объектларын тартып алуны күздә тотта торган күчемсез милекне алу турындагы килешүгә сатып алу-сату яки аннан күчемсез милек турында граждандар законнары кагыйдәләре кулланыла.

18 Статъя. Халык сервитутларын билгеләү.

1. Гавами сервитут Россия Федерациясә Жир кодексының 39.38 статъясында каралган башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы яисә жирле үзидарә органы карары белән халык алдында сервитут билгеләү турындагы

үтенечнамә нигезендә билгеләнә (Россия Федерациясе Жир кодексының 39.39 ст.).

2. Дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлегенә карата сервитутны билгеләү турындагы килешү граждан законнарында, Россия Федерациясе Жир кодексында, башка федераль законнарда, һәм, аерым алганда, түбәндәге очракларда төзелә:

1) жир кишәрлегеннән рехсәт ителми торган линияле объектларны, элементә корылмаларын, махсус мөгълүмати билгеләрне һәм саклау корылмаларын урнаштыру;

2) эзләнү эшләрне үткәрү;

3) жир асты байлыкларыннан файдалану белән бәйлә эшләрне алып бару.

3. Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 пунктчаларында каралган максатларда гавами сервитут чикләре, территорияне планлаштыру буенча билгеләнгән документлар нигезендә, ә инженерлык корылмаларын, автомобиль юлларын, тимер юлларны урнаштыру ечен, территорияне планлаштыру буенча документларны эшләү тиешле сак зоналары күләмнәреннән артмаган чикләрдә таләп ителмәсә, территорияләрне планлаштыру буенча документлар таләп ителми.

Ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре шулай ук жир кишәрлекләрен һәм башка күчмәсез милек объектларын дәүләт кадастр исәбенә алу документларында күрсәтелә.

4. Ачык сервитут, Россия Федерациясе Жир кодексының 23 статьясындагы 7 пункты нигезләмәләрен һәм түбәндәге чикләүләрне исәпкә алып, гавами сервитутны билгеләү турында үтенечнамәдә күрсәтелгән срокка билгеләнә:

1) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 1, 3 һәм 4 пунктчаларында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта, уннан кырык тугыз елга кадәр;

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 2 пунктчасында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта федераль, региональ яки жирле әһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын тезү, реконструкцияләү, ремонтлау вакытына;

3) Россия Федерациясе Жир кодексының 39.37 статьясындагы 5 пунктчасында каралган максатларда гавами сервитут билгеләнгән очракта, бер елдан да артык вакытка.

19 Статья. Шәһәр тезелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану.

1. Шәһәр тезелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану аларны закон нигезендә билгеләү белән билгеләнә.

2. Әлмәт муниципаль районының «Әлмәт шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясенә шәһәр тезелеше зоналашуы картасында, территориаль зоналардан тыш, күрсәтелә ала:

1) шәһәр тезелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләре булган территорияләр;

2) шәһәр тезелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр (территорияләр) – махсус сакланыла торган табигать территорияләре жирләре, башка жирләр.

3. Әлеге статьяның 2 елешендә күрсәтелгән территорияләрне, жир кишәрлекләрнен шәһәр тезелеше зоналаштыру картасында күрсәтү территорияләрне планлаштыру буенча документларны эшләүне күздә тотат.

- Кызыл линияләрне төркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләрнең, жир кишәрлекләрненең, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләрнең хокукый статусын тәэмин итәчәк;

- күрсәтелгән территорияләрнең, жир кишәрлекләрненең терле билгеләнешен билгеләчәкләр.

6 бүлек. Архитектура-тезелеш проектлау.

20 Статья. Проект документларын әзерләү.

1. Проект документлары текст һәм график формаларында һәм (яки) Мәгълүмат Моделе формасындагы материаллардан торган, капитал тезелеш объектларын, аларның елешләрнен, капитал ремонт объектларын тезүне, үзгәртеп коруны, аларны тезекләндерүне тәэмин итү өчен архитектура, функциональ-технологик, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрне үз эченә алган документлардан тора.

Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 48 статьясындагы 3 елеше нигезендә, индивидуаль торак тезелеше объекттын, бакча йортын тезегәндә, реконструкцияләгәндә проект документларын әзерләүне гамәлгә ашыру таләп ителми. Тезүче үз инициативасы белән индивидуаль торак тезелеше объекттына, бакча йортына карата проект документациясен әзерләүне тәэмин итәргә хокуклы.

2. әгәр Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 48 статьясында башкасы каралмаган булса Проект документларын әзерләү, Проект документларына үзгәрешләр кертү турындагы шартнамәләр буенча, тезүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат, төбәк операторы белән тезелгән, проект документларына үзгәрешләр кертү турындагы килешүләр буенча эшләр бары тик архитектура-тезелеш проектлау өлкәсендә үз-үзен җайга салучы оешмалар әгъзалары булган индивидуаль эшқуарлар яки юридик затлар тарафыннан гына башкарылырга тиеш. Мондый шартнамәләр буенча проект документларын әзерләү эшләрнен башқару архитектура-тезелеш проекттын оештыру буенча белгечләр (проектларның баш инженерлары, проектларның баш архитекторлары) тарафыннан тәэмин ителә. Проект документларын әзерләү, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 49 статьясындагы 3.8 һәм 3.9 елешләрне нигезендә проект документларына үзгәрешләр кертү турындагы шартнамәләр буенча эшләр индивидуаль эшқуарлар яки үз-үзен җайга салучы оешмалар әгъзасы булмаган юридик затлар тарафыннан башкарыла ала.

3. Проект документациясен әзерләү индивидуаль эшқуар яки юридик зат тарафыннан тезүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат, төбәк операторы, тезүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат белән тезелгән проект документларын әзерләү буенча подряд килешүе нигезендә гамәлгә ашырылган очракта, региональ оператор мондый индивидуаль эшқуарга яки юридик затка тапшырырга тиеш:

1) жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планы яисә линияле объектның проект документациясен әзерләгән очракта яисә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межаллау проекты (линияле объектны тезү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар, шулай

ук Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 48 статьясындагы 11.1 өлешендә каралган очраклардан тыш);

2) инженерлык эзләнүләре нәтижәләре (әгәр алар юк икән, проект документациясен эзерләүгә подряд килешүендә инженерлык эзләнүләрен башкару ечен задание каралырга тиеш);

3) техник шартлар (проектлана торган капитал тезелеш объектының эшләве мондый объектны инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтырмыйча (технологик тоташтырмыйча) тәмин итү мөмкин булмаса).

4. Жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планы шәһәр тезелеше эшчәнлегенә субъектларын жир кишәрлегенә чикләрендә архитектура-тезелеш проектка, тезелеш, капитал тезелеш объекткарын тезү, реконструкцияләү өчен кирәкле мәгълүмат белән тәмин итү максатларында бирелә.

Жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планын эзерләү өчен мәгълүмат чыганакалары булып территорияль планлаштыру һәм шәһәр тезелеш зоналаштыру документлары, шәһәр тезелеш проектлау нормативлары, территорияне планлаштыру буенча документлар, күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр, территорияль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында, шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәмин итүнең дәүләт мәгълүмат системасында булган белешмәләр тора, шулай ук капитал тезелеш объекткарын инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) буенча техник шартлар.

Жир кишәрлегенә хокукка ия булган жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планын алу максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 57.3 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган башка зат жир кишәрлегенә урнашу урыны буенча жирле үзидарә органына гариза белән мерәжәгать итә. Жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планын бирү турындагы гариза жирле үзидарә органына электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә яки гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзек аша тапшырылырга мөмкин.

Жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планында күрсәтелгән мәгълүматны проект документациясен эзерләү өчен, тезелешкә рөхсәт алу өчен, аны биргән көннән алып еч ел дәвамында файдаланылырга мөмкин. Әлегә вакыт узганнан соң жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планында күрсәтелгән мәгълүматтан әлегә өлештә каралган максатларда файдалану рөхсәт ителми.

5. Инженерлык эзләнүләре капитал тезелеш объекткарының проект документлары эзерләү, тезү, реконструкцияләү өчен башкарыла. Проект документлары эзерләү, шулай ук мондый проект документациясе нигезендә капитал тезелеш объекткарын тезү, реконструкцияләү тиешле инженерлык эзләнүләрен башкармыйча рөхсәт ителми.

Тезүче, техник заказчы яисә Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлегеннән яки жир кишәрлегеннән файдалануга рөхсәт алган зат белән тезелгән инженерлык эзләнүләрен башкару турындагы килешүләр буенча эшләр, инженерлык эзләнүләре өлкәсендә үз-үзен жайга салучы оешмалар әгъзалары булган индивидуаль эшкуарлар яки юридик затлар тарафыннан гына башкарылырга тиеш, әгәр бу статьяда башкасы каралмаган булса. Мондый килешүләр буенча инженерлык эзләнүләрен башкару инженерлык эзләнүләрен оештыру буенча белгечләр (проектларның баш инженерлары) тарафыннан тәмин ителә. Башка затлар белән тезелгән инженерлык эзләнүләрен үтәү турындагы шартнамәләр буенча эшләр индивидуаль эшкуарлар яки үз-үзен жайга салучы оешмаларның әгъзасы булмаган юридик затлар тарафыннан башкарыла ала.

Инженерлык эзләнүләре нәтижәләре башкарылган инженерлык эзләнүләре турындагы документтан гыйбарәт, ул текст һәм график формадагы материаллардан һәм инженерлык эзләнүләренең бурычлары, капитал төзелеш объектын тезү, реконструкцияләү планлаштырыла торган территориянең урнашу урыны, инженерлык эзләнүләре программасы нигезендә инженерлык эзләнүләрен башкару буенча эшләр башкару ысуллары һәм вакытлары турында, башкарылган инженерлык эзләнүләренең сыйфаты турында белешмәләрне үз эченә ала., күрсәтелгән территориянең табигый һәм техноген шартларын комплекслы ейрәнү нәтижәләре турында, шул исәптән әлеге территориянең табигый һәм техноген шартларын ейрәнү, бәяләү һәм фаразлау нәтижәләре турында, мондый объектны тезегәндә, реконструкцияләгәндә һәм алар төмамланганнан соң, мондый объектның капитал төзелешнең башка объектларына йогынтысын бәяләү нәтижәләре турында.

6. Капитал төзелеш объектларын инженерлык-техник тәминат чөлтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) сроклары һәм техник шартларның гамәлдә булу вакыты көбек максималь йөкләнешне, тоташтыру (технологик тоташтыру) вакытын күздә тоткан техник шартлар, шулай ук мондый тоташтыру (технологик тоташтыру) ечен түләү турындагы мәгълүмат инженер-техник тәминат чөлтәрләрен эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан, федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органнары запрослары буенча жиде эш кене эчендә түләү алынмыйча гына бирелә., Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 1.1 һәм 1.2 елешләре нигезендә проект документациясен әзерләүне тәмин итүче затлар яисә территорияне комплекслы үстерү турында шартнамәләр тезелгән затлар, әгәр Россия Федерациясендә газ белән тәмин итү турында законнарда башкача каралмаган булса. Бирелгән техник шартларның гамәлдә булу вакыты һәм мондый тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен түләү кертү срогы инженер-техник тәминат чөлтәрләрен эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан кимендә еч ел яисә территорияне комплекслы үстергәндә, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, кимендә биш елга билгеләнә. Жир кишәрлегенә ия булган зат, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 1.1 һәм 1.2 елешләре нигезендә проект документациясен әзерләүне тәмин итүче зат, бер ел дәвамында яки зат, аның белән техник шартлар һәм мондый тоташтыру (технологик тоташтыру) ечен түләү турында мәгълүмат биргәннән соң еч ел эчендә территорияне комплекслы үстерү турында килешү тезелгән, аларга бирелгән техник шартлар кысаларында йөкләнешне инженер-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен кирәк булган йөкләнешне инженер-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) ечен кирәк булган вакытны билгеләргә тиеш. Капитал төзелеш объектларын инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) вакытларын һәм техник шартларның гамәлдә булу вакытын күздә тота торган техник шартлар бирүче оешманың йөкләмәләре, әгәр бер ел дәвамында яки территорияне комплекслы үстергәндә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 1.1 һәм 1.2 елешләре нигезендә проект документациясен әзерләүне тәмин итүче затка яисә затка бер ел дәвамында яки еч ел дәвамында проект документациясен әзерләүне тәмин итүче затка яисә, аның белән территорияне комплекслы үстерү турында килешү тезелгән, күрсәтелгән техник шартларны алар инженер-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) ечен

кирәкле йөклөнешне билгеләми һәм аларга бирелгән техник шартлар чикләрендә билгеләчәкләр һәм мондый тоташу турында гариза тапшырмыйлар (технологик

7. Проект документациясен эзерләү тезүче яисә техник заказчы биреме (проект документациясен эзерләүгә подряд килешүе нигезендә проект документациясен эзерләгәндә), жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат, инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, яисә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты нигезендә линия объектының проект документациясен эзерләү очрагында йә Россия Федерациясә шәһәр тезелеше кодексының 48 статьясындагы 11.1 өлешендә каралган очракта гамәлгә ашырыла, территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү (линияле объектны тезү, реконструкцияләү ечен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш) турында техник регламентлар таләпләренә, техник шартларга туры китереп, рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагарга рехсәт ителә.

8. Федераль әһәмияттәге линияле объект, региональ әһәмияттәге линияле объект яки жирле әһәмияттәге линияле объект проект документациясен эзерләү тиешле линияле объектны тезүне, реконструкцияләүне күздә тоткан территорияне планлаштыру буенча документлар расланьрга мемкин. Бу очракта тезүче яисә техник заказчы биремәнә мәжбүри кушымталар булып проектлау санала:

1) территорияне планлаштыру буенча мондый документацияне эзерләү турында карар;

2) тиешле линияле объектны урнаштыру планлаштырыла торган зоналар чикләренә сызыгы, аның характеристикалары һәм тиешле линияле объект территориясен планлаштыру буенча документта каралган планлаштыру карарлары схемасы.

Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексының 48 статьясындагы 11.1 өлешендә каралган очракта, линияле объектның проект документациясә, линияле объектны тезүне, реконструкцияләүне күздә тоткан расланган территорияне планлаштыру проекты булганда, проект документларына экспертизага жиберелә.

9. Капиталь тезелеш объекты турында мәгълүмат тезүче яисә техник заказчы биремәнә, проект һәм проект документацияләренә классификаторы нигезендә, капитал тезелеш объектларының билгеләнеше һәм функциональ-технологик үзенчәлекләре (архитектура-тезелеш проектлау һәм капитал тезелеш объектларының проект документларына экспертиза бәяләмәләренә бердәм дәүләт реестрын алып бару ечен) нигезендә күрсәтелгән тиеш., тезелеш, архитектура, шәһәр тезелеше елкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыра.

10. Проект документларына һәм Дәүләт тезелешен күзәтү органнарына тапшырыла торган проект документларының составы һәм бүлекләренә эчтәлегенә карата таләпләр Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә һәм капитал тезелеш объектларының төрле терләренә (шул исәптән линияле объектларга), шулай ук Капиталь тезелеш объектларының билгеләнешенә, эш терләренә (тезелеш, реконструкция, капитал тезелеш объектларын тезү, капитал ремонтлау), аларның эчтәлегенә карап дифференциацияләнә, эшләренә финанслау чыганакалары һәм әлеге статья

таләпләренә туры китереп һәм түбәндәге үзенчәлекләренә исәпкә алып, төзелеш, реконструкциянең аерым этапларын бүлеп биру:

1) капитал төзелеш объектларының төрле төрләренә карата (шул исәптән линияле объектларга), шулай ук тезүче яисә техник заказчы биремә нигезендә, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләгәндә башкарыла торган эшләрнең эчтәлегенә карап (капитал төзелеш объектын реконструкцияләгәндә), проектлауга проект документациясен әзерләү башкарыла;

2) капитал төзелеш объектларын тезүне оештыру проектында капитал төзелеш объектларын, аларның елешләрән сүтү буенча эшләрне оештыру проекты (капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрән сүтү, капитал төзелешнең башка объектларын тезү, реконструкцияләү ечен) булырга тиеш;

3) проект документларындагы карарлар һәм чаралар мэдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килергә тиеш (мэдәни мирас объектларын саклау буенча эшләр башкару ечен проект документациясен әзерләү очрагында, мондый объектларның конструктив һәм ышанычлылыгының башка характеристикаларына кагылучы);

4) проект документлары «капитал төзелеш объектын тезү, реконструкцияләү, сүтү өчен с мета» бүлеген үз эченә алырга тиеш (тезүгә, реконструкцияләүгә, сүтүгә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларын, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8.3 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән юридик затлар акчаларын жәлеп итеп финансланса, капитал ремонт Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларын, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8.3 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән затлар акчаларын жәлеп итеп финанслана);

5) «куркыныч житештерү объектларының сәнәгать куркынычсызлыгы турында»1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 3 пунктында каралган очрақларда, «гидротехник корылмаларның иминлеге турында»1997 елның 21 июлендәге 117-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясы, «Атом энергиясеннән файдалану турында»1995 елның 21 ноябрәндәге 170-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы, «Россия Федерациясе халыкларының мэдәни мирас объектлары (тарих һәм мэдәният һәйкәлләре) турында»2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законның 36 статьясындагы 2 һәм 3 пунктларында каралган очрақларда, проект документлары составына мәжбүри рәвештә әлеге федераль законнарда каралган документлар, проект документларының бүлекләре кертелә.

11. Проект документлары, шулай ук аңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3.8 һәм 3.9 өлешләре нигезендә кертелгән үзгәрешләр тезүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат яисә төбәк операторы тарафыннан раслана. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган очрақларда тезүче яки техник заказчы, проект документациясе расланганчы, аны экспертизага жиберә. Проект документлары, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 15.2 һәм 15.3 өлешләрендә каралган очрақлардан тыш, проект документларына уңай экспертиза бәяләмәсе булганда, тезүче яисә техник заказчы тарафыннан раслана.

12. Проект документларын килештерүне, Проект документларына бәяләмә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралмаган башка документларны таләп итү рәхсәт ителми.

7 бүлек. Төзелешкә рехсәт.

21 Статъя. Төзелешкә рехсәт бирү.

1. Төзелешкә рехсәт-проект документларының шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән таләпләргә туры килүен раслый торган документ (әлеге статъяның 1.1 елешендә каралган очрактан тыш), территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты эзерләү һәм территорияне межалау проекты эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш), Капиталь төзелеш объектн тезегәндә, үзгәртеп корганда, проект документларының шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән таләпләргә туры килүен раслый торган документ, сызыклы объект булмаган (алга таба - - капитал төзелеш объектн тезүгә, реконструкциялүгә карата таләпләр), яисә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты белән билгеләнгән таләпләргә (линияле объектн тезегәндә, үзгәртеп корганда, территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш), линияле объектн тезү ечен рехсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проекты белән билгеләнгән таләпләргә (урнаштыру ечен жир участогы төзелеше таләп ителми торган линияле объект төзелешенә рехсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру, шулай ук мондый жир участогыннан рехсәт ителгән файдалану һәм Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә капитал төзелеш объектн жир кишәрлегендә урнаштыру мемкинлеге дә бар. Төзелешкә рехсәт тезүчегә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан тыш, капитал төзелеш объектн тезү, реконструкциялү хокукын бирә.

1.1. Жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше регламенты яисә жир участогы ечен шәһәр төзелеше регламенты кагылмаса, төзелешкә рехсәт Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статъясындагы 7 елеше нигезендә билгеләнгән капитал төзелеш объектның әлеге жир кишәрлегендә билгеләнешенә, параметрларына һәм урнаштыруга карата таләпләргә туры килүен раслай.

2. Капиталь төзелеш объектларын тезү, реконструкциялү, әлеге статъяда каралган очрактан тыш, төзелешкә рехсәт нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарының жирле әһәмияттәге объектларны, шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән яки федераль законнарда каралмаган жир кишәрлекләрендә капитал төзелеш объектларын тезү, үзгәртеп корудан тыш, төзелешкә рехсәтләр бирү, шулай ук Капиталь төзелеш объектларының проект документларының шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры килмәве очрагында рехсәт ителми.

3.1. Дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлеге территорияне комплекслы үзләштерү ечен арендага бирелгән очракта, әлеге территория чикләрендә күп фатирлы йортлар һәм капитал төзелеш объектларын тезүгә рехсәт бирелгән очракта, мондый жир кишәрлегеннән бары тик территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты белән расланган жир кишәрлеге барлыкка килгәннән соң гына рехсәт ителә.

4. Төзелешкә рөхсәт жир кишәрлегенең урнашу урыны буенча жирле узидарә органы тарафыннан бирелә, моннан тыш, әлеге статьяның 5 - 6 пунктларында һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш.

5. Төзелешкә рөхсәт төзелеш, реконструкция эшләре башкарылган очракта бирелә:

1) Жир асты байлыктарыннан файдаланучыга бирелгән һәм жир асты байлыктарыннан файдалануга бәйле эшләргә (жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле эшләрдән тыш) алып бару ечен кирәкле жир кишәрлегендәге капитал төзелеш объектларын-жир асты байлыктарының дәүләт фонды белән идарә итүнең федераль органы;

2) Атом энергиясеннән файдалану объекты - «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе;

3) гидротехник корылмаларның, аэропортларның яисә һава транспорты инфраструктурасының башка объектларының, гомуми файдаланудагы тимер юл транспорты инфраструктурасы объектларының, оборона һәм куркынычсызлык объектларының, Россия Федерациясе дәүләт чиген, Россия Федерациясе дәүләт чиген кисешкән вакытта дәүләт серен тәшкит итүче объектларның, элемент линияләренең дәүләт серен тәшкит итүче объектларның, Россия Федерациясе чик буе территориясендә урнашкан беренче һәм икенче класслы гидротехник корылмаларның, һава транспорты инфраструктурасының башка объектларының, гомуми файдаланудагы тимер юл транспорты инфраструктурасы объектларының, оборона һәм куркынычсызлык, реконструкция эшләре Россия Федерациясе континенталь шельфында, эчке диңгез суларында, Россия Федерациясенең территориаль диңгезендә, Россия Федерациясенең аерым икътисадый зонасында, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары тарафыннан башкарыла торган объектлар;

4) махсус сакланыла торган табигать территориясе чикләрендә («махсус сакланыла торган табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законның 3.1 статьясында күрсәтелгән торак пунктлардан тыш) Капитал төзелеш объекттын - федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының дәүләт хакимияте органы яисә жирле узидарә органы, алар карамагында аеруча саклана торган табигать территориясе булган.

5.1. Мәдәни мирас объекттын саклау буенча эшләр башкарганда мондый объектның конструктив һәм башка ышанычлылык характеристикалары, дәүләт хакимияте башкарма органнары яки жирле узидарә органнары тарафыннан мәдәни мирас объектларын саклау, файдалану, популярлаштыру һәм дәүләт тарафыннан саклау өлкәсендә вәкаләтле булса, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә төзелешкә рөхсәт бирелә.

6. Төзелешкә рөхсәт, әлеге статьяның 5 һәм 5.1 пунктларында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш, бирелә:

1) башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы, әгәр капитал төзелеш объекттын төзүне Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъектлары территорияләрендә (Россия Федерациясенең бер субъекты территориясендә Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъектлары территорияләрендә гамәлгә ашырыла торган объектларны, шул исәптән линияле объектны реконструкцияләүне дә кертеп), гамәлгә ашыру планлаштырылса (Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъекты территориясендә гамәлгә ашырыла торган объектларны, шул исәптән линияле объектны). - чикләре Россия Федерациясе субъектлары чикләренә туры килми торган ябык административ-территориаль берәмлек территориясендә һәм

Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъектлары территорияләрендә урнашкан капиталъ тезелеш объектны (Россия Федерациясенең бер субъекты территориясендә Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъектлары территорияләрендә урнашкан объектларны реконструкцияләүне дә кертеп), шул исәптән ябык административ-территориаль берәмлек территориясендә урнашкан линияле объектны, шул исәптән ябык административ-территориаль берәмлек территориясендә урнашкан линияле объектны да кертеп) реконструкцияләгән очракта, аның чикләре Россия Федерациясе субъектлары чикләренә туры килми;

2) Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы, капиталъ тезелеш объектны тезүне ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлек (муниципаль районнар) территорияләрендә гамәлгә ашыру планлаштырылса һәм ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлек (муниципаль районнар) территорияләрендә урнашкан капиталъ тезелеш объектны үзгәртеп корган очракта, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы (муниципаль районнар);

3) муниципаль районның жирле үзидарә органы капиталъ тезелеш объектны муниципаль район чикләрендә ике һәм аннан да күбрәк жирлек территорияләрендә яки авылар территориядә тезү планлаштырылса һәм ике һәм аннан да күбрәк жирлек территорияләрендә яки муниципаль район чикләрендә урнашкан капиталъ тезелеш объектны үзгәртеп корганда.

7. Капиталъ тезелеш объектны тезү, үзгәртеп кору максатыннан, тезүче турыдан-туры федераль башкарма хакимият органына, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органына, жирле үзидарә органына, «Росатом» атом энергиясе буенча Дәүләт корпорациясенә, «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча Дәүләт корпорациясенә тезелешкә рөхсәт бирү турында гариза жиберә. Тезелешкә рөхсәт бирү турындагы гариза күпфункцияле үзәк аша, әлегә статьяның 4 - 6 елешләренә ярашлы рөвештә, тезелешкә рөхсәт бирүгә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы арасында үзара хезмәттәшлек турында килешү нигезендә тапшырылырга мөмкин. Күрсәтелгән гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар, шул исәптән сервитутны билгеләү турында килешү, ачык сервитутны билгеләү турында карар, шулай ук күрсәтелгән жир участогы тезелгән һәм жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планы бирелгән территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасы;

2) тезелешкә рөхсәт алу өчен гариза биргән көннән еч елдан да иртәрәк бирелмәгән жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планы, яисә линияле объект тезелешенә рөхсәт бирелгән көнгә кадәр, яисә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межаллау проекты реквизитлары (линияле объектны тезү, реконструкцияләү өчен документлар эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш), линияле объект тезелешенә рөхсәт биргән очракта, территорияне планлаштыру проекты реквизитлары, урнаштыру өчен, аның таләп ителми белем жир участогы;

3) инженерлык эзләнүләре нәтижеләре һәм расланган проект документларындагы түбәндәге материаллар:

а) аңлатма язуы;

б) жир участогының шәһәр тезелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат нигезендә башкарылган жир участогын планлаштыру схемасы, ә линияле объектларга карата проект документациясен эзерләгән очракта, территорияне планлаштыру проекты нигезендә башкарылган проект (линияле объектны тезү,

реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган очрақлардан тыш);

в) архитектура һәм конструктив карарлар, шулай ук инвалидларның капиталъ тезелеш объектына керүен тәэмин итүгә юнәлдерелгән карарлар һәм чаралар (Сәламәтлек саклау, мөгариф, мәдәният, ял, спорт һәм социаль-мәдәни һәм коммуналь-кенкүреш билгеләнешендәге башка объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектларга, торак фонды объектларына карата проект документациясен әзерләү очрагында);

г) капиталъ тезелеш объектын тәзүне оештыру проекты (капиталъ тезелеш объектларын, аларның елешләрен сүтү, капиталъ тезелеш объектларын, аларның елешләрен тәзү, башка капиталъ тезелеш объектларын реконструкцияләү өчен кирәк булган очракта);

4) Проект документларына (Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 49 статьясындагы 5 елешенәң 1 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәү елешендә) уңай экспертиза бәяләмәсе, аның нигезендә капиталъ тезелеш объектын тәзү, үзгәртеп кору, шул исәптән әлегә проект документациясе белән, линияле объектларны да кертеп, капиталъ тезелешнең башка объектларын тәзү яки реконструкцияләү каралган очракта (тезелешнең аерым этапларына карата), капиталъ тезелеш объектын тәзү, үзгәртеп кору гамәлгә ашырыла, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 48 статьясындагы 12.1 елешендә каралган), әгәр мондый проект документлары Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 49 статьясы нигезендә экспертизага тиеш булса, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 49 статьясындагы 3.4 елешендә каралган очрақларда Проект документларына дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 49 статьясындагы 6 елешендә каралган очрақларда Проект документларына дәүләт экологик экспертизасының уңай бәяләмәсе;

5) рәхсәт ителгән тезелеш, реконструкциянең чик параметрларыннан кире кагуға рәхсәт (әгәр тәзүчегә мондый рәхсәт Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 40 статьясы нигезендә бирелгән булса);

б) мондый объектны үзгәртеп корган очракта, капиталъ тезелеш объектының барлык хокук ияләренәң, күпфатирлы йортны реконструкцияләүнең әлегә елешендәге 6.2 пунктында күрсәтелгән очрақлардан тыш, ризалыгы;

6.1) дәүләт хакимияте органы (дәүләт органы), «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе, дәүләт бюджеттан тыш фонд белән идарә итү органы яки жирле үзидарә органы булган дәүләт (муниципаль) милкендәге капиталъ тезелеш объектында дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе хокукына ия булган дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе булган дәүләт (муниципаль) милкендәге капиталъ тезелеш объектында реконструкция үткәрелгән очракта, күрсәтелгән органга карата гамәлгә куючы яисә мөлкәт милекчесенәң функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра торган дәүләт (муниципаль) бюджет яисә автоном учреждение - мондый реконструкция үткөрү турында килешү, шул исәптән реконструкцияне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән объектка китерелгән зыянны каплау шартларын һәм тәртибен билгели торган килешү;

6.2) күпфатирлы йортта биналарның һәм машина-уриннарның милекчеләренәң күпфатирлы йортны үзгәртеп корган очракта торак законнары нигезендә кабул ителгән гомуми жылышы карары яисә, әгәр мондый реконструкция нәтижәсендә күпфатирлы йортта гомуми милек күләме киметелсә, күпфатирлы йортта биналарның һәм машина-уриннарның барлык

милекчеләренең ризалыгы булса, күпфатирлы йортта биналарның һәм машина-уриннарның барлык милекчеләренең ризалыгы;

7) проект документларына дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсен биргән юридик затны аккредитацияләү турындагы таныклык күчәрмәсе, Проект документларына дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсе бирелгән очракта, проект документларына уңай Бәяләмәне биргән юридик затны аккредитацияләү турындагы таныклык күчәрмәсе;

8) мәдәни мирас объектларын саклау буенча эшләр башкарганда мондый объектның конструктив һәм башка ышанычлылык характеристикалары һәм куркынычсызлыгы характеристикасы кагылса, мәдәни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнарында каралган документлар;

10) капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүне жирле үзидарә органы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән территория чикләрендә гамәлгә ашыру планлаштырылса, территорияне үстерү турында шартнамә күчәрмәсе (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яисә муниципаль берәмлек тарафыннан территорияне комплекслы үстерү яисә мондый карарны юридик зат тарафыннан гамәлгә ашыру турындагы Карардан тыш) территорияне үстерү турында шартнамә күчәрмәсе, (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы яисә Россия Федерациясе субъекты нигезендә билгеләнгән).

Әгәр жир кишәрлеге яки федераль әһәмияттәге объектны, тебәк әһәмиятендәге объектны яки жирле әһәмияттәге объектны төзү, үзгәртеп кору өчен жир кишәрлекләре дәүләт яки муниципаль милектә булган жирләрдән яки дәүләт милке чикләнмәгән жирләрдән, яисә (яки) жир кишәрлекләреннән, мондый жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре еченче затларның хокуклары белән чикләнмәгән булса (сервитут, гавами сервитуттан тыш), жир кишәрлекләреннән һәм (яки) дәүләт милке чикләнмәгән жирләрдән тезелсә, мондый жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре өченче затларның хокуклары белән чикләнмәгән булса (сервитут, гавами сервитуттан тыш), жир законнары белән каралган нигезләр буенча территорияне планлаштыру проекты нигезендә дәүләт ихтыяжлары өчен тартып алынырга тиешле дәүләт ихтыяжлары өчен жир кишәрлекләрен алу турында Карар кабул ителде, мондый объектны төзүгә рәхсәт бирү әлеге жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен жир законнары нигезендә төзүгә кадәр рәхсәт ителә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 57.3 статьясындагы 1.1 елеше нигезендә расланган территорияне межаллау проекты һәм (яки) бирелгән жир кишәрлегенә жир законнары нигезендә жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен кадастр планында урнаштыру схемасы нигезендә рәхсәт ителә. Бу очракта капитал төзелеш объектын төзүгә рәхсәт бирү өчен жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларны бирү таләп ителми. Төзелешкә рәхсәт бирү турындагы гаризага әлеге хокук билгели торган документлар урынына территорияне межаллау проектының реквизитлары яки территориянең кадастр планында жир участогының яки жир кишәрлекләренең урнашу схемасы теркәлә. Әлеге өлеш нигезендә федераль әһәмияттәге объект, тебәк әһәмиятендәге объект, жирле әһәмияттәге объект тезелешенә рәхсәт бирелгән очракта, аларны төзү, үзгәртеп кору, шул исәптән дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир законнары белән каралган нигезләр буенча территорияне межаллау проекты нигезендә дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен тартып алынырга тиешле жир кишәрлекләрендә дә гамәлгә ашырыла., реконструкция жир законнары белән билгеләнгән тәртиптә өченче затларның дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен аларны алу белән бәйлә хокукларын туктатканчыга кадәр рәхсәт ителми.

8. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы, «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе тезелешкә рехсәт бирү турында гариза алган кеннән биш эш кене эчендә, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51 статьясындагы 11.1 өлешендә каралган очрактан тыш, тезелешкә рехсәт бирү турында гариза алган кеннән биш эш кене эчендә тезелешкә рехсәт бирүгә вәкаләтле:

1) тезелешкә рехсәт бирү турында карар кабул итү өчен кирәкле документларның булу-булмавын тикшерәләр;

2) проект документларының шәһәр тезелеше планын тезүгә рехсәт бирелгән вакытка билгеләнгән капитал тезелеш объектын тезүгә, реконструкциялүгә карата, яки линияле объектны тезүгә рехсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты таләпләренә (линияле объектны тезү, реконструкциялү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган очрактан тыш), Капиталь тезелеш объектының шәһәр тезелеше планын тезүгә, реконструкциялүгә карата билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерәләр., линияле объект тезелешенә рехсәт бирелгән очракта, шулай ук Капиталь тезелеш объектын рехсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалану һәм Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә урнаштыру мөмкинлеге булган очракта, территорияне планлаштыру проекты белән билгеләнгән. Рехсәт ителгән тезелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт бирелгән очракта, проект документларының рехсәт ителгән тезелешнең, реконструкциянең чик параметрларыннан кире кагуга рехсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерү үткәрелә;

3) тезелешкә рехсәт бирәләр яки мондый рехсәт бирүдән баш тарталар.

8.1. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы, «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе тезелеш, реконструкциялүнең аерым этапларына рехсәт бирә ала.

9. Тезелешкә рехсәт бирүдән баш тарту төзүче тарафыннан суд тәртибендә бәхәсле дип игълан ителергә мөмкин.

10. Тезелешкә рехсәт формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

11. Тезелешкә рехсәт бирү кирәк түгел очракта:

1) бакчачылык һәм яшелчәчелек өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән торак йортның, бакча йортының, хужалык корылмаларының эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру белән бәйле булмаган максатларда физик затка бирелгән жир кишәрлегендә гараж тезү, үзгәртеп кору, тезү, реконструкциялү;

1.1) индивидуаль торак тезелеше объектын тезү, реконструкциялү;

2) капитал тезелеш объектын булмаган объектын тезү, реконструкциялү;

3) жир кишәрлегендә ярдәмче файдалану корылмалары һәм корылмалар тезү;

4) әгәр мондый үзгәрешләр аларның конструктив һәм башка ышанычлылыгына һәм куркынычсызлыгына кагылмаса һәм рехсәт ителгән тезелеш реконструкциянең шәһәр тезелеше Регламентында билгеләнгән чик

параметрларыннан артмаса, капиталъ төзелеш объектларын һәм (яки) аларның елешләрән үзгәртү ;

4.1) капиталъ төзелеш объектларын капиталъ ремонтлау;

4.2) файдалы казылма ятмаларын эшкәртүнең техник проекты яки жир асты байлыклары участокларыннан файдалану белән бәйле эшләрне башкару өчен жир асты байлыклары турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә әзерләнгән, килештерелгән һәм расланган бораулау скважиналарын тезү, реконструкцияләү;;

4.3) чит илләрдә Россия Федерациясе илчеләкләрен, консуллыкларын һәм вәкилләкләрен тезү, реконструкцияләү;

4.4) 0,6 мегапаскальгә кадәр басым астында табигый газны транспортлау өчен билгеләнгән объектларны тезү, реконструкцияләү;;

4.5) элементә чараларын урнаштыру өчен билгеләнгән 50 метр биеклектәге антенна терәкләр (мачт һәм башнялар) урнаштыру;

5) башка очрақларда, әгәр әлеге Кодекс, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында Россия Федерациясе субъектлары законнары нигезендә төзелешкә рөхсәт алу таләп ителми.

12. Төзелешкә рөхсәт капиталъ төзелеш объекттын тезүне оештыру проекты белән каралган бетән срокка бирелә. Шәхси торақ төзелешенә рөхсәт ун елга бирелә.

13. Төзелешкә рөхсәтнең гамәлдә булуы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы, «Росатом» атом энергиясе буенча дөүләт корпорациясе яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дөүләт корпорациясе тезүгә рөхсәт бирүгә вәкаләтле карар нигезендә туктатыла:

1) жир кишәрлекләренә милек хокукын һәм башка хокукларны мөжбүри рәвештә туктату, шул исәптән дөүләт яки муниципаль ихтыяждар өчен жир кишәрлекләрен алу;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры килмәү нигезендә төзелешкә рөхсәтнең гамәлдә булуын туктату турында күрсәтмәсә керү;

2) жир кишәрлекләренә милек хокукыннан һәм башка хокуклардан баш тарту;

3) гражданныр һәм юридик затларның жир кишәрлекләренә хокуклары булган аренда шартнамәсен һәм башка килешүләрне өзү;

4) жир асты байлыкларыннан файдаланучыга бирелгән һәм жир асты байлыкларыннан файдалану белән бәйле эшләрне алып бару өчен кирәкле жир кишәрлегендә капиталъ төзелеш объекттын тезүгә, реконструкцияләүгә рөхсәт бирелсә, жир асты байлыкларыннан файдалану хокукын туктату.

14. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы, «Росатом» атом энергиясе буенча дөүләт корпорациясе яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дөүләт корпорациясе тарафыннан төзелешкә рөхсәт бирүгә вәкаләтле затлар тарафыннан әлеге статьяның 13 елешендә күрсәтелгән нигезләр буенча жир кишәрлегенә хокуклары туктатылган кеннән алып утыз эш кене эчендә төзелешкә рөхсәт гамәлдән чыгару турында Карар кабул ителә.

15. Жир кишәрлегенә хокук алган физик яки юридик зат мондый жир кишәрлегендә төзелеш өчен бирелгән рөхсәт нигезендә капиталъ төзелеш объекттын тезүне, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырырга хокуклы.

22 Статья. Индивидуаль торак тезелеше яки бакча йортын тезу яки реконструкцияләү турында хәбәрнамә.

1. Индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортын тезу яки реконструкцияләү максатларында, тезүче, федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы яки жирле үзидарә органы, шул исәптән күп функцияле үзәк аша тезелешкә рәхсәтләр бирүгә вәкаләтле затка шәхси мөрәжәгать итү юлы белән, кәгазьдә тапшырыла, йә күрсәтелгән органнарға почта аша почта аша, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын яки шәхси торак тезелеше яки бакча йортын тезу яки реконструкцияләү турында хәбәрнамәне (алга таба - планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамәне) тапшыру турында хәбәрнамә белән, үз эченә алган түбәндәге белешмәләрне жиберә:

1) тезүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны, шәхесне раслаучы документ реквизитлары (физик зат ечен);

2) тезүченең исеме һәм урнашу урыны (юридик зат ечен), шулай ук юридик затларның бердәм дәүләт реестрында юридик затның дәүләт теркәве турындагы язманың Дәүләт теркәү номеры һәм салым түләүченең идентификация номеры, мөрәжәгать итүче чит ил юридик заты булган очрактан тыш;

3) жир кишәрлегенең кадастр номеры (аның булганда), жир кишәрлегенең адресы яки тасвирламасы;

4) тезүченең жир кишәрлегенә хокукы турында белешмәләр, шулай ук жир кишәрлегенә башка затларның хокуклары турында белешмәләр (андый затлар булганда);

5) жир кишәрлегеннән һәм капитал тезелеш объектыннан (индивидуаль торак тезелеше яки бакча йорты объектыннан) файдалану рәхсәт ителгән рәвеш турында белешмәләр;

6) тезу яки реконструкцияләү максатларында планлаштырылган тезелеш турында хәбәр бирелгән индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектының планлаштырыла торган параметрлары турында белешмәләр, шул исәптән жир кишәрлеге чигеннән чигенү турында;

7) индивидуаль торак тезелеше объекты яки бакча йорты местәкыйль күчемсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгәнлеге турында белешмәләр;

8) тезүче белән элемтә ечен почта адресы һәм (яки) электрон почта адресы;

9) тезүчегә хәбәрнамәләрне Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 7 еләшендәге 2 пункттында һәм 51.1 статьясындагы 8 еләшенең 3 пункттында каралган юллау ысулы.

2. Планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәр итү формасы тезелеш, архитектура, шәһәр тезелеше елкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан раслана.

3. Планлаштырыла торган тезелеш турында белдерүгә кушымта итеп бирелә:

1) күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән очракта, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) тезүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, планлаштырылган тезелеш турында хәбәрнамә тезүче вәкиле тарафыннан жиберелгән очракта;

3) тезүче чит ил юридик заты булган очракта, чит ил дәүләте законнары нигезендә юридик затны дәүләт теркәвенә алу турындагы документларны рус теленә таныкланган Тәржемә Итү;

4) индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йортының тышкы кыяфәтен, әгәр индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын тезү яки реконструкцияләү федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясә чикләрендә планлаштырылса, әлегә статьяның 5 өлешендә каралган очрактан тыш. Шәхси торак тезелеше яисә бакча йортының тышкы кыяфәтен тасвирлау текст формасындагы тасвирламаны һәм график тасвирламаны үз эченә ала. Индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортының тышкы кыяфәтен тасвирлау текст формасында индивидуаль торак тезелеше объекты яки бакча йорты параметрларына күрсәтмәне, аларның тышкы кыяфәтен тәс ягыннан хәл итүне, индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортының тышкы кыяфәтен билгеләүче тезелеш материалларын, шулай ук Индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йортының башка характеристикаларын тасвирлауны үз эченә ала, капитал тезелеш объектының архитектур чишелешләренә карата таләпләр Шәһәр тезелеше Регламенты тарафыннан билгеләнгән. График тасвирлама индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортының тышкы кыяфәте, шул исәптән индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектының фасадын һәм конфигурациясен тәшкил итә.

4. Планлаштырылган тезелеш турында хәбәр кәргән кенән алып жиде эш кене эчендә федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясә субъектының башкарма хакимият органы яки жирле үзидарә органы тезелешкә рәхсәтләр бирүгә вәкаләтле:

1) индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларының планлаштырыла торган тезелеше параметрлары турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән капитал тезелеш объектларының жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына һәм Россия Федерациясә Шәһәр тезелеше кодексы белән билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерә, башка федераль законнар һәм планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамә кәргән кенгә, шулай ук жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану һәм Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә индивидуаль торак тезелеше яки бакча йорты объектны урнаштыру мөмкинлеге;

2) төзүчегә планлаштырылган тезелеш турында хәбәрнамәдә үзе тарафыннан билгеләнгән ысул белән жибәрә, индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган тезү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрлар һәм жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеге турында йә индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган тезү турында белдерүдә күрсәтелгән параметрларга туры килмәве һәм (яисә) жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын урнаштыруның рәхсәт ителмәве турында хәбәрнамә. Индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган тезү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәнең формасы һәм жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеге һәм билгеләнгән параметрлар буенча билгеләнгән параметрлар буенча билгеләнгән параметрларга туры килүе турында хәбәрнамәнең формасы, тезелеш, архитектура, шәһәр тезелеше

елкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яисә) жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортын урнаштыруның рөхсәт ителмәве турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәләр билгеләнгән параметрларга туры килмәве турында хәбәрнамәләр раслана.

5. Хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше объекты яки бакча йорты параметрларының планлаштырыла торган параметрлары һәм (яки) индивидуаль торак тезелеше объекттын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштырырга ярамаганлыгы турындагы хәбәрнамәнең жир кишәрлегендә төзүчегә бары тик билгеләнгән параметрлар буенча гына жиберелә:

1) планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрлары рөхсәт ителгән тезелеш, үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына, әлеге Кодекста, башка федераль законнарда билгеләнгән һәм планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамә килү датасына гамәлдәге капитал тезелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килми;

2) индивидуаль торак тезелеше объекттын яки бакча йортын планлаштырыла торган тезү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгәннәрне урнаштыру жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре һәм (яисә) Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән һәм планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамә кергән кенгә гамәлдә булган чикләүләр нигезендә рөхсәт ителми;

3) планлаштырыла торган тезелеш турында белдерү жир кишәрлегенә хокуклары булмау сәбәпле, тезүче булмаган зат тарафыннан жиберелгән яисә жиберелгән;

4) индивидуаль торак тезелеше объектның яисә бакча йортының тышкы кыяфәте тасвирламасының тарихи жирлекне саклау предметына һәм капитал тезелеш объектларының шәһәр тезелеше Регламенты тарафыннан федераль яки региональ әһәмияттәге территорияль зонага карата билгеләнгән архитектура карарларына туры килмәве турында хәбәр килде.

6. Индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган тезү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрларга туры килмәү һәм (яки) жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объекттын яки бакча йортын урнаштырырга ярамау турындагы белдерүдә, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капитал тезелеш объектларын үзгәртеп коруның, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларын күрсәтеп, тезүчегә мондый хәбәрнамәне жиберүнең барлык нигезләре булырга тиеш, яки әлеге кодекс, башка федераль законнар белән билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына карата мәжбүри таләпләр, планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамә кергән кенгә гамәлдә була һәм планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрлары туры килми торган, шулай ук индивидуаль торак тезелеше объекттын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштырырга ярамаган очракта, индивидуаль торак тезелеше объекттын яисә бакча йортын урнаштыру рөхсәт ителми торган очракта - рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалануның билгеләнгән төре, жир кишәрлегеннән файдалануда чикләүләр төрләре, моңа бәйле рәвештә

индивидуаль торак тезелеше яки бакча йортын тезү яки үзгәртеп кору рөхсәт ителми, яисә планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамә биргән затның, жир кишәрлегенә хокуклары булмау сәбәпле, тезүче булып тормавы турында белешмә.

23 Статья. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт биру.

1. Капиталь тезелеш объектны файдалануга тапшыруга рөхсәтнамә капитал тезелеш объектны тезелешен, үзгәртеп корылышын, Проект документларына, шулай ук тезелгән, үзгәртеп корылган капитал тезелеш объектны шәһәр тезелеше планын тезүгә рөхсәт бирелгән жир кишәрлегенә шәһәр тезелеше планы тезелешенә рөхсәт бирелгән көнгә билгеләнгән таләпләргә туры килүен таныклаучы документ булып тора, жир участогыннан файдалануга рөхсәт ителгән яки линияле объектны тезү, үзгәртеп кору, территорияне планлаштыру проекты, территорияне межалау проекты (линияле объектны тезү, реконструкцияләү ечен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очрактардан тыш), линияле объектны файдалануга тапшыру ечен рөхсәт бирелгән очракта, шулай ук Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр буенча файдалану рөхсәт ителә.,

2. Объектны файдалануга тапшыру ечен тезүче федераль башкарма хакимият органына, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимият органына, жирле үзидарә органына, «Росатом» атом энергиясе буенча Дәүләт корпорациясенә яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча Дәүләт корпорациясенә, тезелешкә рөхсәт биргән турыдан-туры яки күпфункцияле үзәк аша объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза белән мөрәжәгать итә. Исемнәре «махсулаштырылган тезүче» сүзләрен үз эченә алган тезүчеләр, шулай ук, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты нигезендә объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү торак тезелешенәң бердәм мәгълүмат системасы белән интеграцияләнергә тиешле башка мәгълүмат системалары аша гамәлгә ашырыла торган очрактардан тыш, күрсәтелгән гариза белән торак тезүнең бердәм мәгълүмат системасын кулланып мөрәжәгать итә алалар.

3. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында Карар кабул итү ечен түбәндәге документлар кирәк:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар, шул исәптән сервитутны билгеләү турында килешү, гавами сервитутны билгеләү турында карар;

2) линияле объектны тезүгә, үзгәртеп коруга рөхсәт алу ечен тәкъдим ителгән жир кишәрлегенәң шәһәр тезелеше планы, яисә линияле объектны тезү, үзгәртеп корганда территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты (линияле объектны тезү, реконструкцияләү ечен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очрактардан тыш), линияле объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проекты (урнаштыру ечен жир кишәрлеге тезү таләп ителми торган жир участогын тезү таләп ителми торган);

3) тезелешкә рөхсәт;

4) Капиталь тезелеш объектны кабул итү акты (тезелеш, үзгәртеп кору шартнамәсе нигезендә тезелгән очракта);

5) проект документациясе (проект документациясенәң Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 49 статьясындагы 5 елешенәң 1 пункттында күрсәтелгән таләпләргә туры килүе елешендә) капитал тезелеш объектны тезелгән, реконструкцияләнгән параметрларының туры килүен

раслый торган, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал тезелеш объектын (тезелешне гамәлгә ашыручы зат, тезүче яисә техник заказчы тезелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелгән, реконструкцияләгән очракта, шулай ук тезелеш контролен гамәлгә ашыручы зат тарафыннан шартнамә нигезендә тезелеш контролен гамәлгә ашыручы зат тарафыннан) энергетика ресурсларыннан файдалану приборлары белән тәмин итү таләпләренә һәм тезелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзаланган акт;

6) төзелгән, реконструкцияләнгән капитал тезелеш объектының техник шартларга һәм инженерлык-техник тәмин итү чөтәрләрен (алар булган очракта) эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмаларның вәкилләре тарафыннан имзаланган документлар, шулай ук электр энергиясен тәмин итүчеләргә күпфатирлы йортлардагы электр энергиясен исәпкә алу приборларын файдалануга тапшыруны раслаучы, электр энергиясен тәмин итүче вәкилләр тарафыннан имзаланган документлар;

7) төзелгән, реконструкцияләнгән капитал тезелеш объектының урнашуын, жир кишәрләгә чөкләрендә инженерлык-техник тәмин итү чөтәрләрен урнаштыру һәм жир кишәрлеген планлаштыру оешмасын чагылдыра торган һәм, линия объектын тезү, реконструкцияләү очрактарыннан тыш, тезүне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан (тезелешне гамәлгә ашыручы зат, тезүче яисә техник заказчы тезелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелгән, реконструкцияләгән очракта, шулай ук тезелеш контролен гамәлгә ашыручы зат тарафыннан шартнамә нигезендә тезелеш контролен гамәлгә ашыручы зат тарафыннан) имзаланган схема;

8) Россия Федерациясә Шөһәр тезелеш кодексының 49 статьясындагы 5 еләшенә 1 пунктнда күрсәтелгән проект документациясә таләпләренә (Россия Федерациясә Шөһәр тезелеш кодексының 49 статьясындагы 3.8 һәм 3.9 еләшләре нигезендә кертелгән үзгәрешләр исәпкә алынган проект документациясен дә кертәп), шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал тезелеш объектын файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру таләпләренә, федераль дөүләт экология күзөтчеләген гамәлгә ашыруга вәкәләтлә башкарма хакимият органының (алга таба - федераль дөүләт экология күзөтчеләге органы) бәяләмәсенә, Россия Федерациясә Шөһәр тезелеш кодексының 54 статьясындагы 7 еләшендә каралган очрактарда бирелә торган федераль дөүләт экология күзөтчеләге органының (алга таба - федераль дөүләт экология күзөтчеләге органы) бәяләмәсә;

9) күркыныч объект хуҗасының хәвәфлә объекттагы һәләкәт нәтижәсендә зыян китергән ечен Россия Федерациясә законнары нигезендә күркыныч объект хуҗасының гөрдән жәвапчылыгын мәжбүри иминләштерү шартнамәсә тезүне раслый торган документ;

10) «Россия Федерациясә халыктарының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръяләре) турында» 2002 елның 25 июнендәгә 73-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән мәдәни мирас объектларын саклауның тиешлә органы тарафыннан расланган мәдәни мирас объектын саклап калу буенча башкарылган эшләрне кабул итү акты, бу объектны реставрацияләү, консервацияләү, ремонтлау һәм заманча куллану өчен аның жайланмаларын үткәргәндә;

13) капитал тезелеш объектының «Күчөмсөз миләкне дөүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәгә 218-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә әзәрләнгән техник планы;

4. Объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирүдән баш тарту ечен түбәндәгеләр нигез була:

1) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 3 һәм 4 елешләрәндә күрсәтелгән документларның булмавы;

2) капиталъ тезелеш объектынның жир участогының шәһәр тезелеше планын тезүгә, реконструкцияләүгә рөхсәт алу датасына билгеләнгән таләпләргә туры килмәве яисә линия объектын тезү, реконструкцияләү, капиталъ ремонтлау проекты таләпләренә территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты таләпләренә (линия объектын тезү, реконструкцияләү ечен территорияне планлаштыру документларын әзерләү таләп ителми торган очрактардан тыш), жир кишәрлеге тезү ечен таләп ителми торган линия объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проектында билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;

3) капиталъ тезелеш объектынның тезелешкә рөхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 6.2 елеше нигезендә капиталъ тезелеш объектын мәйданын үзгәртү очрактары керми;

4) проект документациясенә тезелгән, реконструкцияләнгән капиталъ тезелеш объектын параметрларының туры килмәве, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 6.2 елеше нигезендә капиталъ тезелеш объектын мәйданын үзгәртү очрактары керми;

5) капиталъ тезелеш объектынның жир кишәрлегеннән файдалануга рөхсәт ителгән һәм (яки) Россия Федерациясенә Жир һәм башка законнары нигезендә объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирелгән кенгә билгеләнгән чикләүләргә туры килүе, бу чикләүләр, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 7 елешендәге 9 пунктында каралган очрактарда кабул ителгән территорияне файдалануның аерым шартлары булган зонаны билгеләү яисә үзгәртү турында карарда каралган очрактардан тыш, һәм тезелә, реконструкцияләнә торган капиталъ тезелеш объектын, территорияне файдалануның аерым шартлары булган зона билгеләнгән яки үзгәртелгән, файдалануга кертелмәгән.

5.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 3.2 һәм 3.3 елешләре нигезендә соратып алынган документларны алмау (вакытында алмау) объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту ечен нигез була алмый.

5.2. Мондый объектның техник планында күрсәтелгән капиталъ тезелеш объектынның мәйданы турындагы мәгълүматларның проект документларында һәм (яки) тезелешкә рөхсәт ителгән мәгълүматларга карата биш проценттан да артмаган булуы, техник планда күрсәтелгән катлар, биналар (булган очракта) һәм машина-уриннар санының (булган очракта) һәм проект документлары һәм (яки) тезелешкә рөхсәт ителгән очракта) техник планда күрсәтелгән объектлар, биналар һәм машина-уриннар санының (булган очракта) туры килгән очракта, объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тормый.

6. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту суд тәртибендә бәхәсле дип игълан ителергә мемкин.

7. Объектны файдалануга тапшыру рөхсәте тезелгән капиталъ тезелеш объектын дәүләт исәбенә кую, үзгәртеп корылган капиталъ тезелеш объектынның дәүләт исәбенә алу документларына үзгәрешләр кертү ечен нигез булып тора.

8. Индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты тезелеше яисә үзгәртеп корылган очракта, тезүче индивидуаль торак тезелеше объектын яки

бакча йортын төзү яки реконструкцияләү тәмамланганнан соң бер айдан да соңга калмыйча, кәгаздә башкарма хакимиятнең федераль органына, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимият органына яисә жирле үзидарә органына, шул исәптән күпфункцияле үзәк аша тезелешкә рехсәтләр бирүгә вәкаләтле затка шәхсән мерәҗәгать итү юлы белән тапшырыла., йә күрсәтелгән органнарда почта аша, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын яисә индивидуаль торак тезелеше яки бакча йорты тезелешен яки үзгәртеп корылышын тәмамлау турында хәбәрнамәне (алга таба - тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамәне) тапшыру турында хәбәрнамә белән жиберә.

Тезелеш тәмамлану турында хәбәрнамәдә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясындагы 1 өлешенәң 1 - 5, 7 һәм 8 пунктларында каралган белешмәләр, шулай ук индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йортының төзелгән яисә реконструкцияләнгән параметрлары турында, хокукларны дәүләт теркәвенә алган өчен дәүләт пошлинасы түләү хакында белешмәләр, тезүчегә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55 статьясындагы 19 өлешенәң 5 пунктында каралган хәбәрнамәне жиберү ысулы хакында белешмәләр булырга тиеш.

Тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамәгә кушымта итеп бирелә:

1) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясындагы 3 өлешенәң 2 һәм 3 пунктларында каралган документлар;

2) индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектының техник планы;

3) жир кишәрлегенә ия булучылар арасында төзелгән килешү индивидуаль торак тезелеше объекты яки бакча йорты төзелгән яки үзгәртеп корылган жир кишәрлеге гомуми елешле милек хокукында яки арендатор ягында күп санлы затлар белән аренда хокукында ике һәм аннан күбрәк гражданданга ия булса, индивидуаль торак тезелеше объекты яки бакча йорты төзелгән яисә үзгәртеп корылган жир кишәрлегенә гомуми елешле милек хокукында аларның өлешен билгеләү турында.

9. Тезелеш тәмамлануы турында хәбәр итү формасы төзелеш, архитектура, шәһәр тезелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукый җайга салу функцияләрен башкаручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан раслана.

10. Тезелешкә рехсәтләр бирүгә вәкаләтле башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы тезелеш тәмамлану турында хәбәрнамә кәргән көннән соң җиде эш кене эчендә:

1) тезелеш тәмамлануы турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларының тезелеше тәмамлануы турында белдерүдә күрсәтелгән белешмәләрнең, җирдән файдалану һәм тезелеш объектларын планлаштыруның иң чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына һәм әлеге кодекс белән билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләргә туры килүен тикшерә, башка федераль законнар белән (шул исәптән, капитал тезелеш объектлары параметрларына күрсәтелгән чик Параметрлар яисә мәҗбүри таләпләр тиешле органга планлаштырылган тезелеш турында хәбәрнамә кәргән көннән соң үзгәртелгән очракта һәм тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә төзелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йортының параметрларының чик параметрларга һәм капитал тезелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләргә туры килүен раслый, планлаштырыла

торган тезелеш турында хәбәрнамә кергән датага гамәлдә булган). Тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә тезелгән яки үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының параметрларының иң чик параметрларга һәм тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә алынган көнгә гамәлдә булган капитал тезелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килүен раслый торган очракта, тезелгән яки үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йортының параметрларының күрсәтелгән чик параметрларга һәм капитал тезелеш объектларының тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә алынган көнгә гамәлдә булган параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килү-килмәүне тикшерү гамәлгә ашырыла;

2) индивидуаль торак тезелеше объектын яки бакча йортын карау юлы белән индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының тышкы кыяфәтен карап чыгу юлы белән, мондый объектның яки йортның тышкы кыяфәтен, планлаштырылган тезелеш турында белдерүгә кушымта булып торган йортның тышкы кыяфәтенә туры килү-килмәвен тикшерә (төзүчегә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясындагы 8 өлешенә 3 пункттың каралган сикте каралган шартта), хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше объектының яисә бакча йорты параметрларының планлаштырылган параметрларга туры килмәве һәм (яисә) җир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектын яки бакча йортын урнаштыруның рөхсәт ителмәве турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясындагы 10 өлешенә 4 пункттың күрсәтелгән нигез буенча) яисә планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән типлаштырылган архитектура карарына туры килмәве турында хәбәрнамә җибәрелмәде, федераль яки региональ эһәмияттәге тарихи җирлек чикләрендә индивидуаль торак тезелеше объектын яки бакча йортын тезү яки реконструкцияләү очрагында;

индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектыннан рөхсәт ителгән файдалану теренә планлаштырылган тезелеш турында белдерүдә күрсәтелгән рөхсәт ителгән куллану теренә туры килүен тикшерә;

4) Россия Федерациясенә Җир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә, тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә кергән датага индивидуаль торак тезелеше объектын яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеген тикшерә, бу чикләүләр, тезелешкә карата планлаштырылган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаны билгеләү яисә үзгәртү турында карарда каралган очрактардан тыш, капитал тезелеш объектын һәм мондый капитал тезелеш объекты эксплуатациягә кертелмәгән;

5) төзүчегә тезелешне тәмамлау турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән ысул белән, тезелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының шәһәр тезелеше эшчәнлегенә турындагы законнар таләпләренә туры килүе турында хәбәрнамәне йә тезелгән яки үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының шәһәр тезелеше эшчәнлегенә турындагы законнар таләпләренә туры килмәве турында хәбәрнамәне, мондый хәбәрнамәне җибәрү ечен барлык нигезләрне күрсәтеп, шәһәр тезелеше эшчәнлегенә турындагы законнар таләпләренә җибәрә. индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектыннан рөхсәт ителгән файдалану теренә планлаштырылган тезелеш турында белдерүдә күрсәтелгән рөхсәт ителгән куллану теренә туры килүен тикшерә;

4) Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә, тезелеш тәмамлануы турында хәбәрнамә кәргән датага индивидуаль торак төзелеше объектн яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеген тикшерә, бу чикләүләр, тезелешкә карата планлаштырылган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаны билгеләү яисә үзгәртү турында карарда каралган очраклардан тыш, капитал тезелеш объектн һәм мондый капитал тезелеш объектн эксплуатациягә кертелмәгән;

5) тезүчегә тезелешне тәмамлау турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән ысул белән, төзелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак төзелеше объектнның яки бакча йортынның шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә туры килүе турында хәбәрнамәне яисә төзелгән яки үзгәртеп корылган индивидуаль торак төзелеше объектнның яки бакча йортынның шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә туры килмәве турында хәбәрнамәне, мондый хәбәрнамәне жиберү өчен барлык нигезләрне күрсәтеп, шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә жиберә. Төзелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектнның яки бакча йортынның шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә туры килүе турында хәбәр итү формалары, төзелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак төзелеше объектнның яисә бакча йортынның шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә туры килмәве турында хәбәрнамә тезелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан раслана, шәһәр тезелеше.

11. Төзелгән яисә реконструкцияләнгән индивидуаль торак тезелеше объектларының яисә бакча йортынның шәһәр тезелеше эшчәнлегә турындагы законнар таләпләренә туры килмәве турында хәбәр түбәндәге очракларда гына жиберелә:

1) индивидуаль торак тезелеше объектнның яисә бакча йортынның төзелгән яисә реконструкцияләнгән параметрлары Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55 статьясындагы 19 өлешенең 1 пунктнда күрсәтелгән рәхсәт ителгән тезелешнең, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең, жирдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында билгеләнгән рәхсәт ителгән иң чик параметрларына яисә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына карата мәжбүри таләпләргә туры килми;

2) индивидуаль торак тезелеше объектнның яисә бакча йортынның тышкы кыяфәте планлаштырылган тезелеш турында хәбәрнамәгә яисә планлаштырылган тезелеш турында хәбәр итүгә кушымта булган мондый объектнның яисә йортның тышкы кыяфәте тасвирламасына туры килми, яисә тезүчегә, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 10.51 статьясындагы 4 пунктнда күрсәтелгән нигез нигезендә, индивидуаль торак тезелеше объектн яисә федераль әһәмияттәге бакча яисә региональ әһәмияттәге бакча объектн тезүнең планлаштырылган параметрлары һәм (яисә) индивидуаль торак тезелеше объектн яисә бакча йортын урнаштыруның билгеләнгән параметрлары һәм (яисә) билгеләнгән параметрлары һәм (яисә) билгеләнгән жир кишәрлегендә бакча йортын урнаштыруга юл куймавы турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән белешмәләрнең күрсәтелгән булырга тиеш түгел;

3) төзелгән яисә реконструкцияләнгән капиталъ төзелеш объектывнан рехсәт ителгән файдалану тере планлаштырыла торган тезелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак тезелеше объектывнан яисә бакча йортыннан файдалануның рехсәт ителгән теренә туры килми;

4) индивидуаль торак тезелеше объектывн яисә бакча йортын урнаштыру тезелеш тәмамлану турында хәбәрнамә кергән көнгә Россия Федерациясенәң жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә рехсәт ителми, моңа әлегә чикләүләр планлаштырыла торган капиталъ тезелеш объектывна карата кабул ителгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаны билгеләү яисә үзгәртү турындагы карар белән каралган һәм мондый капиталъ тезелеш объектыв эксплуатациягә кертелмәгән очрақлар керми.

8 бүлек. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасы.

24 Статъя. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасы турында гомуми нигезләмәләр.

1. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системалары, территорияләрне үстерү турында, аларны тезү турында, Капиталъ тезелеш объектларын урнаштыруга булган һәм планлаштырыла торган мәгълүматлар, Документлар, материаллар һәм шәһәр тезелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру ечен кирәкле башка мәгълүматлар булган.

2. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системалары текст һәм график формаларда мәгълүмат, документлар һәм материаллар үз эченә ала.

3. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларының картографик нигезе булып күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрының картографик нигезе тора.

4. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларын алып баруның максаты булып дәүләт хакимияте органнарын, жирле үзидарә органнарын, физик һәм юридик затларны шәһәр тезелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле дәрәс белешмәләр белән тәэмин итү тора.

5. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системалары үз эченә ала:

1) Россия Федерациясенәң территориаль планлаштыру схемаларында федераль әһәмияттәге объектларны планлаштырыла торган урнаштыру картасы һәм Россия Федерациясә субъекты территориясенә карата территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр каралган;

2) Россия Федерациясә субъектларының ике һәм аннан да күбрәк территориаль планлаштыру схемаларында, Россия Федерациясә субъектларының территориаль планлаштыру схемаларында, региональ әһәмияттәге объектларны планлаштырыла торган урнаштыру картасында һәм Россия Федерациясә субъекты территориясенә карата территориаль планлаштыру турында нигезләмәдә каралган;

3) муниципаль районнарының территориаль планлаштыру схемаларында, жирлекләрнең генераль планнарында каралган муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын, жирле әһәмияттәге объектларны, функциональ зоналар карталарын, шулай ук территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр;

4) шәһәр тезелешен проектлаштыруның региональ нормативлары;

5) шәһәр тезелешен проектлаштыруның жирле нормативлары;

6) жирдөн файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре;
 7) территорияне тезекләндерү кагыйдәләре;
 8) территорияне планлаштыру проектының теп елеше;
 9) территорияне межалау проектының теп елеше;
 10) инженерлык эзләнүләре материаллары һәм нәтижәләре;
 11) ясалма жир участогы төзү турында белешмәләр;
 12) территорияләрне файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре һәм аларның характеристикалары турында, шул исәптән мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен куллануны чикләү турында белешмәләр;

13) аеруча саклаулы табигать территориясе турында нигезләмә, урман фонды жирләрендә урнашкан урманчылыкның урман хужалыгы регламентлары;

14) жир өсте һәм жир асты коммуникацияләре планы, анда инженер-техник тәмин итүнең гамәлдәге һәм проектлана торган челтәрләренең, электр челтәрләренең, шул исәптән күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр нигезендә, бәяләмәләренең бердәм дәүләт реестрындагы мәгълүматлар нигезендә, гамәлдәге һәм проектлана торган челтәрләренең, электр челтәрләренең урнашу урыны турында мәгълүмат күрсәтелә.;

15) дәүләт һәм муниципаль ихтияжлар ечен жирләрне резервлау яки жир кишәрлекләрен алу турында карарлар;

16) тезелгән яисә тезелергә тиешле жир участоклары турында эшләр;

17) башка белешмәләр, документлар, материаллар.

6. Тезелгән яисә тезелергә тиешле жир кишәрлеге турындагы эш составына керә:

1) жир кишәрлегенең шәһәр тезелеше планы;

1.1) жир кишәрлеге турында белешмәләр (жир кишәрлегенең кадастр номеры, аның майданы, урыны);

2) инженерлык эзләнүләр нәтижәләре;

3) капитал тезелеш объектының майданы, биюклегә һәм катлары саны, инженер-техник тәмин итү челтәрләре турында мәгълүматлар;

3.1) мәдәни мирас объектларын саклау елкәсендә вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы бәяләмәсенең капитал тезелеш объектының проект документларының күрсәтелгән бүлегенә карата бирелгән, тарихи жирлек территориясе чикләрендә капитал тезелеш объектын тезегәндә яисә үзгәртеп корганда, капитал тезелеш объектының проект документларының архитектур чишелешләрен үз эченә алган, мәдәни мирас объектларын саклау елкәсендә вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы бәяләмәсе, аның тарихи жирлекне саклау предметына һәм капитал тезелеш объектларының шәһәр тезелеше Регламентында билгеләнгән таләпләргә туры килүе турында (Капитал тезелеш объектын төзү яки реконструкцияләү капитал тезелеш объектының типлаштырылган архитектура карары нигезендә гамәлгә ашырылган очрактан тыш);

3.2) Федераль законда каралган очракта, мәдәни мирас объектларын саклау буенча эшләргә башкаруга проект документларына дәүләт тарихи-мәдәни экспертиза бәяләмәсе;

3.3) мондый экспертиза үткөрү федераль закон белән каралган очракта, проект документларына дәүләт экологик экспертиза бәяләмәсе;

5) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 50.1 статьясындагы 1 елешендә күрсәтелгән башка документларны, материалларны бердәм дәүләт бәяләмәләре реестрында проект документларына һәм (яки) инженерлык

эзләнүләре нәтижәләренә экспертиза бәяләмәсен урнаштыру турында белешмәләр, мондый бәяләмәләренә, документларның, материалларның реквизиитлары;

6) тезелешкә рехсәт;

6.1) федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, жирле үзидарә органы, «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе яки «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе төзүгә рехсәт бирүгә вәкаләтле затларны тезелешкә рехсәтнең гамәлдә булуын туктату турында, тезелешкә рехсәткә үзгәрешләр кертү турында карар;

7) капиталъ тезелеш объектларын рехсәт ителгән тезелешнең, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан кире кагуга рехсәт бирү турында жирле үзидарә органы карары;

8) шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану теренә рехсәт бирү турында жирле үзидарә органы карары;

9) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55 статьясындагы 3 елешенең 6 пункттында каралган акт;

9.1) капиталъ тезелеш объектынның проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капиталъ тезелеш объектынның кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәмин ителеше таләпләренә туры килүе турында Дәүләт тезелеш күзәтчеләге органы бәяләмәсе (Дәүләт тезелеш күзәтүне гамәлгә ашыру каралган очракта), шулай ук очрактарда бирелә торган федераль дәүләт экология күзәтчеләге органы бәяләмәсе, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 54 статьясындагы 7 өлешендә каралган;

9.2) күпфатирлы йортның энергетика нәтижәләгә таләпләренә туры килүен тикшерү акты, әлеге акты тезү мизгеленә аның энергетика нәтижәләгә классын күрсәтеп;

10) капиталъ тезелеш объектынның техник планы, объектны файдалануга тапшыруга рехсәт;

11) тезелгән, үзгәртеп корылган капиталъ тезелеш объектынның урнашуын, жир кишәрләгә чикләрендә инженер-техник тәмин итү челтәрләренә урнашуын һәм жир кишәрлегенә планлаштырылган оештырылуын тасвирлый торган схема;

11.1) планлаштырыла торган тезелеш турында белдерү, индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын тезү яки реконструкцияләүнең планлаштырыла торган параметрларын үзгәртү турында белдерү, индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган тезү турында белдерүдә күрсәтелгән параметрларга туры килү һәм жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлегенә турында хәбәрнамә, Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясы нигезендә җибәрелә торган жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты объектынның планлаштырыла торган параметрлары параметрлары һәм (яки) индивидуаль торак тезелеше объектны яки бакча йортын урнаштыруның рехсәт ителмәве турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрларга туры килмәү һәм (яисә) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясы нигезендә җибәрелә торган жир кишәрлегендә индивидуаль торак тезелеше объектны яисә бакча йортын урнаштыруның рехсәт ителмәве турында хәбәрнамә;

11.2) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 51.1 статьясындагы 3 елешенең 4 пункттында каралган индивидуаль торак тезелеше объектынның яисә бакча йортынның тышкы кыяфәтен тасвирлау, әлеге

тасвирламага карата Россия Федерациясе субъектының мәдени мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле башкарма хакимият органына Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясе чикләрендә индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йорты тезелеше объектын яисә бакча йортын төзөгәндә яисә үзгәртеп корганда, тышкы кыяфәтен тасвирлау, индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының тышкы кыяфәте тасвирламасының тарихи жирлекне саклау предметына һәм шәһәр тезелеше Регламентында билгеләнгән таләпләргә һәм капиталъ тезелеш объектларының архитектура карарларына туры килүе яки туры килмәве турында (индивидуаль торак тезелеше яисә бакча йортын тезү яки реконструкцияләү капиталъ тезелеш объектының типлаштырылган архитектура карары нигезендә гамәлгә ашырылган очрактан тыш);

11.3) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55 статьясындагы 16 һәм 19 еләшләре нигезендә тезелеш тәмамлану турында хәбәрнамә, тезелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак тезелеше объектының яки бакча йортының шәһәр тезелеше эшчәнлегенә турындагы законнар таләпләренә туры килүе яисә туры килмәве турында хәбәрнамә, ул Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 55 статьясындагы 16 һәм 19 еләшләре нигезендә жиберелә;

11.4) капиталъ тезелеш объектын сүтү турында хәбәрнамә;

11.5) сүтелергә тиешле капиталъ тезелеш объектын тикшерү нәтижәләре һәм материаллары;

11.6) капиталъ тезелеш объектын сүтү эшләрен оештыру проекты;

11.7) капиталъ тезелеш объектын сүтү тәмамлануы турында хәбәрнамә;

12) башка документлар һәм материаллар.

25 Статья. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларын булдыру һәм эксплуатацияләү, шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларын алып бару һәм шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмати системаларын булдыру һәм материаллар бирү.

1. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән шәһәр тезелеше эшчәнлегенә өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга автоматлаштырылган мәгълүмати-аналитик ярдәм функцияләре белән шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларын алып бару, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары (алар карамагындагы дәүләт бюджет учреждениеләре), муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан күрсәтелгән башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 56 статьясындагы 4 еләшендә каралган белешмәләренә, документларны һәм материалларны шәһәр тезелеше кодексының 3.57 статьясындагы 1.2 һәм 1.3 өләшләре нигезендә жыю, документлаштыру, актуальләштерү, эшкәртү, системалаштыру, саклау һәм урнаштыру юлы белән Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары (алар карамагындагы дәүләт бюджет учреждениеләре) тарафыннан гамәлгә ашыру, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 56 статьясындагы 7.1 өләшендә каралган документларны эзерләү, килештерү, раслау, шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларыннан, шул исәптән шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларыннан, шәһәр тезелеше эшчәнлегенә өлкәсендә

вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга автоматлаштырылган мәгълүмати-аналитик ярдәм белән шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларынан файдаланып, шәһәр тезелеше эшчәнлегә өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

2. Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларында түбәндәге мәгълүматларны, документларны, Материалларны урнаштыралар:

1) Россия Федерациясе шәһәр тезелеше кодексының 56 статьясындагы 4 өлешенең 1, 2 һәм 4 пунктларында каралган белешмәләр, документлар, материаллар;

2) территорияне планлаштыру проектының теп елеше, территорияне межалау проектының төп елеше, территорияне планлаштыру буенча документлар федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы тарафыннан расланган очракта, территорияне межалау проектының теп елеше;

3) дәүләт ихтыяжлары ечен жирләрне резервлау һәм жир кишәрлекләрен алу турында карарлар;

4) Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексының 56 статьясындагы 4 өлешенең 16 пункттында, Россия Федерациясенең ике һәм аннан да күбрәк субъектлары, ике һәм аннан күбрәк муниципаль район территорияләрендә капитал тезелеш объектын урнаштыру очрагында каралган белешмәләр, документлар, материаллар.

3. Россия Федерациясенең шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системасын алып бару тәртибе, шәһәр тезелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле электрон документлар, документлар, материаллар һәм (яки) мәгълүмат модельләрен мондый мәгълүмат системасына кертү тәртибенә карата таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4. Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларында булган белешмәләр, документлар, материаллар, шул исәптән әлеге мәгълүмат системаларында Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан урнаштырылган мәгълүматлар, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар запрослары буенча тапшырырга тиеш.

5. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, документларны һәм материалларны бушлай яки түләүсез бирү гамәлгә ашырыла. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дәүләт мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, документларны һәм материалларны бирү тәртибе, аларны биргән ечен түләү күләме һәм мондый түләүне алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

6. Муниципаль районның жирле үзидарә органы шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дәүләт мәгълүмат системасында булган белешмәләрне, документларны һәм материалларны күчемсез мелкәт объектларын исәпкә алу буенча оешмаларга (органга) капитал тезелеш объектлары турында һәм кирәкле күләмдә дәүләт һәм муниципаль мелкәтне исәпкә алу органына түләүсез гамәлгә ашыра, шулай ук капитал тезелеш объектларының энергетика нәтижәләлегә таләпләренә һәм капитал тезелеш объектларының энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландырылу таләпләренә туры килүе турындагы белешмәләр, күпфатирлы

йортларның энергетика нәтижәлелеге классы турындагы белешмәләр, аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә рәвештә, шул исәптән энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындагы законнарның үтәлешенә дөүләт контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен гамәлгә ашыру ечен кирәкле булган дөүләт хакимияте органнарына тапшыра.

7. Муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дөүләт мәгълүмат системасында булган белешмәләр, документлар һәм материалларны түләүсез бирәләр:

1) Россия Федерациясе дөүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дөүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары;

2) федераль законнарда каралган очракларда физик һәм юридик затлар.

7.1. Россия Федерациясе дөүләт хакимияте органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дөүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының ведомствоара гарызнамәләре буенча шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дөүләт мәгълүмат системасындагы белешмәләр, документлар һәм материаллар шәһәр тезелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең дөүләт мәгълүмат системасын алып баруга вәкаләтле муниципаль районның жирле үзидарә органы тарафыннан тиешле ведомствоара гарызнамә алынган кенән алып биш эш кенәннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

9 бүлек. Территорияне комплекслы үстерү.

26 Статъя. Территорияне комплекслы үстерү максатлары.

1. Территорияне комплекслы үстерү максаты булып тора:

1) капитал тезелеш объектларының тышкы кыяфәтен, архитектура-стилистик һәм башка характеристикаларын яхшырту юлы белән жирлекләрнең баланслы һәм тотрыклы үсешен тәэмин итү;

2) Россия Федерациясе Президенты указлары, милли проектлар, дөүләт программалары нигезендә торак тезелеше һәм гражданның торак шартларын яхшырту елкәсендәге күрсәткечләргә ирешүне тәэмин итү;

3) транспорт, социаль, инженерлык инфраструктурасын үстерү, жирлекләр территорияләрен тезекләндерү, мондый инфраструктураларның территорияль үтемлелеген арттыру ечен кирәкле шартлар тудыру;

4) жирлек территорияләреннән файдалануның нәтижәлелеген арттыру, шул исәптән Уңайлы шәһәр мохите булдыру, хезмәт күрсәтү урыннарын һәм хезмәт кушымтасы урыннарын булдыру;

5) тезелгән территорияләрне яңартуны бюджеттан тыш финанслау чыганакларын жәлеп итү ечен шартлар тудыру.

2. Территорияне комплекслы үстерү Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексы, шулай ук граждан законнары, торак законнары, жир законнары, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләрне) саклау турындагы законнар, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

27 Статъя. Территорияне комплекслы үстерү терләре.

1. Территорияне комплекслы үстерү терләре:

1)әлеге статъяның 2 елешендә күрсәтелгән күпфатирлы йортлар урнашкан планлаштыру структурасының бер яки берничә элементлары, аларның елешләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган территорияне комплекслы үстерү (алга таба - торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү);

2) әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән капиталъ тезелеш объектлары урнашкан планлаштыру структурасының бер яки берничә элементлары, аларның өлешләре чикләрендә тормышка ашырыла торган территорияне комплекслы үстерү (алга таба - торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү);

3) Планлаштыру структурасының бер яки берничә элементлары, аларның өлешләре чикләрендә Дәүләт яисә муниципаль милектә булган жир кишәрлекләре яисә дәүләт милке чикләнмәгән жир кишәрлекләре, шул исәптән аларда урнашкан капиталъ тезелеш объектлары белән, мондый жир участкалары, капиталъ тезелеш объектлары еченче затларның хокуклары белән чикләнмәгән (алга таба - тезелмәгән территорияне комплекслы үстерү) территорияләре комплекслы үстерү;

4) жир кишәрлекләренә һәм (яки) аларда урнашкан күчемсез милек объектларына ия булучылар инициативасы буенча тормышка ашырыла торган территорияне комплекслы үстерү (алга таба - хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү).

2. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү тезелгән территориягә карата гамәлгә ашырыла, аның чикләрендә урнашкан:

1) авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиеш дип танылган күпфатирлы йортлар;

2) авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиеш түгел дип танылган һәм Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән билгеләнгән критерийларга туры килә торган күпфатирлы йортлар. Мондый критерийлар түбәндәге таләпләрдән чыгып билгеләнә:

а) күпфатирлы йортның теп конструктив элементларының (түбәсе, стөнасы, фундаменты) физик искерүе Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән әһәмияттән артып китә;

б) күпфатирлы йортларның конструктив элементларын һәм күпфатирлы йортларда гомуми милек составына керүче инженер-техник тәэмин итүнең йорт эчендәге системаларын капиталъ ремонтлау буенча хезмәтләренә һәм (яки) эшләренә жыелма бәясе торак урыннарның гомуми мәйданының бер квадрат метрына Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән билгеләнгән бәядән артып китә;

в) күпфатирлы йортлар индустриаль йорт тезелеше чорында, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән типик проектлар буенча, диварларның типик эшләнмәләренән һәм (яки) ябышулардан файдаланып эшләнгән типик проектлар буенча тезелгән;

г) күп фатирлы йортлар чикләнгән эшкә яраклы техник халәттә. Күпфатирлы йортларны чикләнгән эшкә яраклы техник халәттә дип тану тәртибе тезелеш, архитектура, шәһәр тезелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

д) күпфатирлы йортларда Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән үзәкләштерелгән инженер-техник тәэмин итү системалары юк.

3. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән территория чикләренә әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелмәгән жир кишәрлекләре һәм (яки) аларда урнашкан күчемсез мелкәт объектлары кертелергә мөмкин, мондый жир кишәрлекләре һәм (яки) күчемсез мелкәт объектлары әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән күпфатирлы йортлар урнашкан жирлекнең планлаштыру структурасы элементлары чикләрендә урнашкан.

4. Торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү чикләрендә жир кишәрлекләре урнашкан тезелгән территориягә карата гамәлгә ашырыла:

1) Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле дип танылган капиталъ тезелеш объектлары (күпфатирлы йортлардан тыш) урнашкан капиталъ тезелеш объектлары (күпфатирлы йортлардан тыш);

2) аларда капиталъ тезелеш объектлары (күпфатирлы йортлардан тыш) урнашкан, үзгәртеп кору Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенәң югары органы тарафыннан расланган адреслы программалар нигезендә планлаштырыла торган сүтү, аларны сүтү һәм реконструкцияләү планлаштырыла торган капиталъ тезелеш объектлары (күпфатирлы йортлардан тыш);

3) рөхсәт ителгән файдалану терләре һәм (яисә) рөхсәт ителгән капиталъ тезелеш объектлары төрләре жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану терләренә һәм капиталъ тезелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән терләренә һәм капиталъ тезелеш объектларын тезүнең, реконструкцияләүнең жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән чик параметрларына туры килми;

4) граждән законнары нигезендә үз белдәкләре белән танылган капиталъ тезелеш объектлары урнашкан.

5. Торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында карар кабул ителә торган территория чикләренә әлегә статьяның 4 елешендә күрсәтелмәгән жир кишәрлекләре һәм (яисә) аларда урнашкан күчемсез мелкәт объектлары кертелергә мөмкин, мондый жир кишәрлекләре һәм (яисә) күчемсез мөлкәт объектлары әлегә статьяның 4 өлешендә каралган жир кишәрлекләре белән планировка структурасының бер элементы чикләрендә урнашкан очракта.

6. Торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстергәндә мондый территория чикләренә күпфатирлы йортлар, блокланган торак йортлар, шәхси торак тезелеше объектлары, бакча йортлары, индивидуаль торак тезелеше, шәхси ярдәмче хужалык алып бару, бакчачылык өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә урнашкан башка капиталъ тезелеш объектлары кертелергә тиеш түгел.

7. Территория чикләрендә урнашкан, аңа карата торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү яки торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән, һәм (яки) аларда урнашкан күчемсез мелкәт объектлары, жир законнары белән билгеләнгән тәртиптә территорияне комплекслы үстерү максатларында, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексында башкасы каралмаган булса, дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен тартып алынырга мөмкин.

8. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү максатларында территорияне комплекслы үстерү максатларында дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен тартып алына алмый:

1) мондый территория чикләрендә урнашкан федераль әһәмияттәге объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир участкалары, шулай ук әлегә объектлар урнашкан жир кишәрлекләре, күрсәтелгән жир кишәрлекләрен комплекслы үсешкә тиешле территория чикләренә кертү очракларыннан тыш, федераль законнар һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә күрсәтелгән жир кишәрлекләре белән эш итү вәкаләтләре бирелгән федераль башкарма хакимият органнары, башка оешмалар белән килештерелгән

очрактардан тыш. Өлеге килештерү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

2) өлеге статьяның 2 өлешендәге 2 пункттында каралмаган купфатирлы йортлар белән аларда урнашкан җир участоклары, шулай ук мондый купфатирлы йортларда торак урыннары;

3) аларда урнашкан блокланган тезелешле торак йортлары, индивидуаль торак тезелеше объектлары, бакча йортлары булган җир кишәрлекләре, аларда урнашкан объектлар булган җир кишәрлекләреннән тыш, алар авария хәлендә дип танылдылар яисә Россия Федерациясе субъекты билгеләгән һәм аларның югары дәрәжәдә тузу дәрәжәсен характерлаучы, инженер-техник тәэмин ителеш системаларының тиешенчә булмаган техник халәте яисә булмавы белән билгеләнгән критерийларга туры килә торган җир кишәрлекләреннән тыш;

4) Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән күчәмсез мелкәтнең Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән билгеләнгән башка объектлары.

9. Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү максатларында дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар ечен тартып алынмый торган күчәмсез милек объектлары билгеләнергә мөмкин.

10. Аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы яисә муниципаль берәмлек җирле администрациясе башлыгы тарафыннан кабул ителә торган территория чикләренә, мондый объектлар урнашкан җир кишәрлекләрен, территорияне планлаштыру документлары нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны урнаштыру ечен билгеләнгән җир кишәрлекләрен кертү, өлеге статьяда билгеләнгән очрактардан тыш, рәхсәт ителми. Күрсәтелгән территория чикләренә Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль милектәге җир кишәрлекләре һәм (яки) аларда урнашкан күчәмсез милек объектларын кертү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары белән килештереп рәхсәт ителә.

28 Статья. Территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру тәртибе.

1. Өлеге кодекс нигезендә территорияне комплекслы үстерү Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр, юридик зат, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик зат (алга таба - Россия Федерациясе яки Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар) яисә территорияне комплекслы үстерү турында шартнамәләр тезелгән затлар тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул ителә:

1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә түбәндәге очрактарның берсендә:

а) комплекслы үсешкә тиешле территория чикләрендә бары тик Федераль милектә булган җир кишәрлекләре һәм (яки) башка күчәмсез милек объектлары гына урнашкан;

б) территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру, федераль бюджет акчаларын җәлеп итеп, Россия Федерациясе субъектының естенлекле инвестицион проекты кысаларында, авария хәлендәге торак

фондыннан гражданның күчү ечен финанс ярдөмө күрсөтү ечен билгелэнгән акчалардан тыш, гамәлгә ашырыла;

в) территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру Россия Федерациясе тарафыннан билгелэнгән юридик зат тарафыннан гамәлгә ашырылачак;

2) Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә иң югары башкарма органы-түбәндәге очрақларның берсендә:

а) территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру, Россия Федерациясенә мондый субъекты бюджеты акчаларын жәлеп итеп, гамәлгә ашырылачак;

б) территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгелэнгән юридик зат тарафыннан гамәлгә ашырылачак;

в) комплекслы үсешкә тиешле территория ике һәм аннан күбрәк муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан;

3) жириле администрация башлыгы тарафыннан әлеге елешнең 1 һәм 2 пунктларында каралмаган очрақларда.

3. Территорияне комплекслы үстерү турында әлеге статьяның 2 өлешендәге 1 пунктында күрсәтелгән карар Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы инициативасы буенча кабул ителергә мөмкин. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1 пунктында күрсәтелгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карар, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә, комплекслы үсешкә тиешле территория урнашкан Россия Федерациясе субъекты белән килештерелергә тиеш. Күрсәтелгән Килештерү срогы әлеге карарны килештерү турындагы тәкъдимнәренә Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органына жибергәннен соң утыз көннән дә артмаска тиеш.

4. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проекты, жириле администрация башлыгы тарафыннан әзерлэнгән торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында карар проекты Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы белән Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актында билгелэнгән тәртиптә килештерелергә тиеш. Мондый Килештерү предметы булып территория чикләре тора, аңа карата аны комплекслы үстерү турында Карар кабул итү планлаштырыла. Мондый Килештерү срогы торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проекты, торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында карар проекты Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органына кергән көннән утыз көннән дә артмаска тиеш.

5. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру максатларында, әлеге статьяның 2 өлешендәге 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән очрақларда, Россия Федерациясе шәһәр тезелеше кодексы, торак законнары, жириле законнары таләпләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән билгеләнә:

1) территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру тәртибе;

2) комплекслы үсешкә тиешле территория чикләрен билгеләү тәртибе;

3) территорияне комплекслы үстерүгә Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше кодексы нигезендә билгеләнә торган башка таләпләр.

6. Торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проектын эзерләү һәм аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән очракларда Килештерү;

2) хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару ечен билгеләнгән тәртиптә торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проектын бастырып чыгару;

3) күпфатирлы йорт территориясен комплекслы үстерү турында карар проектына кертелгән күпфатирлы йортлар милекчеләренең гомуми җыелышларын үткөрү. Мондый гомуми җыелышларны уздыру өчен иң чик вакыт Россия Федерациясе субъектының норматив акты белән билгеләнә һәм бер айдан да ким булмаска тиеш;

4) торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм аны хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару ечен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару;

5) торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә төзү максатларында (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яки муниципаль берәмлек тарафыннан торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү яки мондый карарны Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар тарафыннан гамәлгә ашыру турында карар мөстәкыйль гамәлгә ашыру очракларыннан тыш) торглар үткөрү;

6) торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә төзү (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яисә муниципаль берәмлек тарафыннан торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү яисә Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар тарафыннан мондый карарны гамәлгә ашыру турында карар мөстәкыйль гамәлгә ашыру очракларыннан тыш);

7) территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү һәм раслау, шулай ук кирәк булганда, жирлекнең генераль планына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү;;

8) әлеге карарга кертелгән күпфатирлы йортларны сүтү яки реконструкцияләү чиратын күрсәтеп, торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру этапларын билгеләү;;

9) территорияләрне планлаштыру буенча расланган документларны, шулай ук торак тезелеше территориясен комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру этабы нигезендә, шул исәптән әлеге максатлар өчен кирәкле жир кишәрлекләрен бирү максатларында архитектура-төзелеш проектлауга, тезүгә, сүтүгә бәйле чараларны үтәү.

7. Торак булмаган төзелеш территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) торак булмаган төзелеш территориясен комплекслы үстерү турында карар проектын эзерләү һәм аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән очракларда Килештерү;

2) хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару ечен билгеләнгән тәртиптә торак булмаган төзелеш территориясен комплекслы үстерү турында карар проектын бастырып чыгару, шулай ук вәкаләтле орган тарафыннан мондый территория чикләрендә урнашкан күчмәс мөлкәт объектларының барлык хокук ияләренә торак булмаган төзелеш территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә төзү турында тәкъдимнәр җибәрү;;

3) торак булмаган төзелеш территориясен комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм аны хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару;

4) торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында, аның бәяләмәсенә язма рәвештә риза булган хокук ияләре белән килешү тезү, мондый ризалык торак булмаган территорияне комплекслы үстерү турында карар проекты эзерләнгән территория чикләрендә урнашкан күчмә милек объектларының барлык хокук ияләреннән алынган һәм күрсәтелгән килешүне тезү турында тәкъдим жибергән органга тапшырылган очракта, аның бәяләмәсенә язма рәвештә ризалык белдергән хокук ияләре белән килешү тезү. Россия Федерациясе Шәһәр тезелеше Кодексының 70 статьясындагы 6 һәм 7 өлешләре нигезендә хокукка ия булучылар арасында төзелгән килешү мондый килешүгә мәжбүри кушымта булырга тиеш;

5) торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә тезү максатларында (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яки муниципаль берәмлек тарафыннан торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү, мондый карарны Россия Федерациясе яки Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик зат тарафыннан гамәлгә ашыру, шулай ук әлеге елешнең 4 пунктында каралган очракта торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә тезү максатларында торглар үткөрү (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яисә муниципаль берәмлек тарафыннан местәкыйль рәвештә гамәлгә ашыру очрактарыннан тыш);

6) торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турында шартнамә тезү (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яки муниципаль берәмлек тарафыннан территорияне комплекслы үстерү яки мондый карарны Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик зат тарафыннан гамәлгә ашыру турында карар местәкыйль гамәлгә ашыру очрактарыннан тыш);

7) территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү һәм раслау, шулай ук кирәк булганда, жирлекнең генераль планына, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү;

8) территорияләрне планлаштыру буенча расланган документларны, шулай ук торак булмаган тезелеш территориясен комплекслы үстерү турындагы карарны тормышка ашыру этаплары нигезендә, шул исәптән әлеге максатлар ечен кирәкле жир кишәрлекләрен бирү максатларында архи тектура-тезелеш проектлау, тезү, сүтү белән бәйлә чараларны үтәү.

8. Төзелмәгән территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул итү һәм гамәлгә ашыру процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

1) төзелмәгән территорияне үстерү турында Карар кабул итү һәм аны хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару ечен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару;

2) төзелеп бетмәгән территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә тезү максатларында (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яки муниципаль берәмлек тарафыннан местәкыйль рәвештә төзелеп бетмәгән территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул итү очрактарыннан тыш), мондый карарны Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар тарафыннан гамәлгә ашыру максатларында торглар үткөрү;

3) төзелеп бетмәгән территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә тезү (Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты яисә муниципаль берәмлек тарафыннан местәкыйль рәвештә төзелмәгән территорияне комплекслы үстерү яисә Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар тарафыннан мондый карарны гамәлгә ашыру турында карарлардан тыш);

4) мондый шартнамә төзелгән затка комплекслы үсеш турында шартнамәне гамәлгә ашыру максатларында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен арендага бирүдән башка бирү;

5) территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү һәм раслау, шулай ук кирәк булганда жирлекнең генераль планына, жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү;

6) территорияләрне планлаштыру буенча расланган документацияне, шулай ук тезеләп бетмәгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру этаплары нигезендә, архитектура-тезелеш проектлауга, капитал тезелеш объектларын тезүгә бәйле чараларны, шул исәптән әлеге өлешнең 4 пунктында күрсәтелгән жир кишәрлегеннән яисә жир кишәрлегеннән тезелгән жир кишәрлекләрен бирү буенча кирәкле чараларны гамәлгә ашыру.

9. Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү рәхсәт ителгән очрактар билгеләнергә мөмкин.

29 Статья. Территорияне комплекслы үстерү турында карар.

1. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарга кертелә:

1) комплекслы үсешкә тиешле территориянең урнашу урыны, мәйданы һәм чикләре турында белешмәләр;

2) комплекслы үсеш алырга тиешле территория чикләрендә урнашкан капитал тезелеш объектлары исемлегенә, шул исәптән сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле капитал тезелеш объектлары, күпфатирлы йортларны да кертәп, Исемлегенә;

3) территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруның чик вакыты;

4) Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъекты, Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек тарафыннан территорияне комплекслы үстерү яисә Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик затлар тарафыннан мондый карарны гамәлгә ашыру турында карарның местәкыйль гамәлгә ашырылуы турында белешмәләр;

5) территорияләрне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашырган сайлап алына торган жир участкаларын һәм капитал тезелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның теп терләре, шулай ук мондый карар кабул ителә торган территория чикләрендә капитал тезелеш объектларын рәхсәт ителгән тезү, реконструкцияләүнең чик параметрлары. Территорияне комплекслы үстерү турында карарда күрсәтелә торган капитал тезелеш объектларын рәхсәт ителгән тезелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрлары исемлегенә Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнә. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның күрсәтелгән теп терләре, рәхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның теп терләренә һәм (яки) рәхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән чик параметрларына туры килмәскә мөмкин. Бу очракта жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр тезелеш кодексының 33 статьясындагы 3.4 өлешенә нигезендә гамәлгә ашырыла;

6) мэдэни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнары нигезендә сакланырга тиешле мэдэни мирас объектлары исемлеге (күрсәтелгән объектлар булганда);

7) Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъекты дөүлэт хакимиятенен югары башкарма органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән башка бөлешмәләр.

2. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карар комплекслы үсешкә Тиешле территориядә, күпфатирлы йортны (йортларны) яисә блокланган төзелеш йортларын (йортларны) тезү зарурлыгын күздә тотарга мемкин, аларда барлык торак урыннары яисә мондый карарда күрсәтелгән торак урыннарның минималь саны Төзелеш, архитектура, шөһәр төзелеше елкәсендә дөүлэт сәясәтен эшлөү һәм гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятенен федераль органы тарафыннан билгеләнгән стандарт торакка кертү шартларына туры килә., һәм (яки) тезү наемного йорт.

3. Торак төзелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проекты урнаштырылырга тиеш:

1) «Интернет» челтәрәндәге Россия Федерациясе субъекты дөүлэт хакимиятенен югары башкарма органының рәсми сайтында мондый проектны Россия Федерациясе субъекты дөүлэт хакимиятенен вәкаләтле органы эзерләгән очракта;

2) «Интернет» челтәрәндәге жирле үзидарә вәкаләтле органының рәсми сайтында һәм (яки) дөүлэт яки муниципаль мәгълүмат системасында «Интернет» челтәрен кулланып жәмәгатьчелек фикер алышуларын, гавами тыңлаулар үткөрүнә тәэмин итә торган яисә дөүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнен тебәк порталында (алга таба әлегә статьяда - мәгълүмат системалары);

3) жирле администрация бинасы янында, гражданныр күпләп жыела торган урыннарда һәм территориядә урнашкан бүтән урыннарда жиһазландырылган мәгълүмат стөндларында (мәгълүмат щитларында) территорияне комплекслы үстерү турында карар проекты эзерләнгән.

4. Торак төзелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар Россия Федерациясе шөһәр төзелеше кодексының 65 статьясындагы 2 елешенен 2 пунктында каралган күпфатирлы йортларда биналарның милекчеләрнен гомуми жыелышларын үткөрү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий акты белән билгеләнгән срок тәмамланганнан соң утыз кеннән дө соңга калмыйча кабул ителә.

5. Әлегә статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән һәм торак төзелеше территориясен комплекслы үстерү турында карар проектына кертелгән, биналарның милекчеләрнен билгеләнгән срока үткәрелмәгән гомуми жыелышлары территорияне комплекслы үстерү турындагы карарга кертелә.

6. Күпфатирлы йортның әлегә статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән торак төзелеше территориясен, шул исәптән әлегә карарга кертелгән күпфатирлы йорт территориясен комплекслы үстерү турындагы Карардан тешереп калдыру, әгәр мондый карар торак төзелеше территориясен комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне планлаштыру буенча документлар расланган көнгә кадәр кабул ителгән булса, мондый күпфатирлы йортта биналарның милекчеләрнен гомуми жыелышында кабул ителгән карар нигезендә гамәлгә ашырыла.

30 Статъя. Хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү.

1. Хокукка ия булган затлар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү территориянең комплекслы үсеше чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм (яки) күчемсез мелкәт объектларына ия булучы бер яки берничә кеше тарафыннан, шул исәптән дәүләт яки муниципаль милектәге жир кишәрлекләре арендага бирелгән затлар тарафыннан, жир законнары нигезендә, түләүсез файдалануга гамәлгә ашырыла. Бу чакта жир кишәрлеге һәм (яки) анда урнашкан күчемсез милек объекты милекчесе булмаган (алга таба - Хокук иясе) күрсәтелгән затларның, хокук ияләре инициативасы буенча, территорияне комплекслы үстерүдә, аның жир кишәрлегенә хокукларының гамәлдә булу срогы, әлеге статъя нигезендә территорияне комплекслы үстерү турында Шартнамәнең әлеге статъясы нигезендә, биш елдан да ким булмаган вакытка тезелгән очракта, рөхсәт ителә (күрсәтелгән жир кишәрлеге милекчесенә һәм (яисә) анда урнашкан күчемсез мелкәт объектының язма ризалыгы булганда һәм (яисә) мондый жир кишәрлеген бирүгә вәкаләтле дәүләт хакимияте органының яисә жирле үзидарә органының язма ризалыгы булганда, мондый күчемсез мелкәт объекты белән эш иткәндә, жир кишәрлеге һәм (яисә) анда урнашкан күчемсез мелкәт объекты дәүләт милкендә яисә муниципаль милектә булса). Әгәр жир кишәрлеге һәм (яисә) анда урнашкан күчемсез мелкәт объекты дәүләт милкендә яисә муниципаль милектә булса һәм территорияне комплекслы үстерү чаралары жир кишәрлегеннән һәм (яисә) анда урнашкан күчемсез мелкәт объекттыннан рөхсәт ителгән файдалану терен үзгәртүне, мондый жир кишәрлеген бирүгә вәкаләтле дәүләт хакимияте органының яисә жирле үзидарә органының язма ризалыгын, мондый күчемсез мелкәт объекты белән эш итү таләп ителми.

2. Хокук ияләре инициативасы буенча комплекслы үсеш кичерергә тиешле территория чикләренә, әгәр әлеге өлештә башкасы каралмаган булса, мондый хокукка ия булмаган күчемсез мелкәт объектлары кертелергә мөмкин түгел. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органы яисә дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирүгә вәкаләтле жирле үзидарә органы белән килештереп, комплекслы үсеш узарга тиешле территория чикләренә коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларын урнаштыру ечен дәүләт һәм (яисә) муниципаль милектәге һәм еченче затларның хокуклары киселмәгән жир кишәрлекләре кертелергә мөмкин, мондый жир кишәрлекләре жир кишәрлекләре жир кишәрлекләренә бер яисә берничә жир кишәрлегенә жир кишәрлегенә карата катнаш булу шарты белән. Мондый килештерү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

3. Хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү жирле үзидарә органнары тарафыннан жир кишәрлекләренә һәм (яки) аларда урнашкан күчемсез милек объектларына ия булучылар белән тезелә торган территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамәләр нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба әлеге статъяда шулай ук - шартнамә). Килешүнең эчтәлегә, әлеге статъяның нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 68 статъясы нигезендә билгеләнә.

4. Әлеге статъяда каралган тәртиптә хокукка ия булучылар белән килешү тезү ечен комплекслы үсеш турында Карар кабул итү таләп ителми. Шул ук вакытта территорияне комплекслы үстерү турындагы карарга кертелергә тиешле мәгълүматлар мондый шартнамәгә кертелергә тиеш.

5. Хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү ике һәм аннан да күбрәк хокукка ия булган очракта, хокукка ия булучылар хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү буенча чараларны гамәлгә ашыру бурычларын чикләү турында килешү теги (алга таба әлеге статьяда - килешү).

6. Килешү шартлары булып тора:

1) территория чикләре турында белешмәләр (шул исәптән жир кишәрлекләренә кадастр номерлары (булган очракта), аларның мәйданы, урыны, аларда урнашкан күчмәс милек объектлары исемлеге), аларга карата хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган мәгълүматлар;

2) хокук ияләре инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү чараларын гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган якларның йекләмәләре, шул исәптән территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүне һәм раслауны тәмин итү буенча;

3) хокукка ия булучылар инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү чараларын гамәлгә ашыру чыгымнарын, территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүне һәм территорияләргә комплекслы үстерү кысаларында алар тарафыннан инвестиция проектларын гамәлгә ашырудан кәргән табышларны бүлү тәртибе һәм шартлары.;

4) килешүне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен якларның җаваплылыгы;

5) якларның җирле үзидарә органы белән территорияне комплекслы үстерү турында килешү тезергә йекләмәсе.

7. Килешүдә әлеге статьяның 6 елешендә каралган шартлар белән беррәттән башка шартлар, шул исәптән коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларын тизгә хокукка ия булучылар арасында чыгымнарын бүлү тәртибе һәм шартлары каралырга мөмкин.

8. Килешү тәү, әлеге статьяның нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә шартнамә тәү хокукына сатулар үткәрмичә гамәлгә ашырыла.

9. Мондый жир кишәрлегеннән тизелгән жир кишәрлекләренә еченче затларда хокуклар бүленүгә яки барлыкка килүгә бәйле рәвештә, аның комплекслы үсешенә һәм Шартнамәгә карата килешү тизелгән территория чикләрендә урнашкан жир участогының гамәлдә булуын туктату килешүдә билгеләнгән хокукларын һәм бурычларын туктату өчен нигез булып тормый.

10. Килешү үтәлешеннән берьяклы баш тарту Россия Федерациясе Шәһәр тизелеше кодексының 68 статьясында каралган очракларда, шулай ук әлеге статьяның 13 елешендә каралган очракларда рехсәт ителә.

11. Бер яки берничә хокук иясенә дәүләт яки муниципаль милектәге жир кишәрлеген арендау шартнамәсеннән (шартнамәне үтәүдән) берьяклы баш тартуы очрагында, коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларын тәү максатларында арендага бирелгән шартнамәдән (шартнамәне үтәүдән), арендага бирүче таләбе буенча жир законнары нигезендә езелә. Мондый жир кишәрлегендә урнашкан тизелеп бетмәгән тизелеш объектын (шул исәптән тизелеше тәмамланмаган корылманы) читләштерү граждан законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

12. Бер яки берничә хокук иясенә шартнамәдән (шартнамәне үтәүдән) берьяклы баш тарткан очракта, территорияне планлаштыру буенча документация гамәлдә түгел дип таныла. Шулай ук вакытта мондый хокукка ия булучылар башка хокук ияләренә үзләре тарафыннан территорияне

планлаштыру буенча документлар әзерләүгә тотылган чыгымнарны капларга тиеш.

13. Әгәр агымдагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет тарафыннан архитектура-тезелеш проектлау һәм килешүдә каралган коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектларын тезү буенча муниципаль берәмлекнең чыгым йекләмәләре каралмаган булса, җирле үзидарәнең вәкаләтле органы белән шартнамә тезегән хокукка ия булучылар яисә шартнамәдән берьяклы баш тартуга (шартнамәне үтәү) хокуклы.

14. Әлеге статьяның 9-13 елешләре нигезләмәләре Россия Федерациясе шәһәр тезелеше кодексының 66 статьясындагы 7 өлешенең 2 һәм 3 пунктлары нигезендә торак булмаган тезелеш территориясен үстерү турындагы шартнамәне үтәү һәм туктату белән бәйле мөнәсәбәтләргә кагыла.

10 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре.

31 Статья. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.

1. Шәһәр тезелешен зоналаштыру картасының, шәһәр тезелеше регламентларының яисә әлеге Кагыйдәләр текстының теләсә нинди үзгәрешләре әлеге Кагыйдәләр үзгәрешләре дип санала.

2. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр проектын әзерләү турындагы карар Башкарма комитет җитәкчесе тарафыннан карар формасында кабул ителә.

Башкарма комитет җитәкчесе әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карау ечен нигез булып түбәндәгеләр тора:

1) җирлекнең генераль планында җирдән файдалану һәм тезелешләр кагыйдәләренең, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының мондый генераль планнарға яисә муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү ечен, аэродром территорияләрендә җирдән файдалану һәм җирлекне, авылара территорияне тезү кагыйдәләрендә кертелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләү бозуларны бетерү турында күрсәтмә керүне;

2) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр тезелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

3) территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнең шәһәр тезелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган, күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урыны тасвирламасына туры килмәве;

4) федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр тезелеше регламентында билгеләнгән чикләүләрнең туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү.

3. Өлеге Кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр түбәндәгеләргә җибәрелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан җирләрдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капитал тезелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мемкин булган очрақларда;

2) җирләрдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капитал тезелеш объектларының эшләвенә, урнашуына каршылык күрсәтә алган очрақларда Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары;

3) җирдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләре җирле әһәмияттәге капитал тезелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мемкин булган очрақларда муниципаль районның җирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) җирле үзидарә органнары, әгәр җирлекнең тиешле территорияләрендә, торак пунктара территорияләрендә җирдән файдалану һәм тезелеш алып баруны җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булганда, җирле үзидарә органнары;

5) физик яки юридик затлар тарафыннан җир биләмәләреннән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә җир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын нәтижәле файдаланылмаса, аларга зыян китерелә, капитал тезелеш объектларының һәм җир кишәрлекләренең хақы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмый.;

6) башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан тезелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат (алга таба - Россия Федерациясе тарафыннан билгеләнгән юридик зат);

7) территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул иткән Россия Федерациясе субъекты, җирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан тезелгән һәм Россия Федерациясе субъекты тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат (алга таба - Россия Федерациясе субъекты тарафыннан билгеләнгән юридик зат), йә территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә тезелгән зат тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән.

3.1. Җирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләре РФ Шәһәр тезелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешә нигезендә тәэмин ителмәгән очрақта, җирлек территорияләрендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектларны (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган җирлекләрдә урнаштыру мемкинлегә (линияле объектлардан тыш), вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның җирле үзидарә вәкаләтле органы, өлеге объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында җирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне, җирлек башлығына җибәрәләр.

3.2. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 3.1 өлешендә каралган очракта, жирлек башлыгы әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләпне алганнан соң утыз кен эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

3.3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясындагы 2 өлешенең 3 - 6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очракларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территорияль зона ечен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рехсәт ителгән төзелеш объектларының элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмәгән, капитал төзелеш объектларын һәм (яисә) конкрет территорияль зона ечен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр үзгәртелгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру, төзелештән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм комиссиянең Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 ст. 4 өлешендә каралган бәяләмәсен әзерләү таләп ителми.

3.4. Территорияләрне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр, аны комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проекты расланганнан соң, туксан кеннән дә соңга калмыйча, кертелергә тиеш.

4. Комиссия жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турындагы тәкъдим кәргән кеннән алып егерме биш кен эчендә бәяләмә әзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә кәргән үзгәрешләр нигезендә үзгәрешләр кертү яки мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр тупланган һәм бу Бәяләмәне жирле администрация башлыгына жибәрә.

5. Башкарма комитет житәкчесе, комиссия бәяләмәсендәге тәкъдимнәренә исәпкә алып, егерме биш кен дөвамында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яки әлеге кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу турында Карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мерәжәгать итүчеләргә жибәрә.

6. Муниципаль берәмлек башлыгы Башкарма комитеттан кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә мондый проект буенча ачык тыңлаулар үткөрү турында мондый проект кабул ителгәннән соң ун кеннән дә соңга калмыйча карар кабул итә.

7. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлаулар, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясы һәм әлеге статьяның 8 һәм 9 өлешләре нигезендә, Әлмәт шәһәре Уставы һәм Әлмәт шәһәр Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә комиссия тарафыннан үткәрелә.

8. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлауларның дөвамлылыгы мондый проект басылып чыккан кеннән бер һәм еч айдан да ким түгел.

9. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлаулар тәмамланганнан соң, Комиссия, мондый ачык тыңлаулар нәтижәләрен исәпкә алып, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә һәм әлеге проектны Башкарма комитет житәкчесенә тапшыра. Кагыйдәләр проектына мөжбүри

кушымталар булып ачык тыңлаулар беркетмэләре һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә тора.

10. Жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләренә раслау жирле үзидарәнең вәкилләклә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, жирле үзидарәнең вәкилләклә органына жиберелгән жирдән файдалану һәм тезелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект әлегә орган утырышында яқындагы утырыштан соң килүче утырышны уздыру көненнән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

32 Статья. Кагыйдәләренә гамәлгә кертү турында.

Әлегә Кагыйдәләр рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

Муниципаль район
Башлыгы

Т.Д. Нагуманов

Татарстан Республикасы
Өлмөт муниципаль
районы Советы
2021 елның 15 ноябрәндәге
94 номерлы карарына
2 нче кушымта

III БҮЛЕК. ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

III БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

13 бүлек. Күчәмсез милекне рехсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

34 Статъя. Шәһәр тезелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналарның терләре.

Шәһәр тезелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбәндәге терләре бирелгән:

Билгеләмәләр	Территорияль зоналар исеме
	ТОРАК ЗОНАЛАР
Ж1	Шәхси торак йортлар тезу зонасы
Ж1*	Яңа җир кишәрлекләре бүлеп бирү хокукыннан башка, индивидуаль торак тезелеше зонасы
Ж2	Азкатлы торак йортлар тезу зонасы 4 каттан да артык түгел
Ж3	5-9 катлы торак йортлар тезу зонасы
Ж4	Күп катлы торак йортлар тезу зонасы 9 каттан югары
Ж5	Торак тезелешен үстерү зонасы
	ИҖТИМАГЫЙ-ЭШЛЕКЛЕ ЗОНАЛАР
Д1	Эшлекле, иҗтимагый һәм коммерция билгеләнешендәге зона
Д2	Сәламәтлек саклау һәм социаль билгеләнештәге объектларны урнаштыру зонасы
Д3	Житештерү һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле объектларга хезмәт күрсәтү зонасы.
Д4	Югары һәм урта һенәри белем бирү учреждениеләре зонасы
Д5	Иҗтимагый тезелеш үсеше зонасы
	ЖИТЕШТЕРҮ ҺӘМ КОММУНАЛЬ ЗОНАЛАР
П1	I-II класслы зыянлылык житештерү-коммуналь объектлар зонасы
П2	III класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
П3	Зарарлылык IV класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
П4	V класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы
КО	Коммуналь объектлар зонасы
ТР-1	Транспорт объектлары зонасы
ТР-2	Инженерлык инфраструктурасы объектлары зонасы
С3	Санитар-саклау утыртмалары зонасы
	АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ КУЛЛАНЫШЫНДАГЫ ЗОНАЛАР
СХ	Авил хуҗалыгы җирләре зонасы
	РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР
Р1	Рекреацион-ландшафт территорияләре зонасы
Р2	Санатор-курорт дөвалавы, туризм һәм спорт объектлары зонасы
Р3	Бакчачылык һәм дача участкалары зонасы

РЗ*	Яңа җир кишәрлекләре тезу һәм бүлеп биру хокукыннан башка бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы
	МАХСУС БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР
СН-Р	Режимлы территорияләр зонасы
СН-1	Махсус файдалану зонасы
СН-2	Су алу корылмалары зонасы
СН-3	Чистарту корылмалары зонасы

35 Статъя. Шөһәр тезелеше регламентлары. Торак зоналар.

1. Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шәхси торак йортлар тезу ечен каралган.

2. Рехсәт ителгән теп кулланылыштагы объектлар территориянең кимендә 60% ын алып торырга тиеш. Территориянең 40% ка кадәр рехсәт ителгән объектларның теп терләренә карата ярдәмче оешмаларны урнаштыру өчен файдаланырга рехсәт ителә.

Ж1. Шәхси торак йортлар тезу зонасы.

Шәхси торак йортлар белән торак тезу зонасы торак йортларның аерым торган һәм блокланган индивидуаль торак йортлардан (коттеджлардан) җирле әһәмияттәге минималь рехсәт ителгән хезмәтләр җыелмасы белән торак районнарны формалаштыруның хокукий шартларын тәэмин итү ечен бүлеп бирелгән.

Ж-1		
Җир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Җир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Җир кишәрлекләреннән һәм капиталы тезелеш объектларыннан файдалануның рехсәт ителгән теп төрләре		
Шәхси торак тезелеше ечен	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклегә егерме метрдан артмаган, биеклегә егерме метрдан артмаган, ул гражданның тарафыннан местәкыйль күчәмсез милек объектларына бүлү ечен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйле булган кенкүреш һәм башка ихтыяҗларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру	2.1
Блокланган торак тезелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә урта дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү ечен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән бергә тоташмыйча, урта диварга (гомуми стеналарга) ия, аерым җир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге бар (блокланган торак йортлар); декоратив һәм җимеш агачлары, яшелчә һәм җиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын тезекләндерү	2.3

Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчемсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкалары, гаражларны һәм остаханәләрене жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү ечен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (балалар яслъләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шегыльләнү ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән терләре		
Кибетләр	Сөүдә мөйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре өзерлегендә ярдәм итү ечен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер елеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2

административ биналары		
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару ечен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләренә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләренә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны ечен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйлә рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру ечен урнаштыру	3.7.2
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир есте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельләре линияләрендә кечәйтү пунктларын, иярченлә элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру 3.1.1, 3.3.3.кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру	6.8
Спорт белән шөгьльләнү ечен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү ечен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йегерү юллары, спорт уены ечен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләренә гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау ечен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләренә гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау ечен.	4.9

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгәрәк таблица күрсәткеләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте		
		Шәхси торак тезелеше ечен	Блокланган торак тезелеше	Рөхсәт ителгән башка тер тезелеш ечен
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары				
Минималь майдан	кв.м	600	400	1
Максималь майдан	кв.м	5000	5000	50000
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	12	6	0
Участоклар чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең соңгы параметрлары				
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткелә тезелешне жайга салу	м	3	3	0

линиясе белән билгеләнмәгән очрақларда)				
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	а) 1 - брандмауэр дивар мөжбүри булганда; б) 3 - башка очрақларда	а) 0 - күрше блокларга кушылган очрақларда; б) 3 - башка очрақларда	0
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	3	3 (тезелешне жайга салу линиясе башкасы билгеләнмәгән булса)	0
Тезелешләрнең максималь биекlege	м	12	12	12
Жир кишәрлекләре коймаларының максималь биекlege	м	2,0*	1,2*	0

* Чиктәш участоклар арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэмин ителгән елештә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж2. Аз катлы торак йортлар белән тезелеш зонасы.

Ж2 аз катлы торак йортларда тезелеш зонасы торак йортлар белән, кишәрлекләре булган, күпфатирлы йортларның 4 каттан да югары булмаган, жирле әһәмияттәге минималь хезмәтләр жыелмасы булган блоклы бер гаиләләрдәге йортларны урнаштыруга бүлеп бирелгән. Кендәлек әһәмияткә ия хезмәт күрсәтү объектларын һәм (чикләнгән) эшчәнлекнең башка терләрен урнаштыру рехсәт ителгән..

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталы тезелеш объектларыннан файдалануның рехсәт ителгән төрләре		
Кече катлы күпфатирлы торак тезелеше	Азкатлы күп фатирлы йортларны урнаштыру (биекlege 4 катка кадәр булган күпфатирлы йортлар, мансардны да кертеп); әгәр азкатлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы 15% тан артмаса, спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын тезекләндерү; тезелгән, тезелгән һәм тезелгән күп фатирлы йорт биналарында торак тезелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.1.1
Блокланган торак тезелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә уртак дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт	2.3

	яисә күрше йортлар белән бергә тоташмыйча, уртақ диварга (гомуми стеналарга) ия, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге бар (блокланган торак йортлар); декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын тезекләндерү	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм зрәтү ечен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (балалар ясләләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгильләну ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1
Амбулатор-поликлиника хезмәтә күрсәтү	Гражданнарға амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Спорт белән шөгильләну ечен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгильләну ечен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йегерү юллары, спорт уены ечен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Биналарда спорт белән шөгильләнуә тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән терләре		
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Көнкүреш хезмәтә	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару ечен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул	3.7.1

	исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мечетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затлар, дин өһелләре һәм дин өһелләре даими булу урыны ечен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйлә рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру ечен урнаштыру	3.7.2
Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре өзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер елеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә кечәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру 3.1.1, 3.3.3.кодлар белән рөхсәт ителгән куллану терләренәң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру	6.8
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек терләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану терләрендә каралган эшчәнлек терләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Транспорт чараларын кейләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру ечен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү ечен билгеләнгән остаханәләрен һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгәрәк таблица күрсәткеләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның терләре һәм үлчәү берәмлекләре	Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән терләренә карата параметрларның өһемияте
---	---

		Блокланган йортта бер гаиләгә торак берәмлеге	4 каттан да югары булмаган күпфатирлы йортлар	Рехсәт ителгән башка тер тезелеш өчен Рехсәт ителгән тезелешнең башка терләре өчен
Жир кишәрлекләренең иң чик параметрлары				
Минималь мөйдан	кв.м	600	600	1
Урам (юл йерү) фронты буйлап минималь киңлек	м	6	0	0
Участоклар чикләрендә рехсәт ителгән тезелешнең соңгы параметрлары				
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне җайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрақларда)	м	3	0	0
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	а) күрше блокларга кушылган очрақларда (брандмауэр стеналары мәжбүри булганда) б) 3 - башка очрақларда	0	0
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	3	0	0
Бинаның максималь биеклегә	м	12	0	0
Жир кишәрлекләре коймаларының максималь биеклегә	м	1,2*	0	0

* Чиктәш участоклар арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэмин ителгән елештә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Өлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

ЖЗ. 5-9 катлы торак йортлар салу зонасы

Күп катлы торак йортлар тезү зонасы (ЖЗ) югары катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру белән торак районнарны формалаштыру өчен бүлеп бирелгән. Жирле әһәмияттәгә хезмәтләрнең киң спектры, коммерцияле булмаган Коммуналь предприятиеләр, шулай ук ял итү, уеннар ечен мөйданчыклар, спорт мөйданчыклары рехсәт ителә.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану теренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп терләре		

Уртача катлы торак тезелеше	Сигез катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; тезекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын тезекләндерү; әгәр күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы 20% тан артмаса, күпфатирлы йортның встроенный, тезелгән һәм тезелгән-тезелгән биналарында торак тезелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.5
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм зрәтү ечен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (балалар яслесе, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.1
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләрне, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләрне, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгерү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Элемент хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемент хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.2.3
Стационар медицина хезмәте күрсәтү	Граждандарга стационарда медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (хастаханәләр, бала табу йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә торган башка объектлар); ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыру; санитар авиация майданчыкларын урнаштыру	3.4.2
Кенкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга кенкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (вак-теяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.6

Биналарда спорт белән шегыльләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтлөндерү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шегыльләнү ечен жиһазландырылган майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шегыльләнү ечен корылмалар урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары	5.1.4
Жир кишөрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын шартлы рөвештө рөхсәт ителгән куллану терләре		
Азкатлы торак тезелеше	Азкатлы күпфатирлы йортларны (мансардны да кертеп) урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын тезекләндерү; аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 15%тан артыграгын тәшкит итмәсә, тезелгән, тезелгән һәм тезелгән-кушып тезелгән биналарда торак тезелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.1.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пәнсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.1
Эшлекле идарә	Капиталь тезелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дәүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтүгә бәйле булмаган идарә итү эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)вакытында товарны тапшыруны таләп итмәгән килешүләренә башкаруны тәэмин итү максатларында, капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.1
Кунакханә хезмәте күрсәтү	Эшмәкәрлек фәйдасын алу максатыннан фәйдаланыла торган кунакханәләренә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү ечен торак урыны бирүдән фәйдалану ечен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Кибет	Сөүдә майданы 5000 кв. м. тәшкит иткән товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Сөүдә объектлары (сөүдә үзәкләре, сөүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Гомуми майданы 5000 кв. метрдан артык булган капиталъ тезелеш объектларын, рөхсәт ителгән куллану терләре эчтәлегә 4.5, 4.6, 4.8 - 4.8.2 кодлары нигезендә, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы бер яки берничә оешманы урнаштыру максаты белән урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар ечен автомобиль хезмәткәрләре һәм килүчеләр сөүдә үзәгә урнаштыру	4.2
Тулай торак	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән фәйдалану төреннән тыш, гражданның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укуы ечен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Социаль хезмәт күрсәтү йорты	Картлар йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданның ечен тенге пунктларны урнаштыру; мәжбүри күчәнүчеләрне, качак дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру ечен капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	3.2.1

Дини йолаларны тормышка ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) ечен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мөгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру ечен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Эчке тәртипне тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү ечен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер елеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, Төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар ечен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	4.8.1
Базар	Даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын, корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданында булмавын исәпкә алып; гаражлар һәм (яки) базарга килүчеләр ечен автомобильләр кую һәм (яки) стоянкалар урнаштыру	4.3
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау ечен, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау ечен тукталышларны урнаштыру	4.9
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләрне юл сервисы объектлары буларак жәмәгәть туклануын оештыру ечен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү ечен билгеләнгән остаханәләрне, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Элемтә	3.1.1, 3.2.Зурнаштыру кодлары белән рехсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегә белән каралган элемтә объектларыннан тыш, элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, шул исәптән һава радиорелейлы, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антлы кырларны, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп урнаштыру	6.8

Жир участокларының иң чик күләмнәре һәм рехсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары, капиталъ тезелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәге таблица күрсәткеләренә туры килергә тиеш.

Параметрларның төрләре һәм үлчәү берәмлекләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		5-9 катлы күпфатирлы йортлар	Рәхсәт ителгән төзелешнең башка төрләре ечен
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1800	1
Участоклар чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең соңгы параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	0
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	0	0
Участокның арткы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше	м	0	0
Бинаның максималь биекlege	м	0	0

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проекткалау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж4. 9 каттан югары булган күпкатлы торак йортлар тезу зонасы.

Торак-коммуналь хужалыкның күпкатлы торак йортлары Ж4 белән тәэмин ителеш зонасы күп катлы йортларны югары дәрәжәдә урнаштырган торак районнарны формалаштыру ечен бүлеп бирелгән. Жирле әһәмияттәге хезмәтләрнең киң спектры, коммерциячел булмаган коммуналь предприятиеләр, шулай ук ял итү, уеннар, спорт майданчыклары булдырыла.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләре		
Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; йорт яны территорияләрен тезекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар майданчыкларын, хужалык майданчыкларын һәм ял итү майданчыкларын тезекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларын урнаштыру, күпфатирлы йорттагы күпфатирлы йортның гомуми майданының 15%ын тәшкит итмәгән булса, тезелгән, кушып тезелгән һәм тезелгән-корылган биналарында торак төзелеше объектларын урнаштыру.	2.6
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю	3.1.1

	корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияларын, сууткөргөчлөрүн, электр үткөргөчлөрүн, трансформатор подстанцияларын, газүткөргөчлөрүн, элемтө линияларын, телефон станцияларын, канализацияларын, стоянкаларын, гаражларын һәм остаханеләрнә жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм зретү ечен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (балалар яслъләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шегыльләнү ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1
Спорт белән шегыльләнү ечен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шегыльләнү ечен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены ечен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Кенкүреш хезмәтә күрсәтү	Халыкка яисә кенкүреш хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханеләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Биналарда спорт белән шегыльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шегыльләнү ечен жиһазландырылган мәйданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шегыльләнү ечен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)	5.1.4
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән терләре		
Урта катлы торак тезелеше	Күпфатирлы йортларны сигез каттан югары урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражлары һәм автостоянкалар урнаштыру; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йорттагы торак йортларның гомуми мәйданы йорт биналарының гомуми мәйданының 20%ыннан артмаса, күпфатирлы йортка тезелгән, кушып тезелгән һәм тезелгән биналарда торак тезелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.	2.5
Кунаханә хезмәтә	Кунаханеләрнә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү ечен торак урыны бирүдән эшкурлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру максатыннан капиталъ тезелеш объектларын 4.5, 4.6, 4.8 - 4.8.2 кодлар белән рехсәт ителгән куллану терләре	4.2

	эчтәлегенә ярашлы рәвештә урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм сәүдә үзәгенә килүчеләр ечен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру	
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Гомуми тормыш	Урнашуы рехсәт ителгән 4.7 код белән файдалану төрәннән тыш, гражданның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту ечен билгеләнгән тулай торакаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданны ечен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	3.2.1
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре әзерлегөндә ярдәм итү ечен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; гражданны оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданны оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләргә оештыру, дискотекалар һәм бию мәйданчыклары, тенге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б. өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны, уен автоматларын (азартлы уеннар үткөрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен мәйданчыкларын урнаштыру	4.8.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару ечен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләргә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләргә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынының 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын, хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр ечен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны исәпкә алып	4.3
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләргә гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау ечен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау ечен	4.9
Транспорт чараларын көйләү	Автозаправка станцияләргә урнаштыру; кибетләргә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру ечен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Автомобильләргә ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә, шулай ук сәүдә кибетләргә урнаштыру	4.9.1.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм	6.8

	<p>жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында кечәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, урнаштыру 3.1.1, 3.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану терләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш</p>	
--	---	--

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчмәсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның өһәмияте	
		Күпфатирлы йортлар 9 каттан югарырак	Рөхсәт ителгән башка тер тезелеш ечен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	2600	1
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән минималь чигеннән чигенү (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу сызыгы белән билгеләнмәгән очракта)	м	0	0
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	0
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	0
Бинаның максималь биекlege	м	0	0

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Ж5. 9 каттан югары булган күпкатлы торак йортлар тезү зонасы.

Зона перспективалы шәһәр тезелеше үсешендә селитеб территорияләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү ечен билгеләнгән. Кирәк булганда, территорияне планлаштыру документлары нигезендә мондый территорияләрне зоналаштыру гамәлгә ашырыла.

36 Статья. Шәһәр тезелеше регламентлары. Ижтимагый-эшлекле зоналар.

1. Ижтимагый - эшлекле зоналар сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь-көнүреш хезмәте күрсәтү объектларын, эшкуарлык эшчәнлеген, урта һенәри һәм югары һенәри белем бирү мәгариф учреждениеләрен, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәмин итүгә бәйлә башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

2. Территория зонасында урнаштырыла торган объектлар территориянең 75% мәйданында рәхсәт ителгән теп терләргә туры килергә тиеш.

Д1. Эшлекле, ижтимагый һәм коммерцияле билгеләнгән зона.

Эшлекле, ижтимагый һәм коммерцияле билгеләнгән зона (Д1) күпфункцияле билгеләнештәге административ, эшлекле, ижтимагый, мәдәни, хезмәт күрсәтүче һәм коммерцияле терләргә куллануның киң спектры булган объектлар формалаштыруның хокукий шартларын тәмин итү өчен бүлп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану теренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән теп терләре		
Урта катлы торак тезелеше	Күпфатирлы йортларны катлар белән сизгез каттан югары булмаган урнаштыру; тезекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын тезекләндерү; күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы йорт биналарының гомуми мәйданының 20%тан күбрәгә булмаса, күпфатирлы йортның тезелгән, кушып тезелгән һәм тезелгән-кушып тезелгән биналарында торак тезелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру	2.5
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсз милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләргә, электр үткәргечләргә, трансформатор подстанцияләргә, газүткәргечләргә, элемтә линияләргә, телефон станцияләргә, канализацияләргә, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләргә жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм зретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Эшмәкәр	Сәүдә, банк һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлегә нигезендә табыш алу максатларында капитал тезелеш объектларын урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлегә терен эчтәлегә 4.1-4.10 кодларында каралган рәхсәт ителгән куллану терләргә үз эченә ала	4.0

Вәкиллек эшчәнлеге	Чит дәүләтләрнең һәм Россия Федерациясе субъектларының дипломатик вәкиллекләре, Россия Федерациясендә консуллык учреждениеләре ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.2
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче оешмаларны урнаштыру ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.5
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнары, дәүләт пенсия фонды, жирле үзидарә органнары, судлар, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәэмин итүче яки дәүләт һәм (яки) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру ечен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.8.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү ечен билгеләнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Кунакханә хезмәте	Эшмәкәрлек файдасын алу максатыннан файдаланыла торган кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү ечен торак урыны бирүдән файдалану ечен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндерү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем бирү ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем җәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү буенча оешмалар һәм белем бирү һәм белем бирү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары урнаштыру	3.5.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләрне, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләрне, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Кибетләр	Сөүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Базарлар	Даими яки вакытлыча сөүдә итүне оештыру ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын, корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сөүдә урыны 200 кв. метрдан артык сөүдә майданында булмавын исәпкә алып; гаражлар һәм (яки) базарга килүчеләр ечен автомобильләр кую һәм (яки) стоянкалар урнаштыру	4.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кенкүреш хезмәте	Халыкка яки оешмаларга кенкүреш хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (вак-теяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюрлары	3.3

Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элементәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.2.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капиталъ тезелеш объектларын өзерләү һәм өзерлектә тоту өчен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданнар оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарға амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр	3.4.1
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уеннары өчен кырлар	5.1.3
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, Тенге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	4.8.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагоглар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем биру эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Гомуми майданы 5000 кв. м. булган капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне башкаручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлегенә 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; гаражларны һәм (яки) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен автомобильләр кую урыннарын урнаштыру	4.2
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән	4.9

	депоны да, кую һәм саклау ечен	
Транспорт чараларын көйләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләрне юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру ечен биналар урнаштыру;	4.9.1.1

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рәхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчәмсез милекне файдалануның теп рәхсәт ителгән терләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рәхсәт ителгән барлык тер тезелеш ечен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1	
Максималь майдан	кв.м	50000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рәхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның чикләреннән тезелмәләренең минималь чигеннән чигенүләре	ян	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Д2. Сәламәтлек саклау һәм социаль билгеләнештәге объектларны урнаштыру зонасы.

Сәламәтлек саклау һәм социаль билгеләнештәге объектларны урнаштыру зонасы (Д2) сәламәтлек саклау һәм социаль яклау учреждениеләрен, шулай ук зоналарның теп билгеләнешенә карата хезмәт күрсәтүче объектларны урнаштыру ечен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану теренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән теп терләре		
Стационар медицина хезмәте	Гражданның стационарда медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (хастаханәләр, бала табу йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә торган башка объектлар); ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыру; санитар авиация майданчыкларын	3.4.2

	урнаштыру	
Коммуналь хезмэтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп биру, күчөмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм җыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар җыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Стационар медицина хезмәте	Гражданның стационарда медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (хастаханәләр, бала табу йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итә торган башка объектлар); ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыру; санитар авиация майданчыкларын урнаштыру	3.4.2
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм, социаль пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданның тукландыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру (аларда гражданның социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яки пенсия түлөөләрен билгеләү мәсьәләләре буенча кабул итү, шулай ук ижтимагый коммерцияле булмаган оешмаларны: коммерцияле булмаган фондларны, хәйрия оешмаларын, мөнфәгәтьләр буенча клубларны урнаштыру	3.2.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану терләре		
Стационар медицина хезмәте	Гражданның стационарда медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (хастаханәләр, бала табу йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм стационар дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итүче башка объектлар); ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыру; санитар авиация майданчыкларын урнаштыру	3.4.2
Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологоанатомик экспертиза (морг)үткөрүне гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен Капитал тезелеш объектларын урнаштыру	3.4.3
Социаль хезмәт күрсәтү	Картлар йортларын, бала йортларын, балалар	3.2.1

йортлары	йортларын, йортсыз гражданныр өчен тенге пунктларны урнаштыру; мәжбүри күченүчеләрне, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен Капиталь тезелеш объектларын урнаштыру	
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагогалар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мегариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем биру эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Кенкүреш хезмәте	Халыкка яки оешмаларга кенкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (вак-теяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюрлары)	3.3
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен	4.9

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчмәсез милеккә файдалануның төп рехсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рехсәт ителгән барлык тер тезелеш өчен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь мөйдан	кв.м	1	
Максималь мөйдан	кв.м	50000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рехсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шөһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Д3. Житештерү һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле объектларга хезмәт күрсәтү зонасы.

Житештерү һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле объектларга хезмәт күрсәтү зонасы (Д3) жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рехсәт ителгән файдалануның түбән төрләрен үтәгәндә житештерү-эшлекле объектлар урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рехсәт ителгән теп терләре		
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнары, дәүләт пенсия фонды, жирле үзидарә органнары, судлар, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәэмин итүче яки дәүләт һәм (яки) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.8.1
Эшлекле идарә	Капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дәүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәт күрсәтү белән бәйле булмаган идарә итү эшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлеге (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш), товар тапшыруны таләп итмәгән килешүләргә башкаруны тәэмин итү максатларында, капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.1
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рехсәт ителгән куллануның өлегә төрен эчтәлегә 3.9.1-3.9.3 кодлары белән рехсәт ителгән куллану терләрен үз эченә ала	3.9
Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләргә, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләргә, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләргә оештыру, дискотекалар һәм бую майданчыклары, Төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ. б. урнаштыру, уен автоматлары (комарлы уеннар өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыклары урнаштыру	4.8.1
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы	3.4.1

	станцияләре, клиник лабораторияләр	
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. м. төшкел иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Базарлар	Капитал тезелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.3
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Гомуми мәйданы 5000 кв. метрдан артык булган капитал тезелеш объектларын, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рехсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобиль хезмәткәрләре һәм килүчеләр сәүдә үзәге	4.2
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал тезелеш объектларын эзерләү һәм эзерлектә тоту өчен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер елеше булып торучы гражданнар оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1***
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән төрләре		
Автомобильләргә ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Кунакханә хезмәте	Эшмәкәрлек файдасын алу максатыннан файдаланыла торган кунакханәләргә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән файдалану өчен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт йортлары, синагогалар) өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мөғариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай	3.7.2

	ук хәйрия һәм дини белем биру эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар)гамәлгә ашыру ечен билгеләнгән биналар урнаштыру	
Транспорт чараларын кейләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләрене юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру ечен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Складлар	Йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгеләнгән, аларда йөк төялгән житештерү комплексларының бер өлеше булмаган корылмалар: сәнәгать базалары, складлар, йөк төялү терминаллары һәм доктлар, нефть саклагычлар һәм нефть суырту станцияләре, газ саклагычлары һәм аларга хезмәт күрсәтүче газ конденсат һәм газ эшкәртү станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү	6.9
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек терләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау ечен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау ечен	4.9

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәге таблица күрсәткеләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән терләренә карата параметрларның өһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык тер төзелеш ечен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1	
Максималь майдан	кв.м	50000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткеләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Д4. Югары һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре зонасы.

Зона югары һәм урта һөнәри белем бирү мәгариф учреждениеләрен, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, шулай ук зонаның төп билгеләнешенә ярдәм итүче объектларны урнаштыру ечен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп терләре		
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту ечен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, келлиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар) урнаштыру, белгечләренә яңадан өзерләү һәм квалификацияләрен арттыру эшчәнлеген гәмәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгильләнү ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) һәм башка оешмалар урнаштыру	3.5.2
Тулай торак	Гражданнарның эшләү, хезмәт итү яки укыту вакытында яшәү ечен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру ечен билгеләнгән биналарны урнаштыру, урнаштыру, урнаштыру рехсәт ителгән куллану тере 4.7 коды белән каралган биналардан тыш	3.2.4
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр	3.4.1
Биналарда спорт белән шөгильләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндерү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Жәмәгәт туклануы	Жәмәгәт туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм җыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар җыю һәм зрәтү ечен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек терләрен гәмәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау ечен тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау ечен	4.9

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын шартлы рәвештә рехсәт ителгән куллану төрләре		
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнары, дәүләт пенсия фонды, жирле үзидарә органнары, судлар, шулай ук аларның эшчәнлеген турыдан-туры тәэмин итүче яки дәүләт һәм (яки) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру ечен билгеләнгән биналар урнаштыру;	3.8.1
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү, балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар, шул исәптән укучыларны физик культура һәм спорт белән шегыйльләну ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары урнаштыру	3.5.1
Эшлекле идарә	Капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дәүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәт күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә итү эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш), товар тапшыруны таләп итмәгән килешүләргә башкаруны тәэмин итү максатларында, капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.1
Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү ечен билгеләнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләргә, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләргә, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Амбулатор-поликлиника хезмәт күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сет кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр	3.4.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар (шул исәптән чиркәү, соборлар, храмнар, часовнялар, мечетләр, гыйбадәт йортлары, синагогалар) ечен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затларның, хажиларның һәм послушникларның даими урнашу урыннары, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йортлары, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру ечен билгеләнгән биналар урнаштыру	3.7.2
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Базарлар	Капиталъ тезелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру ечен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып, гаражлар һәм	4.3

	(яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары урнаштыру	
--	---	--

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгәрәк таблица күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчәмсез милекне файдалануның теп рөхсәт ителгән терләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык тер тезелеш өчен	
Жир кишәрлекләренә иң чик параметрлары			
Минималь мөйдан	кв.м	1	
Максималь мөйдан	кв.м	50000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне җайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләрнең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар (СП, СанПиН), шәһәр тезелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Д5. Иҗтимагый тезелешне үстерү зонасы.

Зона перспективалы шәһәр тезелешә үсешә вакытында иҗтимагый тезелеш территорияләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен билгеләнгән. Кирәк булганда, территорияне планлаштыру буенча расланган документлар нигезендә мондый территорияләргә зоналаштыру гамәлгә ашырыла.

37 статья. Шәһәр тезелешә регламентлары. Житештерү һәм коммуналь зоналары.

Житештерү һәм коммуналь зоналар сәнәгать, коммуналь-склад объектларын, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын һәм шәһәр тезелешә регламентларында каралган башка объектларны урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын үз эченә кертү өчен билгеләнгән.

П1. I-II класслы зыянлылык житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

П1 I-II класслы зарарлылыктагы житештерү-коммуналь объектлар зонасы 1 һәм 2 класс зарарлы булган, 1000 м һәм 500 м санитар-яклау зонасына ия булган сәнәгать һәм житештерү-коммуналь предприятиеләрен формалаштыруның хокукий шартларын тәэмин итү ечен бүлеп бирелгән. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләрән яраштыру норматив санитар таләпләрне үтәгәндә генә мемкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән теп төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкөртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон тезү, машина төзелеше, станоклар тезү продукциясен өзөрләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраklar керми.	6.2
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, яримприцеплар һәм бер яисә берничә тер транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре елешләрән житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкөртүгә аларны эшкөртүгә башка продукциягә китерә торган ысул белән (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пилотматериаллар, цемент, беркетү материаллары), кенкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтөргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның елешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсөтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре	6.7

	хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рехсәт ителгән файдалану терен карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.	
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-телек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йекләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләренә жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм зрәтү ечен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау ечен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина урыннарына буленеп урнаштыру	2.7.1
Автомобильләренә ремонтлау	Автомобильләренә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү ечен билгеләнгән остаханәләренә һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү ечен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Жир кишәрлекләренән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән терләре		
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Размещение зданий и сооружений, предназначенных для проведения научных изысканий, исследований и разработок (научно-исследовательские и проектные институты, научные центры, инновационные центры, государственные академии наук, опытно-конструкторские центры, в том числе отраслевые	3.9.2
Базар	даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 кв. метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләренә автомобильләре ечен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру	4.3
Склад майданчыклары	Ачык һавада йекләренә вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Хайваннар ечен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру;	3.10.2

	авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү ечен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын кеше күзәтчелегендә урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләренә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләренә һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәнгерәк таблица күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рәхсәт ителгән терләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рәхсәт ителгән барлык төр төзелеш өчен	
Жир кишәрлекләренә чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1	
Максималь майдан	кв.м	100000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренә минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

П2. III класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

П2 класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы III класслы зарарлы булган, санитар-яклау зонасы булган коммуналь-житештерү предприятиялөрен формалаштыруның хокукый шартларын тээмин итү өчен бүлеп бирелген. Бердем зонада күчемсез милекне рөхсөт ителгән файдалануның төрле терлөрен яраштыру норматив санитар талөплөрне үтөгөндө генә мөмкин.

Жир кишөрлегеннән рөхсөт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишөрлегеннән рөхсөт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишөрлеклөрөннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсөт ителгән төп терлөре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкөртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгатенә капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагоннар тезү продукциясен эзерләү һәм ремонтлау, машина төзелеше, станоклар төзелеше, шулай ук эксплуатацияләү өчен сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләре, сәнәгать объекты рөхсөт ителгән файдалануның башка теренә караган очрактардан тыш.	6.2
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә тер транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешлөрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын аларны эшкөртүгә бүтөн продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Төзелеш материаллары (кирпеч, пилотматериаллар, цемент, ныгытма материаллар), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтөрткөчләр, столляр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре) житештерү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электростанцияләрне урнаштыру, хезмәт күрсөтүче һәм электр станцияләре өчен ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; 3.1 код белән рөхсөт ителгән куллану төре эчтөлөгөндө каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру	6.7
Складлар	Йекләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү	6.9

	(стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгелэнгән, аларда йөк теялгән житештерү комплексларының бер өлеше булмаган корылмалар: сәнәгать базалары, складлар, йөк теялү терминаллары һәм доклар, нефть саклагычлар һәм нефть суырту станцияләре, газ саклагычлары һәм аларга хезмәт күрсәтүче газ конденсат һәм газ эшкәртү станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчмәсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм зрәтү ечен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Тимер юл юллары	Тимер юллар урнаштыру	7.1.1
Тимер юл ташуларына хезмәт күрсәтү	Биналарны һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрне, шулай ук жир есте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, жайланмаларны һәм тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, карап тоту, тезү, реконструкцияләү, ремонтлау ечен кирәкле жайланмалар һәм объектларны урнаштыру; йөк теяү-бушату майданчыкларын, янгынга каршы складларны (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм терле типтагы ягулык салу станцияләреннән тыш), шулай ук куркыныч матдәләр һәм материалларны саклау ечен билгелэнгән складларны (турыдан-туры тимер юл ташуны тәэмин итү ечен билгеләнмәгән) һәм башка объектларны, федераль законнарда билгелэнгән хәрәкәт куркынычсызлыгы таләпләрен үтәү шарты белән, урнаштыру	7.1.2
Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	Билгелэнгән маршрут буенча кешеләрне ташуны гамәлгә ашыручы транспорт чаралары тукталышларын урнаштыру	7.2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау ечен билгелэнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина-уринга бүленгән урыннарны урнаштыру	2.7.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эшләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү ечен билгелэнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал тезелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту ечен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданның оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән		

куллану терлөре		
Склад мөйданчыклары	Йеклөрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) ачык хавада	6.9.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем һәм белем биру ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру (һөнәри техник училищелар, колледжлар, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтөрү буенча оешмалар һәм белем биру һәм белем биру буенча эшчәнлек алып баручы башка оешмалар, шул исәптән укучылар физик культура һәм спорт белән шегильләнү ечен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары)	3.5.2
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнырга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сәт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)	3.4.1
Хайваннар ечен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү, хужасыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәт күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; хайваннар ечен кунакханәләр оештыру ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	3.10.2
Көн күреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру (вак-теяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Базар	Капиталъ тезелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүнә оештыру ечен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мөйданы булмавын исәпкә алып, гаражлар һәм (яки) тукталышлар ечен автомобильләр хезмәткөрләре һәм килучеләр базары урнаштыру	4.3
Жәмөгать туклануы	Жәмөгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кибет	Сәүдә мөйданы 5000 кв. м. тәшкит иткән товарларны сату ечен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	4.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында кечәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, аларны урнаштыру 3.1.1 кодлары (коммуналь хезмәтләр күрсәтү) белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларынан тыш, 3.2.3 (элемтә	6.8

	хезмәтләре күрсәтү), 3.2.3 (элемент хезмәтләре күрсәтү)	
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләре юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналарны юл сервисы (мотельләр) сыйфатында урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен, юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юлларын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрен, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары терләре		Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән терләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык тер тезелеш өчен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1	
Максималь майдан	кв.м	100000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр тезелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

ПЗ. IV класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

IV класслы зарарлы булган ПЗ класслы житештерү-коммуналь объектлар зонасы IV класслы зыянлылык санитар-яклау зонасына ия булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен һәм склад базаларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән. Житештерү эшчәнлеген алып баручы коммерция хезмәтләренең киң спектры рөхсәт ителә. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануның терле төрләрен яраштыру норматив санитар таләпләренә үтәгәндә генә мемкин.

Жир кишәрлегеннен рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннен рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның рехсәт ителгән теп терләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау эшкәртү, металлургия, машина тезелеше сәнәгәте, шулай ук суднолар тезелеше, авиатезелеш, вагон тезелеше, машина тезелеше, станоклар тезелеше продукциясен житештерү һәм ремонтлау объектларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү өчен саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү күздә тотылган башка шундый сәнәгать предприятиеләре урнаштыру (сәнәгать объекты рехсәт ителгән башка тергә караган очрактардан тыш)	6.2
Автомобиль тезелеше сәнәгәте	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, тагылмалар, яримприцеплар һәм контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгәте	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын, шул исәптән саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгәте	Азык-төлек сәнәгәте объектларын аларны эшкәртүгә бүтөн продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китәрә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен урнаштыру	6.4
Тезелеш сәнәгәте	Тезелеш материаллары (кирпеч, пиломатериаллар, цемент, ныгытма материаллар), көнкүреш һәм тезелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәрткечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре) житештерү өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электрстанцияләрне урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 код белән рехсәт ителгән куллану төрен карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш	6.7
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм тезелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина-уринга бүленгән урыннарны урнаштыру	2.7.1
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Складлар	Йекләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгеләнгән, аларда йек төялгән житештерү комплексларының бер елеше булмаган корылмалар: сәнәгать базалары, складлар, йек төялү терминаллары һәм доктлар, нефть саклагычлар һәм нефть суырту станцияләре, газ	6.9

	саклагычлары һәм аларга хезмэт күрсәтүче газ конденсат һәм газ эшкәртү станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп биру, күчемсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм җыештыру һәм авария техникасына хезмэт күрсәтү остаханәләре, кар җыю һәм эрәтү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Кибет	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал төзелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданнар оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Яшелчәчелек алып бару	Авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнарның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарьларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчемсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык алып бару	Авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнарның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен бакча йортын, торақ йортны, рөхсәт ителгән куллану төрен тасвирламасында күрсәтелгән 2.1 код белән, хужалык корылмаларын һәм гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру;	13.2
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Базар	Даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданында булмавын исәпкә алып; гаражлар һәм (яки) базарга килүчеләр өчен автомобильләр куу һәм (яки) стоянкалар урнаштыру	4.3
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар урнаштыру (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал	4.6

	төзелеш объектарын урнаштыру	
Көн күреш хезмәтә күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектарын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюрлары)	3.3
Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектарын урнаштыру; Авыл хужалыгы күзәтчелегендә булмаган хайваннарны тоту, үрчетү, хужасыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектарын урнаштыру; хайваннар өчен кунакханәләре оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектарын урнаштыру;	3.10.2
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектарын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектарын урнаштыру, аларны урнаштыру 3.1.1 кодлары (коммуналь хезмәтләре күрсәтү) белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектарынан тыш, 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү)	6.8
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Юл ялын тәзмин итү	Кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналарны юл сервисы (мотельләре) сыйфатында урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен, юл сервисы объектары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир кишәрлекләренә чик күләме һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектарын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчмәсез миләкне файдалануның теп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык тер тезелеш өчен	
Жир кишәрлекләренә чик параметрлары			
Минималь майдан	кв. м	1	
Максималь майдан	кв. м	100000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенешө (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның чикләреннән	ян	0	

төзелмәләрнең минималь чигеннән чигенүләре		
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

П4. V класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы.

Зыянлылык V класслы зыянлы житештерү-коммуналь объектлар зонасы 50 м санитар-яклау зонасына ия булган коммуналь-житештерү предприятиеләрен һәм склад базаларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү ечен бүлеп бирелгән. Житештерү эшчәнлеген алып баручы коммерция хезмәтләренә киң спектры рөхсәт ителә. Бердәм зонада күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалануның терле терләрен яраштыру норматив санитар таләпләренә үтәгәндә генә мөмкин.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре		
Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау эшкөртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзелеше, машина төзелеше, станоклар төзелеше продукциясен житештерү һәм ремонтлау объектларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү өчен саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү күздә тотылган башка шундый сәнәгать предприятиеләре урнаштыру (сәнәгать объекты рөхсәт ителгән башка тергә караган очраклардан тыш)	6.2
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, тагылмалар, ярымприцеплар һәм контейнерлар житештерү ечен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән саклау яки санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын аларны эшкөртүгә бүтөн продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү ечен урнаштыру	6.4
Төзелеш сәнәгате	Төзелеш материаллары (кирпеч, пилотматериаллар, цемент, ныгытма материаллар), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтөрткөчләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның елешләре) житештерү ечен	6.6

	билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электрстанцияләрен урнаштыру, электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 код белән рөхсәт ителгән куллану терен карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш	6.7
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгелэнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина-уринга бүленгән урыннарны урнаштыру	2.7.1
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгелэнгән остаханәләрен, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлөп биру, күчөмсез милек объектларын (котельный, су алу җайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм җыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар җыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1
Фәнни тикшеренүләр үткөрү	Фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткөрү өчен билгелэнгән биналар һәм корылмалар (фәнни-тикшеренү һәм проект институтлары, фәнни үзәкләр, инновацион үзәкләр, дәүләт Фәннәр академиясе, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләре, шул исәптән тармак үзәкләре	3.9.2
Кибет	Сәүдә мейданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капиталъ төзелеш объектларын эзерләү һәм эзерлектә тоту өчен кирәкле капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданнар оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Яшелчәчелек алып бару	Авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнарның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгелэнгән күчөмсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык алып бару	Авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнарның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен бакча йортын, торак йортны, рөхсәт ителгән куллану терен тасвирламасында күрсәтелгән 2.1 код белән, хужалык корылмаларын һәм гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру;	13.2
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану терләре		
Базар	Даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын,	4.3

	корылмаларны (ярминкө, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданында булмавын исәпкә алып; гаражлар һәм (яки) базарга килүчеләр өчен автомобильләр кую һәм (яки) стоянкалар урнаштыру	
Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар урнаштыру (физкультура мәйданчыклары, йегерү юллары, спорт уеннары өчен кырлар)	5.1.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафе, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Көн күреш хезмәтә күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-теяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Амбулатор ветеринария хезмәтә күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; Авыл хужалыгы күзәтчелегендә булмаган хайваннарны тоту, үрчетү, хужасыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.10.2
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертәп, урнаштыру, элемтәнең кабель линияләрендә, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасында көчәйтү пунктлары, элемтә объектларын урнаштыру, аларны урнаштыру 3.1.1 кодлары (коммуналь хезмәтләре күрсәтү) белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган элемтә объектларыннан тыш, 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү), 3.2.3 (элемтә хезмәтләре күрсәтү)	6.8
Транспорт чараларын ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.1
Юл ялын тәэмин итү	Кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналарны юл сервисы (мотельләр) сыйфатында урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен, юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре	Күчәмсез милекне файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте
---	---

		Рөхсәт ителгән барлык тер тезелеш ечен
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары		
Минималь мөйдан	кв.м	1
Максималь мөйдан	кв.м	100000
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары		
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткөч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0
Участокның ян чикләреннән тезелмәләрнең минималь чигеннән чигенүләре	м	0
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткөчләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр тезелеше проектка нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

КО. Коммуналь объектлар зонасы.

Коммуналь объектлар зонасы (КО) авыл территорияләренә коммуналь хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру ечен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән теп терләре		
Көн күреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтәрәшханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)	3.3
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәзмин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүлеп бирү, күчәмсез милек объектларын (котельный, су алу жайланмалары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газүткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм жыештыру һәм авария техникасына хезмәт күрсәтү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)	3.1.1***
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм тезелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина-урынга бүленгән урыннары урнаштыру	2.7.1
Автомобиль ремонтлау	Автомобильләренә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләренә, шулай ук	4.9.1.4

	сәүдә кибетләрен урнаштыру	
Эчке төр типне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал тезелеш объектларын әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеше булып торучы гражданның оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	3.10.1
Жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре		
Базарлар	Капитал тезелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып урнаштыру; базар хезмәткәрләре һәм килүчеләрнең автомобильләре өчен гаражлар һәм (яки) тукталышлар урнаштыру	4.3
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капитал тезелеш объектларын урнаштыру	4.4

Жир кишәрлекләренең чик күләме һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчмәсез миләкне файдалануның теп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның өһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык төр тезелеш өчен	
Жир кишәрлекләренең чик параметрлары			
Минималь майдан	кв.м	1	
Максималь майдан	кв.м	100000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләрнең минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	0	

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шөһәр тезелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

ТР-1. Транспорт объектлары зонасы.

Транспорт объектлары зонасы ТР-1 транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру ечен булеп бирелгән, шул исәптән тимер юл, автомобиль, елга, һава транспорты корылмалары һәм коммуникацияләре.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп терләре		
Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортының капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру. Рөхсәт ителгән өлеге төрнең эчтөлегә 7.1.1 (тимер юллар) - 7.1.2 (тимер юлларга хезмәт күрсәтү) кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.	7.1
Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналары һәм корылмалары урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның өлеге төрен тоту үз эченә 7.2.1 (автомобиль юлларын урнаштыру), 7.1.2 (пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү), 7.2.3 (гомуми файдаланудагы транспорт стоянкасы) кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен ала.	7.2
Су транспорты	Ясалма тезелгән эчке су юлларын судночылык өчен булдырылган эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капиталъ тезү объектларын урнаштыру, диңгез портларын капиталъ тезү объектларын урнаштыру, капиталъ тезелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньларны, гидротехник корылмаларны, навигация җиһазларын һәм башка объектларны урнаштыру, судночылыкны һәм су ташуны тәэмин итү, су транспортына заправка ясау өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру	7.3
Һава транспорты	Аэродромнарны, вертолет майданчыкларын (вертодромнарны) урнаштыру, гидросамолетларны алып килү һәм китерү өчен урыннар булдыру, очышларны һәм һава судноларын очып китү һәм төшерү (китерү) өчен кирәкле башка объектларны радиотехник тәэмин итү, аэропортларны (аэровокзалларны) һәм пассажирларны утырту һәм аларга тиешле хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән хәрәкәт итә торган йекләргә таяу, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру	7.4
Юл ялын тәэмин итү	Кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналарны юл сервисы (мотельләр) сыйфатында урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен, юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану терләре		
Базар	Капиталъ тезелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә майданы булмавын исәпкә алып;	4.3

Транспорт чараларын ягулык салу	урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары	4.9.1.1
Автомобиль юу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; кибетләренә юл сервисы объектлары буларак жәмәгать туклануын оештыру өчен биналар урнаштыру;	4.9.1.3
Автомобиль ремонтлау	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шулай ук сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4

Жир кишәрлекләренә чик күләме һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары күрсәтелгән таблицаның күрсәткечләренә туры килергә тиеш.

Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре		Күчмәсез милеккә файдалануның төп рөхсәт ителгән төрләренә карата параметрларның әһәмияте	
		Рөхсәт ителгән барлык тер тезелеш өчен	
Үлчәү берәмлекләре һәм параметрлары төрләре			
Минималь мөйдан	кв.м	1	
Максималь мөйдан	кв.м	100000	
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән тезелешнең иң чик параметрлары			
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенешө (башка күрсәткеч тезелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрактарда)	м	0	
Участокның ян чикләреннән тезелмәләренң минималь чигеннән чигенүләре	м	0	
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенешө	м	0	

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның (СП, СанПиН), шәһәр тезелешә проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

ТР-2. Инженерлык инфраструктурасы объектлары зонасы.

Объектлар зонасы (ТР-2) эре инженер инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмалар һәм торбаүткәргеч транспорт һәм элемтә коммуникацияләре урнаштыру өчен бүлеп бирелгән. Территориядән файдалану режимы норматив һәм кагыйдәләр таләпләренә туры китереп билгеләнә.

СЗ. Санитар-саклау утыртмалары зонасы.

Зона гамәлдәге нормативларга туры китереп, санитар-саклау зоналарын оештыру һәм тезекләндерү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренәң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код **
--	--	--------

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Территорияне тезекләндерү	Декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле тер жиһазлар һәм бизәү элементлары, кече архитектура формалары, капиталъ булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, территорияне тезекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр урнаштыру	7.1

38 Статья. Шәһәр тезелеше регламентлары. Авыл хужалыгы кулланышындагы зоналар.

СХ - Авыл хужалыгы жирләре зонасы.

Авыл хужалыгы житештерүен генераль план нигезендә куллану терең үзгәртү мизгеленә кадәр алып бару максатларында кулланыла.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Бертекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Авыл хужалыгы жирләрендә бертекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы һәм башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.2
Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрендә бәрәңге, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бахча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә, шул исәптән теплицалар куллануга бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.3
Көч бирүче, дару, чәчәк культураларын үстерү	Чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерү белән бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.4
Бакчачылык	Күпьяеллык жиләк-жимеш һәм жиләк культуралары, виноград һәм башка күпьяеллык культуралар үстерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.5
Умартачылык	Умартачылык һәм башка файдалы бежәкләр үрчетү, аларны тоту һәм куллану буюнча хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бежәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру;	1.12
Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган яшь агачларны һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы производствосының күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру	1.17
Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм әзерләү	1.19
Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.20

Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме, шул исәптән аларның мәйданы, һәм рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел.

39 Статья. Шәһәр тезелеше регламентлары. Рекреацион куллану зоналары.

Рекреацион файдалану зоналары составына урманнар, урман парклары, болын парклары, скверлар, парклар, бакчалар, шулай ук ял итү, туризм, физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү ечен файдаланыла һәм билгеләнгән башка территорияләр чикләрендә зоналар керә.

P1. Рекреацион-ландшафт территорияләре зонасы.

Рекреацион-ландшафт территорияләре зонасы (P1) булган табигать ландшафтын саклап калу һәм алардан файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү һәм халыкның сәламәтлеге, урманнарны саклау һәм яңадан торгызу мәнфәгатьләрендә экологик чиста әйләнә-тирә мохит булдыру, аларны рациональ файдалануны тәэмин итү, шулай ук кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын уздыру максатларында кулланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру ечен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал тезелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп терләре		
Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгыльләнү ечен урыннар, табигать, пикниклар, аучылар, балыкчылар һәм башка эшчәнлекне күзәтү; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын тезекләндерү. Әлеге тер куллануның эчтәлеге 5.1 - 5.5 кодлар белән рехсәт ителгән куллану терләренең эчтәлеген үз эченә ала.	5.0
Табигать территорияләрен саклау	Әйләнә-тирә табигать мохитенең аерым табигый сыйфатларын әлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рехсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау.	9.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән терләре		
Спорт белән шөгыльләнү ечен мәйданчыклар	Спорт белән шөгыльләнү ечен мәйданчыклар	5.1.3
Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	500 урынлы тамашачылар ечен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларын (стадионнар, спорт сарайлары, боз	5.1.2

	сарайлары, ипподромнар) урнаштыру (5.1.1) биналарда спорт белән шегыльләнүне тәэмин итү (спорт клубларын, спорт залларын, бассейннар, биналарда һәм корылмаларда физкультура-сәламәтләндрү комплексларын урнаштыру	
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, 3.0, 4.0 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы һәм саклау өчен транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру.	4.9

Р2. Санатор-курорт дөвалау, туризм һәм спорт объектлары зонасы.

шифаханә-курорт дөвалау, туризм һәм спорт объектлары зонасы Р2 шифаханә-курорт дөвалау, ял итү һәм туризм объектларын, шулай ук зонаның төп билгеләнешенә карата ярдәм итүче объектларны урнаштыру өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Курорт эшчәнлеге	Табигый дөвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дөвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигый факторлары һәм шартлары) дөвалау ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дөвалау һәм юкка чыгарудан саклау, шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау һәм дөвалау урыннарын дөвалау-савыктыру жирлегенә һәм курортының беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану	9.2
Биналарда спорт белән шегыльләнүне тәэмин итү	Спорт клубларын, спорт залларын, бассейннарны, физкультура-сәламәтләндрү комплексларын биналарда һәм корылмаларда урнаштыру	5.1.2
Кече суднолар өчен причаллар	Яхталарны, катерларны, көймәләрне һәм башка кечкенә судноларны дөвалау, саклау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру	5.4
Су спорты	Су спорт төрләре белән шегыльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар	5.1.5
Спорт базалары	Озак яшәуче затлар өчен спорт эзерлеге алып	5.1.7

	барыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру	
Тулай торак	Гражданның эшләү, хезмәт итү яки укыту вакытында яшәү өчен билгеләнгән тулай торақларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру, урнаштыру, урнаштыру рәхсәт ителгән куллану төре 4.7 коды белән каралган биналардан тыш	3.2.4
Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	Музейларны, күргәзмә залларын, сәнгать галереяларын, мәдәният йортларын, китапханәләрен, кинотеатрларны һәм кинозалларны, театрларны, филармонияләрен, концерт залларын, планетарийларны урнаштыру	3.6.1
Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру	3.6.2
Цирклар һәм жәнлекләр урыны	Цирклар, жәнлекләр, зоопарклар, зоосадлар, океанариумнар урнаштыру һәм кыргый хайваннарны тоту буенча эшчәнлекнең тиешле төрләрән гамәлгә ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.6.3
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Эчке тәртипне тәэмин итү	Эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре, хәрбиләштерелгән Хезмәт булган капитал төзелеш объектларын өзерләү һәм өзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру, производство биналарының бер өлеш булып торучы гражданның оборонасы объектларыннан тыш	8.3
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре		
Кибетләр	Сүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сәт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләре) урнаштыру	3.4.1
Базарлар	Даими яисә вакытлыча сүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, һәр сүдә урынының 200 кв. метрдан артык сүдә мәйданы булмавын, хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны исәпкә алып урнаштыру	4.3
Кенкүреш хезмәте	Халыкка яки оешмаларга кенкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чөчтарахана, кер юу, химик чистарту, жирләү бюролары)	3.3
Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән каралган эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен, тукталышларны урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да кую һәм саклау өчен	4.9

Р3. Бакчачылык һәм дача участоклары зонасы.

Бакчачылык һәм дача участоклары зонасы (Р3) халык тарафыннан ял итү һәм авыл хужалыгы культураларын үстөрү максатларында файдаланыла торган торак төзелешен торгызу хокукы булган бакча һәм дача участокларын урнаштыру ечен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Бакчачылык тармагын алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; 2.1 коды белән рәхсәт ителгән файдалану терең, хужалык корылмаларын һәм гаражларны тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йортны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	13.2
Яшелчәлек тармагын алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчмәсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре		
Шәхси торак тезелеше өчен	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеген егерме метрдан артмаган, биеклеген егерме метрдан артмаган, ул гражданның тарафыннан мөстәкыйль күчмәсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйлә булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру	2.1
Эчке хокук төртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органның, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; гражданның оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер елеш булган гражданның оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3

Р-3*. Бакчачылык һәм яшелчәчәлек зонасы яңа жир кишәрлекләре тәэү һәм аларга бүлеп бирү хокукыннан башка.

Жир кишәрлекләре күләменә өстәмә чик күрсәткечләре әлегә бүлеккә аларны эшләү буенча кертеләчәк.

40 Статъя. Шәһәр тезелеше регламентлары. Махсус билгеләнештөгә зоналар.

СН-Р. Режимлы территорияләр зонасы.

Зона территорияләренә карата махсус режим билгеләнә торган объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән, территориядән файдалану тәртибе федераль башкарма хакимият органнары һәм Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органнары белән Дәүләт шәһәр тезелеш нормативлары һәм кагыйдәләре, махсус нормативлар нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Жәзаларны үтәү эшчәнлеген тәэмин итү	Ирекләреннән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен Капиталь тезелеш объектларын урнаштыру (Тикшерү изоляторлары, төрмә, жирлек)	8.4

Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме, шул исәптән аларның майданы, һәм рөхсәт ителгән тезелеш, капиталъ тезелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел.

СН-1. Махсус файдалану зонасы.

Махсус билгеләнештәге Зона (СН-1) ритуаль билгеләнештәге объектларны, үләт базларын урнаштыру, калдыкларны туплау һәм күмү ечен, шулай ук мондый объектларның техник регламентлар таләпләре нигезендә санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терең тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру	12.1
Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламын жимерүче матдәләрне урнаштыру, саклау, күмү, туплау, эшкәртү, зарарсызландыру, зарарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру, күмү, саклау объектларын урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны (үләт базларын, чүп яндыру һәм эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләргә жыю урыннарын урнаштыру	12.2
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләргә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләргә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1

Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның майданы, һәм рөхсәт ителгән тезелешнең, капиталъ тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, билгеләнергә тиеш түгел.

СН-2. Су алу, башка техник корылмалар зонасы.

СН-2 зоналары участоклардан су белән тәэмин итү чыганаклары, су үткөрү корылмалары майданчыклары файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү ечен бүлеп бирелгән. Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзорның территориаль идарәсе килештереп, су белән тәэмин итү чыганакларын эксплуатацияләүгә бәйле биналар, корылмалар һәм коммуникацияләр урнаштыру рөхсәт ителә.

СН-2 зонасында һәм тыгыз территорияләрдә күчмәсез милекне куллануны тыю территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зонаның бер тере - су алу һәм башка техник корылмаларның саклау зоналары белән билгеләнгән.

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану терен тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткөргечләрен, электр үткөргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткөргечләрен, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм мастерскойларны жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны, корылмаларны чистарту һәм жыештыру.	3.1.1
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрен, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып тешүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткөрү корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бие саклау корылмаларын)	11.3

	урнаштыру	
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән төрләре		
Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик тикшеренүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмалар чыгару ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән; капиталъ тезелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә өзерләү өчен кирәкле капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капиталъ тезелеш объектларын урнаштыру	6.1

Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мөйданы, һәм рехсәт ителгән тезелешнең, капиталъ тезелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, билгеләнергә тиеш түгел.

СН-3. Чистарту корылмалары зонасы.

СН-3 зонасы чистарту корылмалары участкаларыннан файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән. Россия кулланучылар күзәтчелегенең Татарстан Республикасы буенча территориаль идарәсе килештереп, чистарту корылмаларын эксплуатацияләүгә бәйле биналар, корылмалар һәм коммуникацияләр урнаштыру рехсәт ителә.

Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рехсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код **
Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тезелеш объектларын рехсәт ителгән файдалануның төп төрләре		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм мастерскойларны жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны, корылмаларны чистарту һәм жыештыру.	3.1.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тезелеш объектларыннан файдалануның шартлы рехсәт ителгән төрләре		
Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик тикшеренүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмалар чыгару ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән; капиталъ тезелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару	6.1

	<p>максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә әзерләү ечен кирәкле капитал тезелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү ечен билгеләнгән капиталь тезелеш объектларын урнаштыру</p>	
--	---	--

Жир кишәрлекләренең, шул исәптән аларның мәйданы, һәм рехсәт ителгән тезелеш, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары (минималь һәм (яки) максималь) билгеләнергә тиеш түгел.

Муниципаль район
Башлыгы

Т.Д. Нагуманов